

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 16 februari 2009*§ 3 Interpellation om Stockholms stads möjligheter att rädda Ågesta Gård och ridskolan (nr 2008:31)*

Anförande nr 1

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag hänvisar till det utdelade svaret!

Anförande nr 2

Y i l d i z K a f k a s (mp): Ordförande, fullmäktige! Det här svaret var så glädjande att jag blir mållös! Det är inte varje dag som man får ett sådant gensvar när man sitter i opposition. Man satsar 40 miljoner på ett enda objekt, nämligen Ågesta gård. Det handlar inte bara om upprustning utan om att bygga en ny ridskola.

Ågesta gård är inte bara en ridskola. Den omfattar inom sina gränser 80 hektar av Ågesta naturreservats 100 hektar. Gården har tidigare ägts av familjen som nu arrenderar. Familjen har i generationer skött området ypperligt, men när det gäller ridskolans verksamhet hade den blivit så nedsliten att myndigheterna höll på att förbjuda verksamheten. Frågan har varit väldigt obemärkt i den politiska diskussionen tills nu. Den har fallit mellan stolar. Jag träffade familjen av en tillfällighet och tyckte att man borde lyfta upp frågan till politisk nivå.

Det har jag gjort genom min interpellation som till min stora glädje fick gehör från alliansen. Det tackar jag för, men jag vill ändå anmärka på den långa tid det har tagit att får svar. I dag är det exakt åtta månader sedan jag ställde min interpellation. Men slutet gott, allting gott!

Anförande nr 3

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Ordförande, Yildiz Kafkas! Jag vill, precis som jag gjorde förra gången, be om ursäkt för att svaret har dröjt. Förklaringen till det är helt enkelt att vi har jobbat väldigt länge med den här frågan, och jag trodde att den skulle vara löst hela tiden, från i maj när du skrev din interpellation. Sedan tog det längre tid, och det gjorde att svaret också dröjde. Så ska det inte gå till, utan om jag hade trott att det skulle ta så lång tid hade du fått ett svar tidigare.

Det är väldigt glädjande att vi nu hittar en lösning på Ågesta gårds problem. Det är en fantastisk ridanläggning och miljö som finns där ute. Det är extra glädjande eftersom detta blir en del av den enormt stora ridsatsning som görs i Stockholms stad, där vi upprustar alla de fem kommunala ridhusen. Det tycker jag som idrottsborgarråd känns väldigt glädjande!

§ 5 Interpellation om försämrad parkeringsmoral efter privatisering av övervakning samt acceptans av ersättning till privat p-bolag efter hur mycket man "lappar" bilar (nr 2008:47)

Anförande nr 4

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag vill hänvisa till det utdelade svaret!

Anförande nr 5

J a n V a l e s k o g (s): Jag får tacka för svaret, fast två av mina frågor fortfarande hänger i luften obesvarade.

Det första gäller det allvarliga läget i Stockholms parkeringspolitik. Omkring hälften av alla bilar i Stockholm i dag är felparkerade eller så struntar bilisten i att erlægga avgift. Det sistnämnda handlar väl om att risken för att bli upptäckt är minimal. Men det är faktiskt en allvarlig trafiksäkerhetsfråga när en så stor del av antalet bilister som parkerar struntar i gällande regler. Det gäller särskilt de trafikfarliga parkeringarna som faktiskt sker i ganska stor omfattning. De är direkt livshotande, framför allt för gångtrafikanter och cyklister.

Nu påstår borgarrådet att det inte är någon skillnad på siffrorna, men det är stor skillnad. Borgarrådet anför att siffrorna har varit låga ungefär sedan de parkeringsvakter som var kommunalt anställda fick veta att de skulle bli uppsagda. Detta kan medges i de siffror som borgarrådet hänvisar till. Men tittar man på siffrorna sedan 2005 i april-september, 2006 april-september och 2007, innan man fick veta att man skulle bli uppsagd, så var siffrorna ungefär 10-12 procent högre vad gäller andelen rätt parkerade bilar.

Min andra fråga, som borgarrådet också hukar för, är varför ett privat bolag, i det här fallet det sålda dotterbolaget Parkab, kan ha avtalsvillkor som möjliggör extra betalning om man lappar särskilt många bilar. Borgarrådet svarar att det inte finns någon individuell belöning i systemet. Men det var inte det jag frågade efter. Jag påstår att det privata bolaget Parkab får extra betalt om man lappar extra många bilar. Jag undrar fortfarande vad det beror på. Jag kan citera avtalet senare.

Jag vore tacksam om dessa två frågor kan besvaras.

Anförande nr 6

Borgarrådet H a m i l t o n (m): De flesta känner till att det finns ett samband mellan felparkeringsavgiftsnivåerna och incitamentet för att parkera rätt. Att då jämföra med 2005, där man hade relativt låga nivåer, i förhållande till vad vi faktiskt har åstadkommit nu tycker inte jag är helt rättvisande.

När man tittar på statistiken kan man konstatera att det definitivt är på väg åt rätt håll. Det är fler och fler bilar som parkerar rätt, och vi kan också konstatera att när det gäller antalet parkeringsanmärkningar är det alltså en ökning med 18 procent, vilket också är i kombination med det faktum att vi faktiskt har höjt

felparkeringsavgifterna ganska ordentligt sedan årsskiftet. Jag tror alltså att vi kommer att se framför oss en utveckling som går helt och hållet åt rätt håll, det vill säga, vi kommer att se färre felparkerade bilar, eftersom det helt enkelt känns mer i plånboken efter avgiftshöjningen än tidigare.

Om man dessutom tittar på, vilket man ju kan roa sig med, bilar som är felparkerade men som ändå står på parkeringsplatser, för det är ju skillnad på felparkering och felparkering, kan man konstatera att där står ungefär 88 procent av bilarna. Även om de inte har betalat parkeringsavgifter står de alltså på avsedda parkeringsplatser. Det är bättre än året innan, när det var 86 procent. Även den delen blir alltså bättre. Man slarvar med att betala avgifterna, men man står ändå på rätt ställe vilket också har en viss betydelse när det gäller just framkomligheten i trafiken.

Vi kan också konstatera att när det gäller antalet parkeringsvakter, när det gäller gatuparkeringen, har bolaget som har uppdraget 107 procent av det mål för parkeringsvakter som man har. Jag har alltså en tillförsikt på det här området som uppenbarligen inte Jan Valeskog har.

Om man lappar uppenbart fel kostar det parkeringskontrollbolaget, så där finns också ett incitament från stadens eller från parkeringsbolagets sida. Där har vi ju en kvalitetskontroll. Det är alltså inte så att man lättare kan få en bättre ersättning om man lappar en massa bilar om de uppenbarligen är felaktigt lappade, eftersom vi har en tydlig kvalitetskontroll och en återrapportering, en daglig rapportering från bolaget gentemot uppdragsgivaren. Så jag är inte alls orolig i den delen.

Anförande nr 7

J a n V a l e s k o g (s): För att börja där borgarrådet slutade har jag inga frågor om kvalitetskontrollen. Jag ska erkänna att det verkar finnas i det här fallet. Det jag ifrågasätter är det avtal där det står att det privata bolaget ska utfärda 2,25 kontrollavgifter per nedlagd övervakningstimme. Det är liksom uppdraget. Förbättrings talet 2,25 erhåller man en arvodeshöjning som motsvarar värdet av 25 procent av uppnådda effektivitetsförbättringar, det vill säga, man får behålla 25 procent av pengarna.

Då är det ett faktum att det finns ett inslag i avtalet där man får betalt om man lappar över normalnivån. Jag har inga synpunkter på kvalitetskontrollen i övrigt, men det är ändå ett märkligt avtal när man får extra betalt ju fler man lappar.

Jag är glad över att borgarrådet uttrycker optimism att det ska bli bättre. Men för det första måste man vara överens om hur det ser ut i dag, och det är 10-12 procent sämre när det gäller andelen rätt parkerade bilar mot vad det var innan, under normala omständigheter, när det var kommunal övervakning. Det måste finnas någon förklaring. Handlar det om brist på anställda? Jag uppfattade dock att borgarrådet sade att det var 107 procent anställda mot avtalet. Var det rätt uppfattat? Om det nu ska anställas ännu fler kan det naturligtvis råda bot på detta, men det är ett problem att det uppenbarligen – om man nu jobbar på fel sätt eller inte, det vet inte jag – skiljer så pass mycket som 10-12 procent på andelen rätt parkerade fordon nu när det är en privatiserad parkeringsövervakning.

Dessutom är det så, som borgarrådet helt korrekt säger, att parkeringsböterna har ökat. Ändå är det de här förhållandevis låga nivåerna. Så vad ska borgarrådet göra åt att de dåliga siffrorna fortskrider?

Anförande nr 8

Borgarrådet H a m i l t o n (m): "Normal situation" säger Jan Valeskog. För honom är en normal situation att det är kommunen som har parkeringsvakterna. Den normala situationen i Göteborg där dina kompisar styr är att det är ett privat företag som har parkeringsövervakningen. Jag tycker att det är lite tråkigt att du har en så otroligt negativ inställning till privata företag som du ger uttryck för i den här interpellationen.

Jag konstaterar att det vore väldigt konstigt om avgiftshöjningen skulle få genomslag i den statistik som finns från december 2008 eftersom den avgiftshöjningen inte gäller förrän från årsskiftet. Den frågan kan vi alltså hantera på det sättet.

Jag konstaterar också, om Jan Valeskog tittar lite längre upp i det skriftliga svar som jag har lämnat, när det gäller just bevakningstjänst att det väldigt tydligt står så här: För att inte antalet kontrollavgifter ska styra prestationer har sanktioner och kompensation byggts in i avtalet. Antalet felaktigt utfärdade kontrollavgifter får inte överstiga 0,5 procent av det totala antalet utfärdade kontrollavgifter. Skulle detta mått överskridas ska Svensk Bevakningstjänst bekosta 25 procent av värdet på detta antal felaktigt utfärdade kontrollavgifter.

Det vill säga, det finns ett väldigt tydligt incitament i det här avtalet att faktiskt se till att man inte bara lappar för lappandets glädjes skull, utan det måste också finnas en grund för att man faktiskt lappar. Den grunden ska vara att det finns en felaktig parkering, alternativt att man inte har betalat parkeringsavgiften.

Jag tycker därför inte att Jan Valeskog har någon som helst fog för sin avogt inställning när det gäller privata företags möjlighet att hantera parkeringsövervakningen i Stockholms stad. Det finns ingen som helst anledning utifrån de erfarenheter som finns från Göteborg och från många andra orter i Sverige som också har parkeringsövervakningen upphandlad att tro att det skulle fungera dåligt. Vi ser här att man har ett ökat antal intäkter. Vi ser att man jobbar på, och jag tycker att utvecklingen går åt helt rätt håll. Att det sedan har varit en dipp på grund av precis det Jan Valeskog säger, att det har varit en övergångsperiod mellan att man drivit det i egen regi till det att man har upphandlat parkeringsövervakningen, ser jag som ganska naturligt. Men jag är övertygad om att vi kommer att komma ikapp i den delen.

Anförande nr 9

J a n V a l e s k o g (s): När det gäller det här med normal situation är vår kritik framför allt upphandlingen, vilket inte interpellationen handlar om, och att det här var fruktansvärt dyrt för Stockholms stad. Det kostade 32 miljoner för övertalighet och pensionskostnader. Det är oerhört mycket pengar för att man av ideologiska skäl till varje pris ska privatisera i det här fallet parkeringsövervakningen. Det är absolut inte värt pengarna; det är vår bestämda uppfattning.

Förutom att kosta 32 miljoner, är det 10-12 procent sämre resultat – än så länge får jag säga, för borgarrådet lovar ju att det ska bli bättre. Men det är fortfarande 10-12 procent sämre resultat när det gäller andelen rätt parkerade bilar. Det är naturligtvis ett problem som man inte kan vifta bort.

När det gäller Parkab har jag aldrig ifrågasatt kvalitetskontrollerna. Dem har jag absolut inte ifrågasatt, även om jag tog upp dem i min interpellation. Jag är nöjd med det svaret. Vad jag ifrågasätter är att den betingdel som finns i avtalet, det vill säga att man får behålla 25 procent av pengarna om man lappar fler bilar än den så kallade normalnivån på 2,25 utfärdade kontrollavgifter per nedlagd övervakningstimme. Självklart ska de vara rätt lappade, det har jag inte sagt något om. Det är alltså ett beting, och jag undrar om just det här inslaget är någon ny moderat parkeringspolitik.

Anförande nr 10

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Men Jan, nu får du väl bestämma dig för om du tycker att det är bra att vi sätter åt folk för att de parkerar fel eller om du inte tycker att det är bra. Du kan ju inte ha båda uppfattningarna samtidigt.

När det gäller gatuparkeringen kritiserar du oss för att vi lappar för lite. När det gäller parkeringsbolagen kritiserar du att det lappas för mycket. Vad tycker du egentligen?

§ 7 Interpellation om stadens kostnader för långtidssjukskrivna (nr 2008:49)

Anförande nr 11

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret!

Anförande nr 12

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Tack för svaret, Sten Nordin! Jag anser dock inte att jag riktigt har fått svar på de frågor jag ställer i interpellationen. Jag tycker att det är lite märkligt att man som ansvarigt borgarråd kan kringgå det som egentligen är det väsentligaste och det som är kärnan i interpellationen.

I många stycken får jag som svar undervisning i hur skrivningarna har förändrats mellan AB 05 och AB 07. Men jag jobbar med det här avtalet och har jobbat med det i 20 år, AB med olika siffror. Jag tror inte att jag behöver få den undervisningen här. Det går jag fackliga kurser för när jag väl behöver.

Jag har också fått beräkningarna bakåt i tiden vad sjuklönen har kostat, och det är väl jättebra att vi har statistik. Men det är heller inte detta jag har efterfrågat. Den här interpellationen handlar inte om vad som har varit utan om vad vi tror ska hända under 2009. Det borde ändå vara intressant för oss i fullmäktige att staden prognostiserar kostnaderna framöver. Vi kan nämligen misstänka att det är under det här året som kostnaderna för sjuklön kommer att bli betydligt högre än vad de har varit åren innan. Det är ju nu regelverket och den bortre gränsen i sjukförsäkringen slår till med full kraft. De första som har nått den bortre gränsen kunde åtminstone jag i min verksamhet se vid årsskiftet.

Finansborgarrådet anser också att den bortre tidsgränsen kan göra att kostnaderna minskar. Tacka sjutton för att den gör det! Har man väl fått sin sjuklön i 180 dagar avslutas ju anställningen och Arbetsförmedlingen tar vid. Då är de borta från stadens statistik över sjukskrivningar. Vi kommer alltså att få väldigt snygga siffror framöver.

Finansborgarrådet berättar också för mig att Försäkringskassan inte drar in sjukpenningen så länge det pågår ett rehabiliteringsärende. Jag håller inte riktigt med. Rehabiliteringskedjan finns ju nu, men för de anställda som har kommit till den bortre gränsen kanske rehabiliteringsarbetet inte har drivits lika effektivt. Det är ju så att när man har dragit in sjukpenningen för dem har de fått gå till sin arbetsplats i de fallen där Försäkringskassan bestämmer att de har arbetsförmåga kvar. Då måste man gå till arbetsplatsen, oavsett om man är sjuk eller frisk.

Men dem jag frågar efter är dem som Försäkringskassan från den 1 januari har bedömt inte längre har någon arbetsförmåga för sina arbetsplatser inom staden men däremot för den övriga arbetsmarknaden. Det är dem som har rätt till sjuklön i 180 dagar. Det är den här gruppen som jag kan tro blir mycket större och som vi faktiskt måste ha kunskap om.

Nästa grupp som kommer till den borte gränsen gör det vid nästa halvårsskifte. Där tror jag att vi måste ha en beredskap.

Sammantaget anser jag inte att jag har fått svar på de viktigaste frågorna på de 2 ½ sidor som finansborgarrådet har skrivit. Finns det beräkningar på hur mycket det kommer att kosta staden med sjuklönen enligt kollektivavtalet för i år? Inga exakta summor, men en uppskattning, för vi måste ändå ha kunskap om hur många av stadens anställda som har nått den borte gränsen och för hur många kan vi tänkas få ett beslut från Försäkringskassan att de ska i väg till Arbetsförmedlingen och söka jobb. Är de öknings som säkert tillkommer beräknade i budgeten för staden för i år?

Anförande nr 13

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är intressant att Mirja Räihä Järvinen tar upp frågan om sjukskrivningar och effekterna. Det är ju en av de prioriterade uppgifterna i 2009 års budget till våra förvaltningar att arbeta med frågan om sjukskrivning, naturligtvis med syftet att minska sjukskrivningstalen. Varför är det nu viktigt? Jo, det är självklart viktigt såväl för individen, för den anställda, att vi har ett aktivt arbete för den som till exempel har mycket upprepad sjukfrånvaro eller ännu värre blir långtidssjuk, som för våra verksamheter, för övriga anställda och framför allt för stockholmarna, alltså för brukarna.

Det här är väldigt viktigt och precis samma syfte som regering och riksdag har haft när man har ändrat sjukförsäkringsreglerna. Det handlar om att det ska finnas ett aktivt arbete för att människor ska komma tillbaka i jobb, att arbetslinjen ska fullföljas. Man skulle kunna tänka sig, om man tolkar det så, att Mirja Räihä Järvinen menar att de 180 dagarna är en stupstock. Men det innehåller så mycket annat innan man är där, och det handlar framför allt om rehabilitering. Det handlar också om att pröva mot andra jobb, och jag tycker att det är väldigt viktigt att ha det tänkandet. Annars tror jag att risken är stor, och det vet Mirja Räihä Järvinen säkert väldigt väl, att man hamnar i en långtidssjukskrivning fast man har arbetsförmåga för annat.

Vi är en stor arbetsgivare, och jag ser framför mig att väldigt många gånger kommer de här prövningarna mot andra jobb att vara inom Stockholms stad. Jag tror det är en rimlig förväntning. Jag ser alltså inte framför mig att man lämnar Stockholms stad, eftersom vi har en sådan mångfald av arbetsuppgifter, och jag tror att den här prövningen mot övriga arbetsmarknad också kommer att ske inom Stockholms stad – att människor kommer i arbete i en annan del inom staden än före sjukskrivningen.

När det gäller de kostnader som kan uppstå är den stora, dryga kostnad vi har för hela sjukfrånvaron 1 ½ miljard. Det är den totalkostnad som förvaltningarna nu har i uppdrag att arbeta för att minska. Jag ser inte framför mig att de nya reglerna ska öka totalkostnaden för sjukskrivningar i staden. De nya reglerna för regering och riksdag, tillsammans med vårt eget arbete, syftar ju till att människor ska komma i arbete, det vill säga att inte våra kostnader för sjukfrånvaro ska öka utan minska. Det är så jag ser på det hela.

Anförande nr 14

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Sten, du blandar äpplen och päron – det är vad du gör. Jag pratar om en speciell grupp av sjukskrivna som vi har inom denna stad. Vi har dem inom andra branscher, inom landstinget och i den privata sektorn. Det här är människor som får ett beslut från Försäkringskassan där det står: Du har inte arbetsförmåga till arbetsuppgifter hos din arbetsgivare.

Det är den gruppen jag pratar om. Jag pratar inte om att man får något annat jobb inom Stockholms stad, för det betraktar jag som ingående i rehabiliteringskedjan där man omplacerar sin personal till arbetsuppgifter som de kan klara av. Och det är jättebra, Sten, jag säger inte att det är dåligt.

Jag vill berätta en liten historia. I fredags var jag på Arbetsförmedlingen med en medlem, visserligen en landstingsanställd, men det här kan översättas till stadens verksamhet. Hon har en gammaldags förtidspension på 75 procent, eftersom hon skadade sig när hon fick en patient på sig en gång i tiden. Så har hon utvecklat en lungsjukdom som är så speciell att man inte hittar någon diagnos. Hon är sjukskriven på resterande 25 procent eftersom hon inte kan andas. Då bedömer Försäkringskassan enligt reglerna att hon ska till Arbetsförmedlingen och söka jobb. Jag skulle vilja se den arbetsgivare som anställer henne!

I vissa fall slår alltså regelverket fel. Det får man väl jobba med, men det är inte riktigt så enkelt som du säger, Sten. Och fortfarande har du inte svarat på vad det blir för sjuklönekostnader för 2009 för dem som bedöms inte ha arbetsförmåga inom Stockholms stad.

Jag förmodar och litar på att rehabiliteringsarbetet pågår ute på arbetsplatserna. Det måste jag ju göra. Jag måste givetvis förlita mig på att stadens tjänstemän sköter och tar sitt rehabiliteringsansvar för dem som blir sjuka nu, ofta är sjuka eller riskerar att hamna i en långtidssjukskrivning. Men det är en speciell grupp jag är ute efter. Jag är ute efter den gruppen som åker ut från våra lönelistor. Det är nämligen så att sjuklönen går in först när man får beslut om att man inte har arbetsförmåga hos den arbetsgivare man är anställd hos. Det är den gruppen jag pratar om. Den kanske är liten, men jag tror ändå att den är större i år än vad den var 2005, 2006, 2007 och 2008.

Anförande nr 15

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är precis det Mirja Räihä Järvinen säger här i slutet som står i mitt svar: De senaste åren har det legat på för Stockholms stads ekonomi relativt blygsamma summor. Exakt hur mycket det kan bli framöver med de nya reglerna får vi naturligtvis återkomma till när vi har sett reglerna i arbete och vad det exakt kommer att innebära. Vi har i dag inga indikationer på att det skulle innebära några kraftigt höjda kostnader för staden, om man nu ser på den delen.

Mirja Räihä Järvinen har frågat om vad man har tagit hänsyn till i budgeten. Där har vi tagit höjd för de totala kostnaderna för hela det här komplexet, och de kostnaderna ska minskas totalt sett. Vad gäller den speciella gruppen får man återkomma. Jag har en hög förväntan på rehabiliteringsarbetet – en mycket hög förväntan, för det är så jag ser på kärnan i den här lagstiftningen. Det har ibland skrivits om att det här skulle

vara hårda tag mot den som är sjukskriven, men det handlar inte om det. Det är hårda tag mot oss arbetsgivare egentligen. Vi måste se till att arbeta aktivt för att människor ska rehabiliteras eller kunna komma i arbete på annat sätt, det vill säga att även om någon är sjuk ska man se till förmågan. Det är också det som är synsättet när det gäller det som vi i dagligt tal kallar förtidspension. Vi ska alltså ha ett nytt synsätt och se till förmågan och inte bara på svårigheterna.

Vi kommer att återkomma med ytterligare verktyg kring det här arbetet när det gäller hela komplexet om sjukskrivningar, men också kring den grupp som Mirja Rähä Järvinen tar upp här och som jag tycker att det är bra att man belyser. Det är den grupp som har det svårast, och jag tycker att det är alldeles utmärkt att man tar en utgångspunkt i detta. Men inte minst i den gruppen är rehabiliteringsarbetet otroligt väsentligt, och det är därför man lyft upp detsamma.

Anförande nr 16

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige och Sten! Det är bra om man återkommer med hur man ska jobba med detta. Det är lite sent när det nu är februari, och människorna i den första omgången har kommit till den borte gränsen. Jag kan jämföra med min egen arbetsgivare, de som finns lite längre upp på Hantverkargatan. De har haft ett rehabiliteringsarbete som är anpassat till Försäkringskassans rehabiliteringskedja sedan i somras. Varje chef kan på ett väldigt smidigt sätt hitta det på intranätet och se vad det är man ska göra här och där. Det är totalt anpassat till rehabiliteringskedjan. Det måste finnas ett arbete som är oerhört strukturerat, eftersom det är så snäva tidsramar.

Vi får väl följa upp kostnaderna, för jag ömmar för den här gruppen som nu ska besöka Arbetsförmedlingen trots att de inte är friska, nämligen dem som har hamnat vid den borte gränsen. Det är de som påbörjar sin sjuklöneperiod på 180 dagar. Vi har nästa omgång vid halvårsskiftet, Sten, och de kostnaderna tycker jag är väldigt intressanta.

Men sedan handlar det om att dessa personer inte längre är kvar i rehabiliteringskedjan. De är borta efter det här halvåret. De är borta också från vår sjukskrivningsstatistik, så jag är övertygad att om ett år så har vi rätt så snygga sjukskrivningsciffror. Men det kanske inte bara är rehabiliteringsarbetet som har lett till det.

Anförande nr 17

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är inte så att jag återkommer med *hur* man ska jobba, för detta pågår ju för fullt. Här har vi också tydligt informerat alla ansvariga om vad som gäller i det nya regelverket och att man måste jobba utifrån det.

Vi ömmar båda för den grupp personer och anställda i staden och på andra håll som har problem på grund av sjukskrivning. Men jag tycker också att det är viktigt, och det tror jag egentligen att vi är överens om, att vi så långt det är möjligt ser till det friska hos varje människa och det som fortfarande är en arbetsförmåga. Det är ju ingen vits med att stadens sjukskrivningskostnader minskar om det skulle bero på att det var väldigt många som föll för den här regeln på 180 dagar, utan fortsatt rehabilitering. Min tro är i stället att den här insatsen, den här lagstiftningen, och att

vi följer upp den ska leda till att människor inte hamnar i den situationen i så hög utsträckning, utan att vi just hittar de här möjligheterna för våra anställda som har någon form av sjukdom som begränsar deras möjlighet att upprätthålla den tjänst de hade ursprungligen.

§ 8 Interpellation om en socialtjänst som riskerar att haverera (utl. 2008:50)

Anförande nr 18

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Svaret är nej, men jag hänvisar till det utdelade interpellationssvaret!

Anförande nr 19

K a r i n R å g s j ö (v): Tack för svaret, Ulf, även om det var lite flummigt. Vi har haft en strålande högkonjunktur under en stor del av er mandatperiod. Därför är det så häpnadsväckande att se en socialtjänst som jag tycker håller på att sjunka ganska långt nedåt.

Min interpellation grundar sig på en undersökning som gjordes av akademikerförbundet SSR där 217 socialsekreterare i Stockholm tillfrågades om sin syn på Stockholms socialtjänst. 7 av 10 ansåg att arbetsbördan hade ökat de senaste två åren. 6 av 10 ansåg att stressen hade ökat, och 20 procent upplever att ledande politiker inte har respekt för deras jobb. Få tror att arbetet med utsatta barn kommer att bli bättre.

Jag tycker att de här resultaten är ganska allvarliga och riktar oerhört stark kritik mot er som har makten just nu. I ditt svar säger du så här: Det behövs mångfald och många alternativ inom den sociala omsorgen.

Alternativ finns ju, men problemet är att det saknas resurser och förmåga att bygga en bra socialtjänst. Är det mångfalden som Skarpnäck har fått känna på, där man, helt ofattbart, i så många fall som 22 inte frågar om missbrukaren har barn eller om barnen bor med sin missbrukande förälder, eller där man inte frågar missbrukaren om de behöver psykisk vård? Så ser det ut i Skarpnäck, en stadsdel som verkligen har sparat de senaste åren.

Anpassning och kvalitetshöjning talar du om. Du talar om Sveriges bästa socialtjänst och metodriktighet. Samtidigt har socialjouren redovisat 100 nya barnavårdsärenden. Det är ganska alarmerande, och jag vill fråga dig hur ni tänker ta tag i det.

När det gäller Maria Ungdom har de fått spara exempelvis på sitt arbete med kriminell, missbrukande ungdom.

Du säger också att socialtjänst och arbetsmarknadsnämnden har initierat ett omfattande utvecklingsarbete, där ambitionen är att bygga Sveriges bästa socialtjänst. Då undrar jag om det utvecklingsarbetet. Det har kommit rapporter om att i city går det ungefär 100 ungdomar på Sergels torg. 89 procent av dem är kända av socialtjänsten. Det här är ett jätteproblem, och det finns inte en krona inlagd i er budget för att arbeta med den här frågan.

Jag frågar mig återigen: Vad är det du syftar på när du säger att vi ska ha Sveriges bästa socialtjänst, när alla rapporter visar på något helt annat?

Anförande nr 20

A b d o G o r i y a (s): Rubriken på det här ärendet är *Interpellation om en socialtjänst som riskerar att haverera*.

Låt oss, ordförande, gå tillbaka till 2008 under den moderatstyrda majoriteten och se vad som har skett inom socialtjänsten. Bland annat har socialjouren haft svårt att ordna skyddat boende för vissa misshandlade kvinnor på grund av platsbrist. Prostitutionscentrum hade och har fortfarande ingen annonsering för KAST-verksamheten. Med KAST menas köpare av sexuella tjänster. Skälet till det är brist på resurser.

Kriscentrum för kvinnor har inte kunnat bereda 45 nya besöksmöjligheter kontakt på grund av att alla tider har varit uppbokade. BBIC – Barns behov i centrum – är ett arbetssätt som kommer att leda till en kvalitetshöjning under förutsättning att ytterligare resurser tillförs stadsdelsförvaltningarna, men riktningen går åt det motsatta hållet.

Inom HVB Barn och ungdom, det vill säga hem för vård eller boende, har väntetiderna ökat från en månad till tre månader för ungdomar som är i behov av olika attitydspåverkande program och som tilldömts ungdomstjänst.

Prestationerna för Barncentrum Söderort uppfylls inte. Anledningen till detta är att de två socialsekreterarna eller samordnarna har varit sjukskrivna på hel- eller deltid.

Enheten för hemlösa hade ett budgetunderskott på 20 miljoner kronor, och organisations- och föreningsutskottet hade fått 3 miljoner under 2008.

Listan kan göras mycket längre, men jag ser att tiden är knapp. Det finns ingenting som tyder på att situationen kommer att bli bättre utan snarare tvärtom. Jag återkommer förhoppningsvis till detta senare.

Anförande nr 21

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Klarar socialtjänsten sina åtaganden fullt ut eller riskerar den att haverera som det står i interpellationen? I Dagens Nyheter den 17 december 2008 såväl som i av SKTF-tidningen, nr 1 2009, stod det att 40 tjänster skulle bort inom socialtjänsten i Stockholm. Enhetschefen för Maria Ungdom säger att de under många år har tvingats krympa sin verksamhet. Om det fortsätter kommer de snart inte att ha tillräckligt med personal för att uppfylla sitt uppdrag.

Enhetschefen för enheten för hemlösa såg samma problem: Ett ökat antal klienter och vårddygn bidrar till ökade kostnader. Socialtjänstnämndens ordförande Marie Ljungberg Schött ansåg att resurserna var tillräckliga. Årliga löne- och prisökningar förväntas verksamheterna reglera själva genom rationalisering eller eget arbete, sade Ljungberg Schött.

Men hur länge går det? Inte hur länge som helst. SKTF:s huvudskyddsombud Gösta Claesson sade i SKTF-tidningen nr 1 2009 att under de senaste tio åren har det för socialtjänstens del handlat om nedskärningar på 30 procent i Stockholm. 2009 ska

drygt 50 miljoner kronor karvas bort från verksamheten. Dels har förvaltningen fått ett sparbetning på 30 miljoner kronor, dels dras man med ett underskott sedan tidigare.

Enhetschefen på enheten för hemlösa sade att enheten har ett underskott på 20 miljoner. Detta vill socialtjänsten kompensera genom att skjuta till 13 miljoner kronor, men ett sparbetning på 7 miljoner återstår.

Ett viktigt mål är att sjukfrånvaron ska minska till 5 procent 2010, står det i interpellationssvaret. Det låter bra, men då krävs det en bra och god arbetsmiljö. Enligt SKTF:s huvudskyddsombud har sjukskrivningstalet inom socialtjänsten ökat med flera procent det senaste året. Särskilt tufft är det på enheten för hemlösa, och huvudskyddsombudet har gjort en anmälan till Arbetsmiljöverket.

Särskilt stor är också pressen på den som jobbar med försörjningsstöd, till exempel socialekreterarna. De är alldeles för få. A-högen fylls på hela tiden; man hinner inte ta itu med B- och C-högen. Nu ska en socialtjänst med ”hemlöshetsperspektiv” införas vid Maria Ungdom, och landstinget och kommunen ska gemensamt driva en hemlöshetsklinik. SKTF, Saco och Kommunal befarar stora neddragningar. Hur många tjänster kommer att försvinna? Hur kompenseras underskotten i de olika enheterna?

Anförande nr 22

Borgarrådet **K r i s t e r s s o n** (m): Det här är i grund och botten en viktig diskussion, för jag tror att vi alla tycker att socialtjänst är en viktig verksamhet som dessutom skapar förhoppningar hos väldigt många människor att de rätt omfattande sociala problem, som finns i alla städer och speciellt i storstäder, har lösningar.

Jag är den första att säga att socialtjänsten har problem. Jag höll på att säga att om vi inte ansåg att socialtjänsten hade problem så skulle våra ambitioner var för lågt ställda. Vi kommer i varje avancerat samhälle se människor som far illa. Vi kommer att se insatser som görs och som kan göras bättre. Vi kommer att se tillkortakommanden hos oss som medmänniskor, men som vi också har i vår offentliga maktutövningsroll. Vi kommer alltid att tycka att det finns problem som inte är lösta, där socialtjänsten kunde göra mer.

Jag säger inte detta för att urskulda sådant vi i dag inte gör bra nog utan snarare för att påpeka att våra ambitioner i socialt arbete är relativt högt ställda.

Till detta kommer det faktum att socialt arbete har förändrats rätt mycket de senaste åren. Till en del har själva arbetet förändrats; till en del har omvärlden och kraven på arbetet förändrats väldigt mycket. Vi ser i dag helt andra sociala problem, inte minst i Stockholm, än vi gjorde vid den moderna socialpolitikens födelse för 30-40 år sedan. Det är en ung vetenskap vi pratar om. Vi har i dag den andra generationens professorer i socialt arbete. Medicinen har som jämförelse haft sin profession i 300 år.

Vi är även delvis fångade i en ganska gammaldags syn på vad som är de sociala problemen. Vi pratade häromsistens om fosterbarnen – ett klassiskt exempel på ett socialt bekymmer där man förr i tiden hade väldigt unga mammor som hade svårt att

ta hand om väldigt små barn. I dag pratar vi i praktiken om väldigt fullvuxna föräldrar som inte klarar av ganska stora barn.

Vi ser i dag utmaningar på nätet, online, som skapar helt nya arenor för socialt arbete, där det inte räcker med att ha koll på ungarna på fritidsgården, på torget eller i skolan. Där exponerar man helt andra problem och andra sidor av sig själv på nätet, på natten.

Vi ser uppenbara organisatoriska problem där våra medborgare inte alltid fullt ut har full respekt för att det är 14 stadsdelar som lever sina liv efter 14 stadsdelsorganisationers gränser. Det är oartigt av dem, jag förstår det, men vi kanske också borde dra slutsatser av detta.

Vi har långsiktiga problem som handlar om politikens inblandning. Jag är övertygad om att vi i dag decimerar professionens ansvar genom att ständigt vara inblandade långt in i det professionella arbetet på ett sätt som inte gynnar socialt arbete på lång sikt.

Så har vi pengafrågan – självklart. Vi kommer alltid att ha ont om resurser. Den dag vi inte har ont om resurser har vi gett upp och har för låga ambitioner. Men pengarna är inte vårt största problem. Jag är den första att medge att med lite mer pengar kan man göra lite mer av det vi redan gör i dag. Men vår stora utmaning ligger i att göra annorlunda och bättre än vi gjorde i går.

Anförande nr 23

K a r i n R å g s j ö (v): Det här utvecklar sig till en ganska intressant socialdebatt. Det är ju roligt.

Jag saxar lite ur ditt svar, Ulf. Du säger så här: Personer med funktionsnedsättning ska, så långt som det är möjligt, som alla andra kunna leva ett självständigt liv med ett arbete att gå till och rätt till likvärdig omsorg och service, oavsett var de bor i staden.

Då undrar jag om det är därför hyran har höjts med 1 300 kronor för 800 personer inom LSS. Ökas självständigheten på det sättet?

Staden ska prioritera arbetet med utsatta barn och ungdomar genom fler familjehem, säger du. Stödet till barn som utsätts eller riskerar att utsättas för brott och övergrepp ska öka. Tidiga och tydliga insatser för unga brottslingar ska prioriteras, säger du också.

Då är det så här att de barncentrum som har inrättats för att stödja barn som är utsatta för våld och brott av olika slag haltar ganska betänkligt, och du har inte gjort speciellt mycket för att rätta upp det. Barncentrum City hade inga barn alls under tertial 3. Stadsdelarna remitterar inte barn, vilket tyder på att utredningarna kring barn med stora behov av hjälp och stöd inte fullföljs. Varför? Räcker inte pengarna, eller?

Att efterfrågan på akut- och utredningsinsatser inte efterfrågas av stadsdelar för barn 0-12 år samtidigt som socialjouren redovisar en ökning av antalet barnavårdsärenden tycker jag är ganska oroväckande. Vilken annan hjälp får de här barnen i sina stadsdelar? Jag undrar verkligen det.

Vad gäller hemlösheten säger du att antalet hemlösa har minskat. Samtidigt är det så att det nu finns 100 personer till som inte har kontakt med socialtjänsten. De riskerar ytterligare att fastna i hemlöshet.

Jag tycker att du ska sätta dig och prata med facken och lyssna på SSR:s undersökning om hur allvarligt de tycker att detta är och hur du ska återupprätta socialarbetarnas krossade heder. De anser inte längre att de kan jobba enligt socialtjänstlagen. 3 av 4 undersökta socialarbetare anser att de inte kan jobba enligt socialtjänstlagen. Det borde ringa varningsklockor!

Hur ska staden kunna leva upp till intentionerna i socialtjänstlagen med en budget som inte tar hänsyn till kostnadsutvecklingen? Hur kan sänkt skatt bidra till högre kvalitet inom socialtjänsten, frågar vi.

Vår budget präglas av ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet, säger du. Hållbar för vem? Inte för de här barnen och ungdomarna, inte för de hemlösa, inte för dem som drabbas av regeringens nedmontering av försäkringssystemet som kommer att drabba allt fler.

Lyssna på facket, Ulf! Lyssna på missbrukarnas barn! Lyssna på dem som vet vad som gäller! Lyssna och förstå att ord som ”kvalitet”, ”metod”, ”kunskapsbaserad” blir väldigt tomma i en stad där er metod är att spara på dem som har det sämst!

Anförande nr 24

A b d o G o r i y a (s): Det är bra, Ulf Kristersson, att du erkänner att det finns problem inom socialtjänsten. Men ambitionsnivån i politiken måste vara att förbättra situationen, inte att försämra den.

Låt mig ta några konkreta exempel som gäller 2009. Familjerådgivningen kommer att sakna 5-7 miljoner kronor, något förvaltningen redan har aviserat. Är du beredd att tillföra de resurser som de behöver?

Den centrala gruppen för förmedling av bostäder med särskild service inom LSS-verksamheten kommer att sakna cirka 1 ½ miljon kronor. Är du beredd att tillföra de resurser som de behöver?

Utredningen kring FUT, felaktiga utbetalningar, har redan kostat 2 ½ miljon kronor, och det kommer att bli ännu mer. De saknar pengar. Är du beredd att tillföra resurser till detta?

Kostnaderna för det operativa ansvaret för administrationen av resursfördelningssystemen för omsorgen om personer med funktionsnedsättning etcetera uppgår till 1 ½ miljon kronor. Finansiering saknas.

Utredning om hedersrelaterat våld kostar 2,2 miljoner kronor. Finansiering saknas.

Barnuppdraget i Stockholms socialtjänst, BUSS, kostar ytterligare 0,7 miljoner kronor. Finansiering saknas.

Du sade tidigare att pengarna inte är den största delen för att lösa problemen. Men det säger förvaltningen i dag i årsredovisningen: De saknar pengar. De har helt enkelt inga pengar.

Utöver detta vet vi att Maria Ungdom redan under 2009 har dragit ned på två tjänster, en psykoterapeut och en socialsekreterare.

HVB, hem för vård eller boende för vuxna, har ett budgetunderskott på mellan 4 ½ och 6 miljoner kronor. Det enda uppdrag de har är att ha en budget i balans 2009, vilket motsvarar cirka 12 tjänster på enheten.

Under 2009 uppskattar förvaltningen att en övertalighet omfattande 40 personer kommer att uppstå. De yrkesgrupper som berörs är chefer, sjuksköterskor, socialsekreterare och behandlingsassistenter. Är detta en god socialtjänst i Stockholms stad, Ulf Kristersson?

Anförande nr 25

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jo – pengar är ett stort problem. I de avslutande kommentarerna till BUSS-uppdraget står det bland annat att arbetsbelastningen är hög och materialet tyder på att den har ökat. Staden har i dag lika många anställda som för fem år sedan, samtidigt som antalet anmälningar, utredningar och placeringar har ökat. Inom den sociala barnvården återfinns ett väl utvecklat barnperspektiv, även om det till följd av den höga belastningen emellanåt kan sättas ur spel.

Den ekonomiska analysen visar att resurstilldelningen för individ- och familjeomsorgen ökade med knappt 11 procent mellan åren 2004 och 2007. Samtidigt beräknas kostnaderna för personalens löner och utomstående vårdgivare ha ökat med drygt 25 procent. Sett i ett femårsperspektiv indikerar detta, med vissa reservationer för olika beräkningsgrunder, att den sociala barnvården måste klara sina uppgifter med minskade resurser.

Anförande nr 26

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): För de förvaltningar och nämnder som arbetar med socialpolitik i Stockholm gäller naturligtvis samma regler som för alla andra: Verksamheten ska hållas inom budget, inom ramarna. Du kan gå till vilken nämnd och vilken förvaltning som helst i hela Stockholm, och de kommer att påpeka att det finns saker de inte kan göra om de inte får mer pengar. Det finns saker de kan göra bättre med mer pengar. Men vi ägnar enormt mycket tid i Stockholm åt att prata om de sista miljonerna som vi inte har, i jämförelse med vad vi gör med de rätt många miljoner som vi faktiskt har. Hade vi någon gång ställt oss frågan om stockholmarna får valuta för de pengar vi lägger ned och inte bara pratat om vad vi skulle ha kunnat

göra om vi hade ytterligare en krona på marginalen hade vi skött vårt uppdrag bättre, tycker jag.

Det finns en dålig arbetsfördelning i svensk politik, och den gäller även hos oss. Den brukar enklast beskrivas som en arbetsfördelning mellan ekonomerna och de socialt engagerade.

Det går i sin enkelhet ut på att de socialt engagerade ägnar sig åt det viktiga innehållet och bryr sig inte om triviala begränsningar som budgetar och resultat. Ekonomerna gör precis tvärtom. De läser resultaten bara i form av siffror och struntar i själva innehållet bakom siffrorna.

Detta är en usel arbetsfördelning för alla! Om vi inte kan få socialtjänstens personal att inse att bakom siffrorna finns förutsättningar och möjligheter och begränsningar för ett gott arbete och få ekonomerna att inse att bakom deras siffror vilar människor av kött och blod kommer vi varken att kunna hjälpa människor för de pengar vi har eller motivera kostnaderna för alla de människor som vi tar pengar ifrån för att hjälpa andra.

Detta är en värdelös arbetsfördelning som jag tycker att ni underhåller på ett närmast befängt sätt.

Allra sist: Om det vore så att vi inte hade tillfört väldigt stora resurser till socialt arbete i Sverige skulle jag möjligen haka på gnällvalsen. Men så är inte fallet. När Sveriges Kommuner och Landsting tittar på hur mycket pengar som har tillförts kommunal sektor i inflationsrensade hållbara siffror visar det sig, föga förvånande, att det är just de här områdena som har fått i särklass mest pengar. Om jag inte missminner mig siffrorna alldeles pratar vi i storleksordningen inflationsrensat på 25 år 186-procentiga ökningarna inom individ- och familjeomsorg och 220-procentiga ökningarna inom handikappomsorgen. De flesta områden i kommunal sektor kan inte ens jämföras med de här siffrorna.

Jag säger inte att det är fel, än mindre att vi har slarvat med några pengar. Våra ambitioner har höjts. Men den som säger att vi inte har tillfört pengar till viktiga områden har helt enkelt fel. Den som däremot säger att vi kanske inte har prövat organisationer, metoder, modeller i samma takt som pengatillförseln tror jag ligger närmare sanningen.

Anförande nr 27

K a r i n R å g s j ö (v): Ulf! Är det några som har lärt sig vad budgethållning är för någonting är det socialarbetarna, specifikt i sådana stadsdelar som har fått spara väldigt mycket, exempelvis Skarpnäck som har sparat ned till fotknölnarna, och där alla siffror som trillar in till oss visar på att socialtjänsten har tappat kollen. Jag tycker att man har tappat kollen om man missar 22 barn som bor i missbrukarhem. Man glömmer att fråga dem, för man är så stressad.

Jag tycker att du ska ta de siffror som vi har lyft upp här i dag på allvar. Det är inte småpotatis. Jag tycker att du ska titta lite närmare på SSR:s undersökning. Jag tycker att det är väldigt allvarligt så många som fyra av fem tycker att de inte kan arbeta

enligt socialtjänstlagens intentioner. Det är oerhört allvarligt. Det borde du sätta dig och prata med dem om, tycker jag.

Jag vill återigen lyfta upp det här med sparandet. Du har tillfört pengar – ja, alltså ärligt talat är det socialtjänstnämnderna som har fått internspara. När det gäller metodutveckling kunde Maria Ungdom verkligen ha breddat sina metoder ytterligare om inte de också hade varit tvungna att internspara på grund av den budgethållning de levte under sedan majoritetsskiftet 2006.

Jag måste fråga dig: När man plockar bort två personer, en terapeut och en socialarbetare, och samtidigt lägger ned en väldigt bra verksamhet riktad till unga kriminella missbrukare är det något man förundras över. Här pratar ni om att motverka drogmissbruk och kriminalitet, och så drar ni in resurserna. Det handlar om ungefär två tjänster. Med dem skulle man ha haft ett väldigt bra projekt igång, riktad till just unga vuxna och missbrukare. Drogmissbrukande kriminella vore väl något som ni skulle kunna satsa på.

Ni har ju valt att sänka skatten. Med sänkt skatt blir det mindre pengar till stadsdelarna. Med sänkt skatt blir det sämre socialtjänst. Det kan man se i varje stadsdel nu. De signaler vi får är inget som vi hittar på. Det står att läsa i alla rapporter, och en av de mest förvånande rapporterna var angående de här 100 ungdomarna som sprang runt på Sergels torg och som uppmärksammades av uppsökarenheten. Man hade dock inte möjlighet att göra någonting, för det saknades resurser att utveckla uppsökarenheten. 89 procent av dessa ungdomar var redan i kontakt med socialtjänsten och mådde väldigt dåligt.

Ni hade kunnat göra så mycket mer, Ulf, om ni hade valt att prioritera de här områdena i stället för att sänka skatten, för det har inte gynnat dem vi pratar om. Det är inte befängt att lyfta fram de här siffrorna, Ulf. Det är inte befängt att prata om att barn till missbrukare inte får det de ska ha enligt socialtjänstlagen.

Anförande nr 28

A b d o G o r i y a (s): Ordförande! Nu pratar Ulf Kristersson om att förvaltningen är ålagd att hålla budgeten. Självfallet ska förvaltningen göra sitt bästa för att hålla budget, och det gör den också. Men problemet är, som förvaltningen själv lyfter upp, att man just på grund av brist på resurser inte klarar av att genomföra de uppdrag som den har fått bland annat av fullmäktige.

Jag har senast i dag fått en lista på de uppdrag som förvaltningen har fått och som de inte har någon finansiering för. Det är en lång lista med bland annat barnuppdraget BUSS, föreningen Livstycket och Simba Center, olika förstudier och utbetalningar, handikapprådets kansli, samordnare, trygghetsmedling och utbildningsinsatser – listan kan bli mycket längre. Det är cirka 20 uppdrag som de har fått, men de har inte resurserna till det. Ni har helt enkelt inte tillfört resurserna.

Vi sitter inte här och gnäller. Läs tertialrapport 2 ordentligt så ser du exakt det jag har sagt tidigare! Läs verksamhetsplanen ordentligt så ser du exakt det jag har sagt. Det är förvaltningen som aviserar de här behoven. Läs årsredovisningen så ser du att förvaltningen saknar en hel del resurser. Samtidigt pratar du om metoder.

Låt mig ta ett konkret exempel. I en verksamhet som jag har besökt jobbar man efter en ny metod som de har fått både från Göteborg och andra ställen. Den metoden kräver att fyra professionella personer ska jobba om man ska uppnå optimal effekt. I dag är de enbart tre. Det är detta som saknas – resurser för att den ansvariga personalen ska kunna utföra en bra socialtjänst i Stockholm.

Lyssna inte på mig – det behöver du inte ens göra. Lyssna däremot på den personal som du har ansvar för och som hela tiden signalerar att de inte klarar av uppdraget! Det är vad det handlar om, Ulf Kristersson.

*§ 11 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Östberga*

Anförande nr 29

A r h e H a m e d n a c a (s): Fru ordförande! Min fråga är enkel och handlar om samlingslokaler. Östberga är ett litet, känt område med sina brister framför allt när det gäller samlingslokaler. Det gäller särskilt efter den hänsynslösa utbildningspolitiken. Den enda lokal som har funnits i området har försvunnit. Denna enda lokal ägdes av Hyresgästföreningen. Där trängdes man, för den var liten.

Samlingslokaler är en demokratifråga. Även om Östberga är ett litet område är det ganska föreningsrikt. Men där finns ingenstans att samlas. Föreningarna börjar nu hålla sina årsmöten i vardagsrummen i lägenheterna.

Min fråga är: Hur kan du lösa det här problemet?

Anförande nr 30

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det är viktigt att det finns samlingslokaler i staden. Men det är också viktigt att vi alla funderar över hur behoven kan mötas. Om det inte finns några samlingslokaler i Östberga kan vi förstås fundera över hur man kan hjälpa till att lösa det. Men om det är så att det finns flera föreningar som inte har någonstans att mötas kan jag inte riktigt känna att jag är den första person man ska vända sig till när det gäller att lösa detta. Föreningarna måste också fundera över om det finns något i området som de kan hyra. Det kanske finns något de kan titta på, och de kanske kan åka några hundra meter till något annat ställe. Östberga ligger ju nära både Årsta och andra förorter.

Detta får nog komma som ett initiativ underifrån. Det går inte till så att vi från Stadshuset går ut och pekar och säger: Här ska ni ha en samlingslokal. Nu köper vi den åt er! Föreningarna får i så fall slå sig samman och höra av sig med en idé om hur man ska driva detta tillsammans.

Anförande nr 31

A r h e H a m e d n a c a (s): Det är helt riktigt att man kan åka till Årsta eller någon annanstans. Men Östberga är faktiskt känt för sin brist på kommunikationer. Det enda som man kan använda är skolans lokaler. Är du beredd att på något sätt medverka till att Östbergaborna kan använda Östbergaskolans lokaler?

Anförande nr 32

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tycker definitivt att det alltid är bra när man kan använda skollokaler. Problemet är att varken du eller jag rör över det. Det gör varje skola i sig. Vi kan bara säga att vi önskar att skolorna hyr ut och öppnar sina lokaler. Jag har noterat att många skolor har börjat bli mer och mer generösa, och det tycker jag är positivt.

Jag kan naturligtvis prata med både Sisabs ordförande och med skolborgarrådet om att detta vore önskvärt, och det ska jag också göra. Men jag vill tala om för dig att varken du eller jag kan bestämma över skolan. Vi kan bara säga vad vi önskar.

Anförande nr 33

A r h e H a m e d n a c a (s): Visst, men det handlar också om konsekvenserna av den politik som ni har bedrivit – en sälj-sälj-politik. Ni sålde bostäder och lokalerna såldes med dem. Bostadsrättsföreningar äger lokalerna i dag. Därför är det också ditt ansvar att de boende ska ha någonstans att vara när de har möten. Och det gäller inte bara möten. De boende behöver också festa och umgås med varandra. Nu är det nästan tomt. Du måste fixa det här. Det är ditt ansvar. Det handlar om konsekvenserna av den politik som ni bedrev. Du måste faktiskt lova Östbergaborna detta. Precis som ni lovade att ni skulle sälja bostäder måste ni nu lova att fixa lokaler där människor kan umgås och träffas med sina barn.

Anförande nr 34

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Jag tror att det är bra att du och jag tillhör olika partier, för vi har väldigt olika syn på det här. Det handlar om vad som är ditt och mitt ansvar för människors förmåga att träffas. Jag tycker att det är viktigt ur demokratisynpunkt att det finns sätt att mötas på. Men att ordna festlokaler tycker jag inte är en uppgift för mig att känna ett stort ansvar för här i Stadshuset. Däremot bidrar jag gärna till en process så att det finns lokaler till exempel i skolan. Det är jag verkligen beredd att göra.

Den omvandling som har skett i Östberga är mycket bra. Medborgarna där ville ta ansvar för sitt eget område, och de fick de faktiskt göra efter det att ni hade lagt en våt filt över det i fyra år. De är glada för det, och jag delar den glädjen med dem.

Fråga nr 2. Unga arbetslösa

Anförande nr 35

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! På ett år har arbetslösheten bland unga, i åldern 18–24 år, ökat med 1 000 personer och aktivitetsstödet har fördubblats. Sverige har den högsta ungdomsarbetslösheten i Norden och bland de högsta i Europa. Var femte i åldern 16–24 år står helt utanför arbetsmarknaden. Många har bristfälliga avgångsbetyg från grundskolan. Det är ovanligt många av 20-åringarna, cirka 30 procent har nämnts, som saknar gymnasieutbildning vilket gör dem mindre attraktiva på arbetsmarknaden. De unga behöver läsa upp bristande betyg i kärnämnen för att så småningom komma ut i arbetslivet. Annars riskerar vi att få en ny generation socialbidragstagare. Unga arbetslösa hänvisas till jobbtorgen.

Min fråga är: Anser du att jobbtorgen gör tillräckligt för att lotsa unga ut till studier eller lärlingsplatser?

Anförande nr 36

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag tycker att du har helt rätt i din problembeskrivning. Det här är nog ett av de långsiktigt största problem som vi kommer att riskera se i lågkonjunktorens spår. Statistiken är förrädisk, för siffrorna är ganska små än så länge. Jag tror att vi har gått från en arbetslöshet på 2,3 till 2,6 procent. Det låter fortfarande förhållandevis hanterbart; jag tror att det bara är Uppsala i hela riket som har mindre dåliga siffror än vad Stockholm har just nu.

Trots detta ska man se att det är allvarliga signaler. Framför allt vet vi att om det här fortsätter under hela 2009 är det tre grupper som kommer att vara i den tydligaste riskzonen. Det är de yngsta, som aldrig har kommit in, invandrare som inte har varit på svensk arbetsmarknad och de människor som har varit borta från arbetsmarknaden under ganska många år och kommit tillbaka, i bästa fall via jobbtorgens försorg, och som riskerar att slås ut igen.

Du nämner en av grundorsakerna här. Det är problematiskt att 30 procent av 20-åringarna i Stockholm inte har gymnasieexamen. Man ska inte moralisera över människor som saknar gymnasieexamen. Det har alltid varit ganska många människor i Sverige som av olika skäl inte skaffar sig gymnasial examen. Problemet är att det finns så väldigt få jobb nuförtiden, och ännu färre jobb i Stockholmsregionen, som man över huvud taget har minsta chans att få om man inte ens har gymnasieexamen eller motsvarande kunskap i botten. Detta är jag rätt oroad för.

En av lösningarna just nu är att jobbtorgen, framför allt ungdomsjobbtorget, väldigt precist försöker hitta den sortens bristyrken där man kan komma in relativt snabbt med liten utbildningsbakgrund. Det finns ett antal sådana jobb i Stockholm. Vi har en lista tillsammans med Arbetsförmedlingen som täcker sju åtta nio olika yrkeskategorier. Där funkar det hyggligt bra, men jag tror ändå att du har skäl för din oro.

Anförande nr 37

E i v o r K a r l s s o n (mp): Det är naturligtvis viktigt att man avslutar sin skolgång, även gymnasiet. Men här gäller det samverkan i flera led. Grundskolan har stor betydelse för elevernas framtid. Ganska många elever har det svårt, och går från grundskolan med ofullständiga betyg. Då ska eleverna erbjudas stöd enligt skollagen, men det förefaller inte alltid vara så. Det visar bland annat betygen. Det är där problemet uppstår. Med en bristfällig skolgång och utbildning kommer dessa unga alltid att ha en svag ställning i arbetslivet.

Vi kommer senare att behandla ungdomsparlamentets motion angående arbetslösheten i åldrarna 18–24 år. Där framkommer synpunkter på att det var fel att dra ned på vuxenutbildningen, till exempel, som skulle kunna ge de unga en andra chans. Men det är också viktigt med satsningar på olika områden som utbildning och yrkeskunskande inom arbetsområden där arbetskraft kommer att bli efterfrågad. På så sätt kan man skapa förutsättningar för unga att komma in på arbetsmarknaden.

Anförande nr 38

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Vi skulle kunna föra ett trepartssamtal här med Lotta Edholm och diskutera var ansvarsfördelningen ska ligga någonstans när det gäller den grundläggande utbildning som leder fram till gymnasieintagning. Det är klart att vi har ett grundproblem när så många elever måste gå på det individuella programmet eftersom de saknar behörighet, och därefter går därifrån med ofullständiga betyg.

Jag är bekymrad över detta. Även om det här och var i Sverige finns en arbetsmarknad också för människor med ganska liten teoretisk grundkunskap är den extra liten i Stockholm. Det där kommer att bli allvarligt. Många unga människor är rörligare än äldre människor, vilket på sitt sätt är bra eftersom det ökar chansen att man lättare, utan alltför många bindningar med familj och stora kostnader, kan ta sig runt till andra arbetsmarknader också. Vi ser en del sådant runt om i Sverige. Men visst har du rätt i att det som vi inte grundlägger i skolan har vi svårt att fullt ut reparera med arbetsmarknads- eller socialpolitik.

Anförande nr 39

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag tänker bland annat på lärlingsplatserna. Stadsledningskontoret skriver i den nämnda motionen bland annat att en större andel av platserna på stadens yrkesförberedande program ska utgöras av lärlingsplatser så att staden kan erbjuda lärlingsutbildning till de elever som önskar. Men då talar stadsledningskontoret om elever och inte om de unga som har blivit arbetslösa. Det är en viss skillnad. Man skriver att insatser ska sättas in tidigt, alltså under skoltiden, och så vidare. Om så vore fallet kanske vi inte skulle ha så många arbetslösa i åldern 18–24 år. Vi kanske skulle ha ett bättre utgångsläge om de hade fått bättre utbildning.

Anförande nr 40

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Detta står inte helt emot varandra. Det görs insatser för skolan, men många av de praktikplatser som kommer fram är speciellt lämpade för en yngre målgrupp. Jag tror att det är bra att både arbeta med detta under skoltiden och därefter erbjuda praktikplatser efter skolan.

Fråga nr 3. Aspuddsbadet

Anförande nr 41

Å s a H a g e l s t e d t (v): Vi i Vänsterpartiet är lite av Aspuddsbadskramare, får man säga. Vi har varit det parti som hela tiden har velat rädda badet. Vi har ännu inte gett upp. Vi har fått med oss några till, och vi hoppas att det ska bli ännu fler.

Nu har föreningen som har drivit Aspuddsbadet kommit in med ett underlag till idrottsförvaltningen med förslag på hur badet ska kunna drivas vidare. Men just nu befinner sig badet i ett vakuum. Formellt sett har staden sagt att vi inte längre ska bidra till badet från och med årsskiftet. Nu väntar man på besked om det nya förslag som man har skickat in.

Min fråga är om idrottsborgarrådet är beredd att hitta en kortsiktig lösning, till att börja med, så att badet inte ska behöva läggas ned i väntan på den förhoppningsvis mer slutgiltiga lösningen.

Anförande nr 42

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Tack så mycket för den frågan! Kontraktet med Aspuddsbadets vänner tog slut den 31 januari. Det finns ännu inte något beslut om vad som ska göras med husen mer än att idrottsförvaltningen inte kommer att investera de miljoner som krävs för att göra badet badbart. Åsa, som sitter i idrottsnämnden, vet att vi har stora renoveringsbehov just nu av många bad i närheten. Det här är ett mycket litet bad, med en 17-metersbassäng. Man måste någonstans prioritera vad man gör för de medel vi har.

Det har kommit in ett förslag som nu ligger hos idrottsförvaltningen för en bedömning av hur Aspuddsbadet kan drivas vidare av den förening som har haft ansvar för det under de här åren, men på ett litet annorlunda sätt. Man ska betala sina investeringar själv och så vidare. Detta får idrottsförvaltningen bedöma. Åsa undrar om vi kan utfärda något tillfälligt tillstånd, förlänga kontraktet eller något sådant. Jag är inte beredd att ta något sådant initiativ, för jag vet att badet i dag är i det närmaste otjänligt. Jag vill inte ta ansvar för det, helt enkelt. Nu har kontraktet gått ut, och nu får vi titta på det nya förslaget. Men det pågår samtidigt en process som gör att badet kommer att ingå i den vanliga rutinen med byggnader som blir övergivna i staden och går in i exploateringskontoret.

Anförande nr 43

Å s a H a g e l s t e d t (v): Det är sant att det här är ett litet bad. Men det är ett väldigt speciellt bad, och det är därför vi värnar det så mycket. Just i det här badet kan människor med funktionshinder eller andra grupper, till exempel muslimska kvinnor som inte vill klä av sig inför alla, bada på särskilda tider. Det här badet är alltså inte som vilket bad som helst. Det må vara litet, men det är viktigt.

Jag har förstått att föreningen är lite grann i ett vakuum. Badet är inte stängt, men man vet inte vad man ska göra till nästa vecka. Tycker du alltså att badet ska stängas, och att man bara låter det vara till dess att man eventuellt har hittat den längre lösningen? Det är min fråga.

Anförande nr 44

Borgarrådet S j ö s t e d t (fp): Det kan inte råda några som helst tvivel om detta, och det gör det inte heller från föreningens sida. Kontraktet har gått ut. Det finns inget kontrakt på badet från föreningens sida. Svaret på om man ska bada eller inte är fullkomligt glasklart: Det ska man inte göra. Föreningen har inget kontrakt på byggnaden. Den tillhör oss alla. Det är gemensam egendom som ägs av idrottsförvaltningen. Det är inga konstigheter med det.

Anförande nr 45

Åsa Hagelstedt (v): Jag tycker att det är synd att man nu står utan kontrakt. Jag tycker ändå att det känns som om man försöker se lite hoppfullt på detta och att det kommer att finnas en lösning inom rimlig tid. Därför tycker jag att det är synd att man inte kan vara lite mer flexibel och lösa det här så att människor kan få bada i väntan på byråkratin.

Anförande nr 46

Borgarrådet Sjöstedt (v): Vi kan hoppas att Åsa har rätt och att det är ett realistiskt förslag som man har lämnat in på hur man kan bedriva badet. Men jag vidhåller att jag innan badet är renoverat inte rekommenderar någon att bada där.

Fråga nr 4. Platsgarantin i förskolan

Anförande nr 47

Borgarrådet Mogert (s): Ordförande! Min fråga gäller en artikel i DN i helgen som handlar om en familj på Kungsholmen som nu har fått förskoleplats i Kista. Kommunen anser sig med detta upprätthålla garantin. Efter att ha forskat lite i det här har jag förstått att det inte bara gäller en ensam person, utan ett 70-tal familjer från Kungsholmen som är på väg in i diskussionen. Det svar de fick från de borgerliga systrarna i finansborgarrådets koalition var att det bara tar en halvtimme, åtminstone från vissa delar av Kungsholmen, att ta sig till Kista.

Jag vill minnas att vi pekade på det här redan när ni lade fram er budget. Vi sade att det skulle bli problem med förskolan. Jag vill också minnas att vi specifikt nämnde Kungsholmen.

Mina frågor till finansborgarrådet är: Ångrar du nu att du lade så pass lite till förskolan? Eller delar du dina koalitions systrars uppfattning att man får räkna med 30 minuters åktid till förskolan i den här staden?

Anförande nr 48

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! Det är mycket glädjande att Socialdemokraterna har börjat intressera sig för arbetslinjen och för människors möjlighet att arbeta samt att även barnomsorgen ska fungera. När ni styrde var det ju inte så mycket bevänt med barnomsorgsgarantis uppfyllande i Stockholm.

Vi får forska i vad som har sagts och inte sagts på Kungsholmen. Enligt den information jag har fått har man under januari och februari erbjudit plats till totalt 166 barn, varav två har fått plats inte på Kungsholmen utan på Östermalm. Man har inte påbörjat någon fördelning av dem som ska placeras i mars månad. Man har inte erbjudit plats vare sig på Kungsholmen eller någon annanstans. 29 barn står i kö. Detta är de uppgifter jag har. Vi får väl forska i fakta eftersom Roger Mogert tycks ha helt andra uppgifter, även om du inte redovisar varifrån de kommer.

Det är alldeles tydligt att barnomsorgsgarantin ska uppfyllas. Detta står i budget. Detta finns det medel för. Hittills har man klarat detta. 2008 klarade man det. När man har det kämpigt i stadsdelar handlar det om att det är mycket jobb med att få tag på lokaler, inte minst, och personal. Detta är inte en budgetfråga, utan budgetmedlen finns. Därför har man nu att arbeta efter den budget som ligger. Barnomsorgsgarantin och platsgarantin ska uppfyllas.

Anförande nr 49

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande! Jag kan inte låta bli att notera att finansborgarrådet har missat en del vitala delar av svensk politisk historia när det gäller förskola och arbetsmarknad. Det är möjligen oroväckande.

Vad som i det här fallet är mer oroväckande är att han också har missat situationen på Kungsholmen. Min källa till uppgifterna är tämligen offentlig; det är Dagens Nyheter. Den tidningen är tillgänglig inte bara för mig och finansborgarrådet utan för alla stockholmare, alla svenskar och i någon mening hela världen.

Är det finansborgarrådets uppfattning att den här familjen alltså inte finns och att de inte har erbjudits platsen i Kista?

Anförande nr 50

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vad som har hänt för den här familjen kommer vi som sagt att reda ut. Jag har ställt frågan till Kungsholmens stadsdelsnämnd och fått detta svar: Under januari och februari har man uppfyllt platsgarantin. Jag tänker inte ge mig in i att diskutera huruvida den vanligtvis mycket vederhäftiga tidningen Dagens Nyheter i det här fallet har hittat något som Kungsholmens stadsdelsnämnd inte har meddelat, eller hur det nu ligger till på den fronten. Detta kommer vi att reda ut.

Stadsdelsnämndens egen redovisning är som sagt att man under januari och februari placerade 166 barn, varav två på Östermalm. Om man inte klarar platsgarantin måste man jobba vidare med detta. Det är det uppdrag som ligger på alla stadsdelsnämnder. Det är ingen förändring i detta.

Roger Mogerts fråga var: Ångrar jag min budget? Nej, är svaret. Jag ångrar inte min budget, Roger Mogert. Detta är inte en budgetfråga i dag, utan det är en fråga om att få fram lokaler för stadsdelarna eftersom det glädjande nog finns så mycket framtidstro i Stockholm att här föds många barn. Det måste du också vara glad över.

Anförande nr 51

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag tycker att jag har gjort min beskärda del för att sprida den framtidstron. Finansborgarrådet svarar med det som Kungsholmens stadsdelsnämnd har svarat honom, det vill säga vilka placeringar de har gjort. Det som skrivs om i Dagens Nyheter är ett erbjudande om placering. Enligt platsgarantin uppfyller staden den om man får plats inom kommungränsen, i Kista.

Finansborgarrådet säger att det inte finns några problem. Så brukar han säga ibland, har jag förstått. Det finns absolut inga ekonomiska problem, menar han. Då måste jag ställa en fråga. Om man utgår från att familjen faktiskt talar sanning – att de har erbjudits en plats i Kista – och det inte är något ekonomiskt problem, finns det då inga närmare ställen man skulle kunna tänka sig om det bara är lokaler det handlar om?

Anförande nr 52

Borgarrådet N o r d i n (m): Eftersom både Roger Mogert och jag själv har bidragit till framtidstron i den här staden vet vi båda att inga föräldrar vill ha en barnomsorgsplats så långt ifrån hemmet. En god service och en god ambition i staden är självfallet att man ska erbjudas dagisplats inom sitt närområde och sin stadsdel. Där skiljer vi oss inte åt på något sätt.

När det gäller lagstiftningen, som jag kanske tror att Roger Mogerts kompisar har varit med om, handlar det om att den ställer kravet att plats ska erbjudas inom kommunen. Det här är en stor kommun, och det är inte rimligt att ha en ambitionsnivå – vilket vi inte heller har – att föräldrar och barn ska fara tvärs över hela kommunen. Stadsdelarna ska arbeta för att uppfylla barnomsorgsgarantin i närområdet eller en bit ifrån, om föräldrarna tycker att det fungerar. Det har man tydligen gjort här när det gäller de två barn som har fått plats på Östermalm.

Detta är vad som gäller, och detta arbete ska göras. När det gäller historien, fru ordförande, kan man bara titta i bokslutet för 2006. De första månaderna hade man 60 barn i kö bara på Södermalm. Vi har alltså i närtid haft en ganska svår situation att städa upp efter, fru ordförande.

Fråga nr 5. Stockholms stadion

Anförande nr 53

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Runt om i det idrottsintresserade Stockholm finns det en påtaglig oro för att den borgerliga majoriteten i Stockholms stadshus ska ta bort löparbanorna från Stockholms stadion. Oron innefattar även många som värnar Stockholms kulturarv eftersom Stadion är en mycket viktig del av detta.

Stadsledningskontoret genomför nu en utredning med utgångspunkten att Djurgården ska kunna fortsätta spela fotboll på Stadion, vilket vi tycker att Djurgården ska kunna göra. Men det är många som undrar vad innehållet är i den utredning som görs på stadens ledningskontor.

Min fråga är: Stämmer det att arkitekter håller på att arbeta fram ett förslag till ett Stockholms stadion där det inte finns några löparbanor?

Anförande nr 54

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag kanske inte har detaljkunskap i dag om exakt vad arkitekterna ritar på och funderar över. Däremot har vi ett tydligt uppdrag i budget att arbeta vidare med att utveckla Stadion och att över huvud taget utveckla de arenor som vi har. Vi ska också tillgodose behovet av nya arenor. Här har fotbollen stått i fokus. Som Stefan Nilsson väl vet planeras en ny arena vid Globen. Vi tittar också på möjligheten att Djurgårdens IF ska vara kvar på Stadion för fotboll.

Jag uppfattar att Stefan Nilsson bejakar den ambitionen. Då måste man också titta på vilka möjligheter det finns för att detta ska kunna ske. Det är det man nu gör. Vi har inte fattat några beslut ännu om detta av den mycket enkla anledningen att vi inte har underlaget framme. Utredningen är inte klar. Därför vill jag nog, fru ordförande, avvakta till dess att vi har utredningen så att vi kan föra en diskussion om hur Stadion kan se ut och om frågan om löparbanorna och friidrottens möjligheter i Stockholm i framtiden.

Jag tror egentligen att Stefan Nilsson kan de här frågorna bättre än jag när det gäller det idrottsliga. Jag kan ändå säga att det förs diskussioner om att vi kanske inte håller den standard långsiktigt i dag på Stadion som friidrotten kommer att kräva. Men det får vi ju se. Låt oss avvakta utredningen, fru ordförande.

Anförande nr 55

S t e f a n N i l s s o n (mp): Miljöpartiet väckte i december en motion om att både friidrotten och fotbollen ska vara kvar på Stadion. Det går att fortsätta med både friidrott och fotboll på elitnivå på Stadion. Publikkapaciteten blir något lägre om man inte tar bort löparbanorna, men det går. Inom friidrotten är man helt nöjd med Stockholms stadion som det ser ut i dag. Det finns ett önskemål från Djurgårdens sida om att få en högre publikkapacitet.

Du är ledare för det största partiet i fullmäktige – Moderaterna. Utan er medverkan kan inga initiativ tas för Stadion som innebär att man tar bort löparbanorna, till exempel. Vi är ju tre partier i opposition som vill ha kvar friidrotten på Stadion. Kan du lova att om Moderaterna får bestämma kommer friidrotten att vara kvar på Stadion?

Anförande nr 56

Borgarrådet N o r d i n (m): Om jag skulle säga det så tvärsäkert skulle det innebära att jag kunde svara på frågorna om vilken publikkapacitet man behöver för fotbollen i framtiden. Det tycks Miljöpartiet veta, men det finns ju olika uppfattningar om detta inte minst inom Djurgårdens IF. Det handlar förstås om att en arena ska kunna fungera som plats för större tävlingar och att man ska kunna ha ett stort publikunderlag. Det är ju en väsentlig del för idrotten att ha detta.

Därför måste vi belysa frågorna ordentligt och se efter vad som behövs. Ingen vore gladare än jag om man kunde hitta någon nyckel för att förena detta. Men jag kan inte säga det i dag innan vi har utredningen gjord och innan vi har tittat på de olika alternativen och hur möjliga och realistiska dessa är.

Anförande nr 57

S t e f a n N i l s s o n (mp): I december ställde jag en enkel fråga om Stockholms stadion också till borgarrådet Sjöstedt, som är folkpartist. Hon sade ungefär samma sak som du, nämligen att utredning pågår. Det innebär att de två största borgerliga partierna, som tillsammans har egen majoritet i kommunfullmäktige, håller öppet för att eventuellt ta bort friidrotten från Stadion. Antingen är dörren stängd eller så är den öppen.

Vad ni säger är att det finns en möjlighet att friidrotten försvinner från Stadion. Det tycker vi är väldigt tråkigt. Friidrottsvännerna och idrottsvännerna i Stockholm och de som tycker att Stockholm är ett fantastiskt kulturarv och vill värna det är också oroliga. Vi kommer att få en ny debatt i frågan när Miljöpartiets motion kommer upp om några månader.

Anförande nr 58

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag ska inte tillägga så mycket. Vi kommer att kunna ta ställning till det här ordentligt när vi har en riktig utredning. Jag tycker inte att man ska avvisa det. Det handlar inte om att någon vill knuffa undan den ena eller den andra idrotten. Tvärtom vill vi gärna att det ska rymmas en bra grund för fotboll *och* för friidrott i Stockholm. Det är självklart när det gäller så stora, populära och breda idrottsformer, och även smala idrottsformer för den delen. Det är ingen som vill knuffa undan dem, utan i det här fallet måste vi titta på och diskutera vad som är praktiskt möjligt för Stadion och vad som är den bästa långsiktiga användningen av Stadion. Låt oss återkomma till detta när utredningen är klar.

Fråga nr 6. Maria Ungdom

Anförande nr 59

K a r i n R å g s j ö (v): Ordförande och Ulf! Det blir mycket socialpolitik här i dag. Jag tycker att Maria Ungdom är Stockholms guldgruva när det gäller arbetet med ungdomar med drogproblem på olika sätt. De har utvecklat en mängd program. Men de har dessvärre också fått internspara ganska mycket under perioden. Det gäller specifikt det senaste året, när man bland annat har fått lägga ned den verksamhet som jag pratade om tidigare med kriminella ungdomar med missbruksproblem. Detta har man fått skära bort på grund av att man har internsparat.

Min fråga till dig är: Tycker inte du att just en sådan verksamhet som Maria Ungdom borde få blomma i Stockholm? Kan man inte få lite extra krut för en verksamhet som hårbärgerar så många frågor och som bedrivs så skickligt? Dessutom är ju Maria Ungdom utvärderat, och de arbetar enligt konstens alla regler. Det måste man säga.

Anförande nr 60

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Jag vet att vi har ett gemensamt intresse för Maria Ungdom och dess verksamhet. Det finns några saker att säga. Det prövas

ganska många saker på Maria Ungdom. Det är många projekt som startas och många som utvärderas. Alla projekt som genomförs landar inte automatiskt i fortsättning, utan många saker prövas först och sedan får man ta ställning till om man ska permanenta dem inom de ramar som finns, om man ska ändra eller om man ska prioritera om. Dessutom har man haft ett par vakanser på Maria Ungdom under det här året.

Man ska vara ärlig och säga som vi ofta gör att Maria Ungdom är ett ovanligt lyckat exempel på att det går att samarbeta mellan staden och landstinget. Det är inte illa. Men vi ska också vara ärliga nog att säga att detta samarbete inte är problemfritt. De gränsdragningsproblem som vi så ofta möter i annat socialt arbete där länet, landstinget och staden ska hitta bra gränssytor mot varandra utan att enskilda klienter kommer för mycket i kläm har vi också på Maria Ungdom. Det är en landstingsdel och en stadsdel. Det finns ingen gemensam huvudman, vilket hade underlättat och förbättrat på många sätt.

Maria Ungdom är speciellt på det sättet att det är en ganska öppen dörr som många stockholmare känner till och som har en låg tröskel. Det är alltså bra att komma i trygga händer på Maria Ungdom. Samtidigt vet vi att det finns en betydande och komplex problembild hos många av de ungdomar som verkligen hamnar på Maria Ungdom. Det är långtifrån enbart det som vi normalt sett tänker oss – någon som har druckit för första gången och fått i sig för mycket sprit på en fest. Det är mycket mer komplicerat än så. Det handlar om att de resurser som görs på Maria Ungdom måste prioriteras till det som är allra, allra viktigast. Det är därför sådana här projekt är bra, men de måste utvärderas och hamna i en ny prioritering av vad som ska förlängas.

Anförande nr 61

K a r i n R å g s j ö (v): Enligt Maria Ungdom själva när jag var där och träffade dem för några veckor sedan var det här ett projekt som de verkligen hade velat fortsätta med om de hade haft lite mer kulor, om man får uttrycka sig så. Men man har fått prioritera. Man hade i så fall kanske ha fått ta ned timmarna för dem som svarar oroliga föräldrar i telefonjouren eller någonting annat. Det här var ingen dålig verksamhet, utan tvärtom en verksamhet som man gärna hade kunnat fortsätta med i samverkan med Kriminalvården.

När det gäller landstinget har samverkan blivit mycket bättre. Under förra året hade man svåra problem eftersom landstinget skulle sälja ut sin del. Det blev lite problem på den sidan. Men vad jag vet är samverkan helt okej nuförtiden.

Däremot undrar jag varför Hässelby-Vällingby håller på att knoppa av sig från Maria Ungdom. Det är någonting som vi inte har fått oss förmedlat. Det skulle också vara ett avbräck för Maria Ungdom och för de ungdomar som i stället får väldigt lite.

Anförande nr 62

Borgarrådet K r i s t e r s s o n (m): Det senare har inte heller jag hört talats om över huvud taget. Jag visste inte om att det fördes någon diskussion om detta.

När det gäller insatserna på Maria Ungdom är det klart att det hela tiden dyker upp idéer som bör prövas och sådana som har prövats och visat sig fungera och som bör föras in i reguljärt arbete. Då är det med Maria Ungdom som med alla andra verksamheter; ambitionerna kommer alltid att vara större än resurserna. De vet om att det är på det sättet och att det alltid kommer att vara på det sättet.

Jag har stor respekt för att de tycker att de med mer pengar kan bedriva mer kvalificerat arbete än med mindre pengar. Då är vi tillbaka i den fråga som vi har hela tiden: Varje form av kvalificerat socialt arbete kommer alltid att ha en budget, och den kommer alltid att kännas trång. Men det betyder inte att Maria Ungdom inte tas på stort allvar, att vi inte bryr oss om de utvärderingar som görs och att vi inte tittar på vad vi kan förbättra efter hand.

Anförande nr 63

K a r i n R å g s j ö (v): Problemet är att Maria Ungdom och en mängd andra sociala verksamheter i Stockholm har fått små minikostymer, som de knappt kommer i längre. Så snålt har det blivit. Jag tycker att vi ska vara aktsamma om Maria Ungdom. Det pågår forskning där. Det pågår ett ständigt utvecklingsarbete. De har forskare knutna till sin verksamhet. Därför är det trist att se att ni i er budget inte har speciellt mycket till Maria Ungdom. Två tjänster försvinner. Det handlar om en verksamhet som man tycker borde vara prioriterad – för kriminella unga killar med missbruksproblem. Man undrar oroligt vad som händer med dem nu när Maria Ungdom fick lägga ned detta.

Jag skulle önska att majoriteten hade ett bättre förhållningssätt till Maria Ungdom och såg den otroliga potential som Maria Ungdom är för ungdomar i Stockholm oavsett om de kommer dit och har druckit sig berusade eller är missbrukare.

Fråga nr 7. Borgmästaröverenskommelsen

Anförande nr 64

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Fru ordförande! Vi lade en skrivelse i kommunstyrelsen för ett år sedan om hur viktigt det är att också Stockholm engagerar sig för en god miljö genom medverkan i det så kallade borgmästaravtalet. Skrivelsen behandlades i maj. Föredragande borgarråd var positiv till den. I december beslutades i kommunstyrelsen att Stockholm skulle medverka i arbetet och underteckna avtalet. Det formella undertecknandet skulle ske nu i februari.

Men när det kom till kritan fanns inte Moderaterna på plats när avtalet skulle signeras. Vi anser att den signal man skickar genom att inte vara på plats mer än något annat betyder att man inte tar arbetet på allvar. Var det inte tillräckligt viktigt, Sten Nordin, att vara på plats och underteckna avtalet?

Anförande nr 65

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag kommer om några dagar att personligen underteckna avtalet, så Mirja Räihä Järvinen kan känna sig alldeles lugn

när det gäller vår fasta övertygelse om att det här är bra. Det var via miljöborgarrådet Ulla Hamilton och en skrivelse från henne till EU-kommissionen, redan i februari 2007, som vi klargjorde att vi tyckte att det var ett mycket viktigt initiativ att ha en borgmästaröverenskommelse och ett borgmästaravtal om miljön. Stockholm har alltså från början varit en av de pådrivande städerna i detta. Kommissionen och de som är projektledare har sagt och pekat på att Stockholm har haft en stor betydelse för att detta faktiskt blir av och för att en stor andel städer och huvudstäder deltar nu i detta.

Jag kan skingra all oro över att vi på något sätt inte skulle markera att det här inte är viktigt. Jag tror inte att någon uppfattar det så, och jag kommer personligen att underteckna avtalet.

Anförande nr 66

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Ordförande, fullmäktige! Men det är fortfarande så att du inte var på plats vid signerandet, Sten. Det fanns däremot andra kommunalråd där. Malmö var representerat. Göteborg var också representerat. Det är klart att deras almanackor säkerligen är lika överbokade som din. Men de lyckades ändå ta sig dit. De visade att de bryr sig och att avtalet är viktigt.

Om du nu inte själv kunde vara med – borde inte någon av dina kolleger ha varit med? Jag tänker till exempel på borgarrådet Hamilton som på ett förtjänstfullt sätt, vilket du också beskriver, har tagit initiativ till detta.

Anförande nr 67

Borgarrådet N o r d i n (m): Ibland blir det på det sättet att vi inte kan närvara. Då ser vi till att lösa det på något sätt. Jag tror inte att någon uppfattar att vi på något sätt skulle tycka att det här var mindre viktigt. Det händer med andra avtal att vi får lösa undertecknandet på annat sätt rent praktiskt. Jag tror också att det har hänt med tidigare finansborgarråd och borgarråd att det har skett på ett likartat sätt. Jag kan lugna alla med att säga att vi tycker att det här är viktigt.

Anförande nr 68

M i r j a R ä i h ä J ä r v i n e n (s): Jag hör att du säger det, och du tycker att man ska skingra oron. Men under min egen tid som borgarråd märkte jag hur det betraktades att man själv var på plats när man skulle underteckna avtal. Det är den fysiska närvaron som de facto är en signal. Kan du garantera oss att de övriga städerna verkligen kommer att ta Stockholm på allvar i detta samarbete?

Anförande nr 69

Borgarrådet N o r d i n (m): De tar oss inte bara på allvar utan ser oss som en av de ledande och pådrivande städerna. Jag ska åka till Bryssel om ett par dagar för att underteckna avtalet på plats. Då har jag också tillfälle att framföra hur viktigt vi tycker att detta är. Jag vet att man redan känner till och uppskattar Stockholms engagemang i frågan.

Fråga nr 8. Bostadsbyggnation

Anförande nr 70

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! I torsdags hade både stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden sammanträden och behandlade sina årsredovisningar. I dessa båda kunde man se de helt likalydande siffrorna för bostadsproduktionen. De visar att man inte har påbörjat mer än 6 130 lägenheter under mandatperioden, det vill säga från 2007 och 2008. Det betyder att om man ska klara 15 000 nya lägenheter behöver man helt enkelt rappa på.

Min fråga är: Vilka åtgärder kommer du, Sten Nordin, att vidta för att se till att målet om 15 000 bostäder klaras under mandatperioden?

Anförande nr 71

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Om det är något område där vi har markerat hur viktigt det är att klara av att ha hög aktivitet så är det bostadsbyggandet, även nu när vi har internationell finanskris och påbörjad lågkonjunktur också i Stockholm. Det har väl varit alldeles tydligt från alliansens sida.

Det är viktigt att uppfylla vallöftet om 15 000 nya bostäder därför att Stockholm har ett stort behov av alla typer av bostäder; det vet vi alla. Men vi tänker nog räkna hela mandatperioden, och den började i oktober 2006. Jag tror att Teres Lindberg och Annika Billström gjorde på samma sätt under sin tid. Man räknade hela mandatperioden, om vi nu ska ge oss in på sådant. Det har påbörjats drygt 11 000, närmare 12 000 bostäder.

Det finns alltid en överlappning. Av dem som påbörjades 2006 tror jag att till och med jag hann markanvisa en del under åren 1998–2002. Säkert hann ni bidra till att markanvisa en del och starta planer under åren 2002–2006. På samma sätt blir det när alliansen påbörjar sin nya mandatperiod 2010. Då kommer bostäder att byggas som har markanvisats under den här mandatperioden. Så är det.

Men den här sifferexercisen är kanske inte så intressant för stockholmarna. Det intressanta för stockholmarna är att man kan sätta nyckeln i nya lås och flytta in i nya bostäder. Det jobbar vi väldigt hårt på. Vi har tydliga uppdrag. Vi fortsätter i hög takt med markanvisningar. Nu är det som sagt ett bra tillfälle att passa på att bygga hyresrätter, som efterfrågas. Det gör vi också. Vi tar fram ny mark till detta. Jag är förvissad om att vi sätter alla klutar till för att hålla bostadsbyggandet uppe.

Anförande nr 72

T e r e s L i n d b e r g (s): Tack för svaret! Till skillnad från dig tycker jag att sifferexercisen är ganska intressant. Du har helt fel när du säger att vi räknade den tidigare mandatperioden. Det gjorde vi faktiskt inte. Det påbörjades 20 000 nya bostäder fram till den sista december 2006. I praktiken tillträdde den nya nämnderna den 1 januari. Från den 1 januari är det bara 6 130 lägenheter som har påbörjats. Det betyder att om ni inte rappar på kommer inte de 15 000 nya lägenheter som ni har utlovat att klaras av.

Vi lovade också 15 000 lägenheter. Vi står bakom ert mål i bostadspolitiken. Men vi menar att det ska vara 15 000 ytterligare, utöver de 20 000 som vi påbörjade förra mandatperioden. Jag tycker att det här är viktigt, Sten Nordin. Jag tycker att du också borde tycka det. Annars kommer ni inte att klara det mål som fullmäktige har satt upp.

Anförande nr 73

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Vad jag försöker beskriva är att vi vet båda två, Teres Lindberg och jag, att det påbörjades många bostäder i december 2006 på grund av förändrade regler från statsmakternas sida. De hade sannolikt inte avskrivits. Om det inte hade varit så hade man påbörjat dem under 2007 eller 2008. Då hade det i så fall varit en större andel som hade räknats in från den 1 januari 2007. Det är därför jag säger att man inte ska driva sifferexercisen för långt.

Men det är viktigt att veta hur många bostäder som byggs och startas. Vi har högt uppsatta mål för detta, och det är glädjande att åtminstone delar av oppositionen står bakom det. Jag hoppas också att man hjälper till praktiskt och aktivt i nämndarbetet för att vi ska få igenom markanvisningar och planer och få fram detta. Vi är helt överens om att bostadsbyggandet är viktigt.

Jag träffade i stort sett alla byggföretag i Stockholm före jul och förde samtal med dem om hur vi håller uppe bostadsbyggandet även nu.

Anförande nr 74

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är intressant att finansborgarrådet hänvisar till regler som statsmakterna har satt upp och som faktiskt har fått katastrofala konsekvenser för bostadsproduktionen i Stockholm, särskilt när det gäller hyresrättsproduktionen. Det som är ännu mer belysande är att på samma byggnadsnämndsmöte, alltså i torsdags, stoppar majoriteten byggandet av ett antal hyresrätter i Bromma. När vi har en privat aktör som faktiskt vill bygga stoppar majoriteten det!

Man blir lite beklämd över att ni inte vill ta debatten. Ni vågar inte diskutera siffrorna. Ni hänvisar till siffror som inte är sanna och så vidare. Konsekvensen är att ni inte kommer att klara de 15 000 bostäderna. Särskilt med tanke på hur konjunkturen ser ut borde man ha gjort betydligt mer nu. Nu borde man verkligen rappa på i arbetet och inte hålla på att stoppa bostadsproduktion i byggnadsnämnden.

Anförande nr 75

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag uppfattar nog inte att byggnadsnämnden ägnar sig åt att stoppa bostadsbyggandet. Där jobbar man precis tvärtom – för att få fart på bostadsbyggandet – på samma sätt som man gör i exploateringsnämnden.

Jag tycker inte att man kan se att de nya reglerna får katastrofala följder för hyresrättsbyggandet. Det finns ju ett stort intresse för markanvisningar till hyresrätter även från privata aktörer på marknaden, vilket jag tycker är mycket glädjande. De har ett stort intresse av att bygga hyresrätter. Uppenbarligen tycker man att man kan klara

av det här även med de förändrade statliga reglerna. Dessutom har vi förändrat tomträttsavgälden. Teres Lindbergs parti orkade ju inte med att reda ut den röra man ställde till med under förra mandatperioden på det området. Detta har vi nu rätt ut på ett positivt sätt. Jag tror att det bidrar till ett högt intresse för att bygga även hyresrätter, fru ordförande.

§ 18 Uppföljning av ramavtal om enstaka platser, stadens vård- och omsorgsboende för äldre samt hemtjänst i kommunal och privat regi 2006 och 2007, rapport (utl. 2009:10)

Anförande nr 76

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Det finns väl ingen här inne som inte kan understryka vikten av att vi granskar våra verksamheter. Men det är också viktigt att vi, när vi har granskat, gör åtgärdsplaner och följer upp att de brister som eventuellt finns i verksamheterna åtgärdas.

I det här uppföljningsärendet är de brister som nämns väldigt konkreta, och många av dem är egentligen mycket enkla att åtgärda. Andra kräver lite mer tid, och en del kräver också kompetensutveckling. Men i stort sett är den sammanlagda synen på vård- och omsorgsboenden och hemtjänsten att det är fungerande verksamheter som ger en god omsorg och ett gott bemötande.

Däremot har vi ett problem, och det är att vi inte får in de här uppföljningsärendena i tid. Det har därför varit svårt att göra stora jämförelser, att se mönster och eventuella tendenser i våra verksamheter som gör att man kan dra riktigt säkra slutsatser. Därför föreslås också i detta förslag till beslut att vi ska fastställa datum för när de här uppföljningarna ska lämnas in, nämligen den 15 december varje år.

Den uppföljningsmodell som fortfarande ligger till grund för vårt arbete antogs redan 2005. Sedan har vi gått vidare och förstärkt uppföljningsmodellen så att vi också sammanför den med ledningssystemet. Vi har utökat den med indikatorer och aktiviteter. Det vore också bra om vi, förutom att vi gör på det här sättet, kunde följa upp verksamheten och redovisa den i tertialrapporter och i årsredovisningen. Det är positivt att vi utökar och gör granskningen av våra verksamheter alltmer öppen. På det sättet kan vi steg för steg förbättra äldreomsorgen.

Jag ser också till min glädje att oppositionen håller med om flera av de saker som jag nu har tagit upp här. Man vill också att vi ska titta på flera kvantitativa nyckeltal. Det skulle vara intressant om man kunde berätta lite grann vad det är man efterfrågar i de sammanhangen. I övrigt skriver oppositionen att den form av uppföljning som redovisas i ärendet positivt bidrar till kvalitetsarbetet och till möjligheterna att följa utvecklingen inom äldreomsorgen. Där känner jag att vi är överens, och vi fortsätter arbetet att granska och utveckla äldreomsorgen, allt för de äldres bästa, men också för att staden ska få ett gott renommé.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 77

O l l e A n d r e t z k y (m): Ordförande, ledamöter! Som alltid när Ewa har varit uppe finns det inte så mycket kvar att säga. Hon har en god stund på sig att gå igenom ärendet. Själv har jag gjort en djupdykning i det här ärendet och läst de här 77 sidorna rakt igenom. Jag har lärt mig en hel del om kvalitet när jag har läst ärendet. Jag har också sett att vissa verksamheter sköts väldigt bra och får, enligt mitt

förmenande, A medan andra kanske ligger på BA, AB och Godkänt. Det är väl egentligen inte någon som har C, utan de har klarat sig ganska bra.

Jag tror också att alla de här uppföljningarna och brukarundersökningarna som man gör har en stor betydelse för äldreomsorgen och framför allt för alla dem som ska välja. För någon vecka eller tio dagar sedan kom det en brukarundersökning här i staden som väl alla kastade sig över. Där kunde man klart läsa ut vad brukarna tyckte om saker och ting. Det var väl framför allt sociala aktiviteter, uteställen och mat som inte fungerade som det skulle. Då ringde jag omedelbart till min stadsdelsdirektör. Vi träffades och kunde då konstatera vilka saker som vi behöver göra bättre i Älvsjö, där jag är verksam.

Jag tror att alla sådana här undersökningar, uppföljningar och brukarundersökningar är väldigt bra. De ger stabiliteten åt den skattefinansierade verksamheten. Jag tror att det blir bättre och bättre, som Ewa sade, när det förs upp inom stadens ordinarie budgetuppföljning.

Jag vill också rikta en tanke åt alla de nära och kära som sköter de äldre i den här staden. Det var någonting jag fick i huvudet när jag studerade ärendet. De insatser som de gör är fantastiskt stora. Utan dem skulle inte äldreomsorgen i Sverige och i Stockholm fungera över huvud taget. Jag vill därför passa på att rikta ett varmt tack till alla dem som hjälper till med äldreomsorgen på det privata planet.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 78

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter och åhörare! Precis som framkommer av själva ärendet är det svårt att göra en bedömning av rapporten eftersom vi inte har fått svar från alla berörda. Verksamhetsuppföljningar är oerhört viktiga, speciellt när vi nu har flera privata aktörer där en naturlig insyn saknas. Därför är det nödvändigt att uppföljningsrutiner finns, något som man naturligtvis inte ska göra i efterskott, kan jag tycka, utan innan stora förändringar sker för att säkerställa att de äldre får det de betalar för, en god omsorg.

De brister som har kommit fram i rapporten är väldigt snarlika i de olika verksamheterna. Eftersom det är ett tag sedan man gjorde det här hoppas jag att man redan har åtgärdat detta, för man brukar sätta i gång med det på en gång. Jag ser fram emot att få se nästa uppföljning inom ramen för ordinarie budgetuppföljning. Likaså att få en brukarundersökning som KPR efterlyser för att få in äldres erfarenheter och upplevelser av kvalitet och service.

Det kvantitativa handlar mer om siffror och statistik och gör att man kan jämföra från år till år. Det kvalitativa handlar mer om djupintervjuer och sådana saker, Ewa.

Anförande nr 79

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Jag måste be min namne om ett förtydligande. Du säger att det är viktigt att vi har den här typen av uppföljning, framför allt med tanke på att det är så många enskilda utförare. Men när jag läser i ert

papper står det där att ur de äldres perspektiv är all uppföljning oavsett i vilken regi detta drivs. Är det Vänsterpartiets åsikt att det är viktigt med uppföljning oavsett i vilken regi detta bedrivs, eller är det bara den enskilda verksamheten som är viktig att uppfölja.

Anförande nr 80

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): All verksamhet ska naturligtvis följas upp. Men när det gäller det vi själva är direkt ansvariga för, den kommunala delen, är självklart att man gör det om man ska göra det på ett bra sätt. Jag tycker att det är viktigt med insyn även i den privata delen, och det här ger en möjlighet till det. Det ska självfallet vara exakt lika.

Anförande nr 81

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till den socialdemokratiska reservationen som vi har i kommunstyrelsen. Det ärende som vi har på bordet i dag är en rapport över 2006 och 2007. Man kan tycka att det borde gå fortare att få fram underlaget till fullmäktigeförsamlingen eftersom vi fattar en mängd viktiga beslut som har bäring på framtiden. Då vore det bra att ha med sig historiken.

Det är tråkigt att det är en helt ofullständig rapport. Förutom att det har tagit tre år är det inte ett fullständigt material, utan det fattas mängder av uppgifter. Därför är det väldigt lätt att instämma både i borgarrådets och i stadsledningskontorets synpunkter att det här måste implementeras i ILS:en och den årliga uppföljningen i tertialrapporterna och i årsredovisningarna, annars kommer den här församlingen aldrig att kunna följa upp de politiska beslut och mål som fullmäktige fastställer och ställer upp här.

Jag måste säga att jag tycker att det är uppseendeväckande att så många av verksamheterna inte svarar och verkar uppfatta att det är någon sorts frivilligverksamhet som man kan strunta i. Så är det inte. Det här är ett instrument där det finns reglerat hur man ska följa upp verksamheter, och ändå gör man inte det. Då måste man allvarligt fundera på varför de inte gör det och om det kanske beror på hur man går ut och efterfrågar de här uppgifterna och rätta till det.

Trots att det finns brister i rapporten som ligger på bordet i dag och att den framför allt inte ger en heltäckande bild och möjligheter att jämföra över åren, är det ändå en samstämmig bild om vi tittar på de rapporter som vi har fått från revisionens granskningar, från äldreombudsmannen, äldreinspektörerna och de tillsynstillfällena som länsstyrelsen har genomfört och där de har kommit med kritik mot boendena. Det handlar om brister i dokumentation och genomförandeplaner. Det handlar om valfrihet vid måltider. Den är obefintlig på många håll när det gäller innehållet, alltså vilken mat som ska ätas, och möjligheten att välja mellan olika maträtter men också när det gäller vid vilken tid man ska äta, det vill säga det som är vardagen för stadens äldre. Det finns också brister i integriteten och när det gäller inflytandet. Det har kommit fram i många rapporter.

Det som saknas är det som Ewa Samuelsson tar upp inledningsvis, och det är att man också måste följa upp och åtgärda de här problemen. I föredragande borgarråds text saknar jag ansatsen till hur man kommer att åtgärda detta. Vi vet att det är problem. Det har vi sett i många rapporter. Vi måste också se till att hela kedjan av uppföljningar och kvalitetsgranskningar hänger ihop med de åtgärder som fullmäktige sedan fattar beslut om.

Slutligen vill jag kommentera en frågeställning som jag tycker är märklig. I dag har stadens äldre rätt att välja boende, men har inte rätt att välja vilken mat man ska äta eller när man ska äta den. Det finns en hel del kvar att göra.

Bifall till den socialdemokratiska reservationen!

Anförande nr 82

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Jag måste också få ställa en fråga till Leif Rönngren. Du är lite upprörd över att de äldre inte kan få välja mat. De har i regel två maträtter att välja mellan. Det kan du se om du besöker olika boenden. Jag skulle vilja fråga dig, Leif Rönngren, om du kommer ihåg vilket ställningstagande ditt parti gjorde när det gällde de äldres möjlighet att välja vård- och omsorgsboende. Tyckte ni att det var bra eller dåligt när ni var i majoritet?

Anförande nr 83

L e i f R ö n n g r e n (s): Det är många frågor du ställer. Det är viktigt med frågor, och det är också viktigt med svar. Jag skulle vilja ta upp det du nämner inledningsvis, nämligen möjligheten att välja mellan två maträtter. Det som kommer fram i den här rapporten är att de äldre inte får välja mellan maträtter. Det finns inte två maträtter att välja på. Det är precis det som står i den här rapporten. Även om den inte är fullständig, att vi inte kan jämföra över åren och att den är bristfälligt underbyggd, slår man ändå fast i rapporten att just det är ett problem. Jag tycker att det är ett mycket viktigare problem att diskutera än vad vi tycker nu eller vad vi tyckte förut.

Vi tycker valfriheten är viktig, men då måste den ha en innebörd. Det handlar om valfriheten i vardagen, och då ska man kunna välja vilka maträtter man vill äta, när man vill äta, när man får komma ut och så vidare. Det är vardagsfrågorna, inte de här politiska utanverken som ni uppfinner varje gång ni får chansen. Det säger inte så mycket om de äldres vardag utan mer om de system som ni tycker är så viktiga.

Anförande nr 84

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Uppföljningen av stadens verksamhet är mycket viktig antingen den drivs i egen regi eller i upphandlad verksamhet. När allt fler verksamheter drivs av företag ökar också behovet av insyn för att garantera att vinstdrivande företag håller kvalitetskrav och följer de lagar och avtal som finns.

Vi instämmer med Kommunstyrelsens pensionärsråd, PKR, om att uppföljningen måste kompletteras med en brukarundersökning för att få in de äldres erfarenheter

och upplevelser av kvalitet och servicenivå. Det är också viktigt att personalens synpunkter på verksamhet och kvalitet tillvaratas utan att de riskerar repressalier eller anses som obekväma av arbetsgivaren. KPR anser också att det är svårt att dra några säkra slutsatser utifrån denna omfattande men ofullständiga rapport. Samtliga berörda enheter har inte lämnat in rapporten. Ett grundläggande problem för närvarande är att stadsdelsnämnderna och enheterna inte har något enhetligt datoriserat inrapporteringsystem.

De utvecklingsområden som är viktiga att framhålla är de brister som framkommer inom vård- och omsorgsboendet som dokumentation, namnskyltar på personal, genomförandeplaner, kompetensutveckling, möjligheter att välja mellan två varmrätter och tidpunkter för måltiderna. Även inom hemtjänsten behövs utvecklingsmöjligheter när det gäller rutiner för hantering egna medel, rutiner för hantering av nycklar och den sociala dokumentationen. När det gäller servicehusen är de viktigaste utvecklingsområdena främst dokumentation, riskbedömning och genomförandeplaner.

Det är viktigt att de här nu nämnda bristerna lyfts upp och därmed kan åtgärdas eftersom det är på den här nivån de äldres vardag, välbefinnande och rättsliga trygghet genom en fullständig dokumentation rör sig.

Vi behöver också personal som tar hand om de äldre. Personalen måste få goda anställningsförhållanden, mindre stress och tid med de äldre. De måste dessutom få möjligheter till bland annat kompetensutveckling. Då kan man inte göra alltför stora besparingar. Åtgärder behövs både på enhetsnivå och på övergripande nivå, och de behöver följas upp och återkopplas till politiken. Uppföljningarna bör, som sägs i ärendet, ingå i budgetuppföljningarna. Det är viktigt att stadsdelsförvaltningarna lämnar in uppföljningar till äldreförvaltningen senast den 15 december varje år.

Trots de brister som för närvarande finns anser vi att de uppföljningar som framgår av ärendet, som faktiskt sträcker sig över 77 sidor, är intressanta och positiva och bidrar till kvalitetsarbetet och möjligheten att följa upp utvecklingen inom äldreomsorgen.

Bifall till den gemensamma reservationen från s, v och mp i kommunstyrelsen och äldrenämnden!

Anförande nr 85

Borgarrådet S a m u e l s o n (kd): Man ska komma ihåg att den uppföljning som gjorts hittills har skett på manuell väg. Nu håller man på att arbeta fram en teknikutveckling som kommer att underlätta uppföljningen framöver, vilket jag bejakar.

Du nämnde i ditt anförande att man inte kan göra stora besparingar. Då undrar jag vilka besparingar du tänker på. Vi har tillfört äldreomsorgen 570 miljoner de senaste åren som vi har haft makten.

Anförande nr 86

E i v o r K a r l s s o n (mp): Hela staden har sparat in 4 000 anställda och ska spara in 4 000 till. Det kommer att bli neddragningar inom förskolan, skolan, äldreomsorgen och omsorgen. De besparingarna är svåra att uppnå om man ska ha en god kvalitet.

Anförande nr 87

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Det finns oerhört mycket att göra för att verkligen kvalitetssäkra vården och omsorgen för våra äldre. Därför är det glädjande att man i det här ärendet får en samlad bild av hur det ser ut över staden. Det material som kommer fram kan också offentliggöras så att de äldre och deras anhöriga kan titta på olika verksamheter och se var det finns bra kvalitet. Det här ska naturligtvis användas till att kvalitetsutveckla och få våra verksamheter bättre.

Låt mig ta några exempel. Man kan se att den sociala dokumentationen måste bli bättre. Utevistelser fungerar inte riktigt bra än. Det måste bli bättre. Det gäller inte minst de individuella handlingsplanerna. Om vi ska få en bra uppföljning måste det fungera i våra stadsdelar. Jag vill också poängtera hur viktig stadsdelsnämndernas egen uppföljning är. Den måste fungera. Kompetensen måste finnas ute och hela vägen ned för att det här ska fungera.

I den här rapporten som vi har fått får vi just den samlade bild som jag pratar om. Vi kan också se hur vi går vidare för att få äldreomsorgen och vården sådan som vi vill ha den. Det finns mycket att göra även om vi ser att mycket också fungerar bra. Det vill jag verkligen säga. Ofta glömmar man att säga det. Det finns mycket som också fungerar bra inom äldreomsorgen även om vi har en hel del brister att jobba med.

Leif Rönngren tog upp detta med maten. Det är verkligen en fråga som vi har lyft upp. Den är oerhört viktigt. Den förgyller vardagen för oss alla, oavsett i vilken ålder vi är. Det ska finnas två rätter på våra boenden. Det har vi i alliansen tydligt sagt. Det ska också vara en trevlig måltidssituation. Det finns otroligt mycket att göra på det området. Det är någonting som vi har lyft upp. Det är bra att ni också tycker att det är viktigt.

Jag vill åter komma tillbaka till handlingsplanerna. De ska naturligtvis utgå från varje människa. Man måste hela tiden sätta människan i centrum och utgå från de behov och önskemål som man har. Det handlar det här också om. Det handlar också om inflytande, som ni också tog upp. Det är det vi sätter i centrum för att kunna ge den goda äldreomsorgen som vi vill ge.

Som ni andra också har tagit upp har tyvärr inte alla svarat. Det är oerhört viktigt att man lämnar in sina svar så att vi får ett ordentligt material för att kunna gå vidare här i staden.

Jag vill också säga att det finns en utveckling när det gäller kommande uppföljningar. Det måste bli förbättringar. Bristerna ska naturligtvis åtgärdas. Oberoende på om det är den stadsgemensamma uppföljningen eller om det är uppföljningar i stadsdelarna är vi politiker ansvariga för att bristerna åtgärdas snarast.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 88

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det handlar inte bara om att analysera, utan det handlar också om att ta reda på de bakomliggande orsakerna till varför det ser ut som det gör. Det saknas en ordentlig analys i de här ärendena. Man redovisar problemen och eventuellt också vilka åtgärder man ska vidta, men inte alltid. Men ofta saknar man den ordentliga analysen bakom. Det kan vara flera orsaker. Det jag vänder mig emot i resonemanget är att ni hela tiden påtalar att det här är en samlad bild. Det står ju överallt i detta ärende att det inte är en samlad bild. Det handlar om att man inte har redovisat in.

Sedan tänker vi inte lägga ned så mycket mer kraft på den här. Den är faktiskt inaktuell. Det har flutit oerhört mycket vatten under stadens broar sedan 2006. Ett stort arbete har lagts ned både under den förra mandatperioden och under den här mandatperioden inom flera av de här områdena som tas upp som problemområden. Vi får nog återkomma, men det vore önskvärt om vi fick en bättre process och snabbade upp den så att vi i fullmäktige får sådana rapporter snabbare och kan ta med oss detta till budgeten.

Anförande nr 89

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Naturligtvis ska man göra en analys när man vidtar åtgärder och gör kraftfulla handlingsplaner kring åtgärderna. Det är vi helt överens om. Att vi får en samlad bild och att vi satsar på kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring är någonting bra. Det borde ni kanske ha gjort lite mer när ni satt vid makten.

Jag vill också understryka detta med brukarundersökningar. Det är alltid viktigast att verkligen höra med de äldre själva när man ska jobba med kvalitetsutveckling.

Anförande nr 90

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Jag ska bara rätta till en fadäs. Jag glömde att yrka bifall till den gemensamma reservationen som s, v och mp har.

Anförande nr 91

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande! Jag blev lite beklämd och var tvungen att begära ordet med anledning av Miljöpartiets uttalande om 4 000 personer. Jag kan inte förstå att Miljöpartiet står här och säger att det är besparingar, och samtidigt säger äldreborgarrådet att vi har tillfört resurser. Det är ingen hemlighet, men ändå måste Miljöpartiet säga att 4 000 personer ska få lämna äldreomsorgen och andra verksamheter. Jag förstår inte hur ni över huvud taget kan lägga något fokus på de här frågorna när det gäller sådana saker.

Vi på den här sidan gör ingen hemlighet av att vi nu möjliggör för personal att ta över. Vi knoppar av äldreboenden. Vi möjliggör för människor att starta egna hemtjänstverksamheter. Det kan väl ändå inte ha gått någon på den här sidan förbi att

vi har väldigt mycket personal som har möjlighet att starta eget. Jag kan inte förstå hur ni kan använda detta.

Det är fortfarande så att man gärna vill kasta skräp på enskilda utförare. Jag tycker att de här genomförandeplanerna och dokumenten är bra, och det verkar vi ändå vara hyfsat överens om. Leif tycker att det saknas analys. Ja, det är möjligt, och man får gå vidare med det. Men det är väl jättebra att man gör någonting åt detta.

Matfrågan har också kommit upp. Jag kan tala om för er som inte vet att Östra hemtjänsten i Farsta lagar mat, men det är ändå många pensionärer i hemtjänsten som väljer matlåda framför egen mat. Det beror ibland på att de tycker att det blir billigare, men framför allt är det anhöriga som väljer detta. Kan det vara så att man vill ha mer i madrassen efteråt? En del äldre vill inte ha mat i kylan. De tycker att det räcker med lite kex. Det är inte så enkelt alla gånger att säga att det handlar om att välja matlådor eller mat på boenden.

Jag vill också göra er uppmärksamma på en sak. I Farsta stadsdelsnämnd skriker oppositionen när de privata utförarna har gjort något illa. Men på det senaste stadsdelsnämndsmötet, när det kommunala omsorgsboendet hade gjort något katastrofalt, satt man tyst som en mus.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 92

L e i f R ö n n g r e n (s): Det är märkligt hur borgerliga företrädare kan slå sig för bröstet och säga att man satsat så oerhört mycket på äldreomsorgen och äldreverksamheterna. När ni sitter majoritet tillgodoräknar ni er ständigt volymökningarna. Det blir oerhört mycket mer pengar än året innan om räknar in att det är fler äldre och större volymer. Då kanske man kan påstå att det är 570 miljoner kronor mer än föregående mandatperiod. Men räknar man prisökningarna och löneökningarna och lägger på kostnadsfördyringarna är det inte så mycket pengar. Då blir det reala neddragningar i verksamheter, och det har vi kunnat se genom restriktivare biståndsbedömning, färre personal och nedläggning av verksamheter, till exempel dagvård och växelvård. Det går att göra den listan väldigt lång. Det är direkta neddragningar i äldreverksamheterna.

Att komma och påstå att man har gjort riktiga, ordentligt stora satsningar är faktiskt inte sant. Man måste också ta hänsyn till kostnadsläge och personalens löneökningar, och det har inte ni gjort.

Anförande nr 93

B i r g i t t a H o l m (m): Tänk att Leif Rönngren alltid gör så himla bra saker och vi på den andra sidan är så dåliga. Men ändå är det så att de äldre har fått fler möjligheter. De får välja omsorgsboende. Det finns fortfarande servicelägenheter kvar. Det finns en massa möjligheter. Personalen har flera arbetsgivare att välja på. Det har blivit färre äldre äldre. Vi har gett mer pengar, och det kan inte ni greppa och inte förstå. Det är synd om er.

Anförande nr 94

E i v o r K a r l s s o n (mp): Jag vet inte hur du resonerar, Birgitta Holm. I Svenska Dagbladet fredagen den 13 februari stod det hur mycket som ska minskas. Som SvD tidigare berättat minskade antalet anställda i Stockholms stad med 4 000, 9 procent, mellan 2006 och 2008. Om prognosen slår in till 2010 betyder det en minskning med ytterligare 4 000 tjänster. Det är väl självklart att det måste kännas ute i verksamheterna?

Anförande nr 95

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande! Du läser bara den första meningen. Du tänker inte vidare på analysen i bisatsen.

Anförande nr 96

B e r i t K r u s e (s): Ordförande! Det här är intressant. Tyvärr är det ett slags eftersläpning vi pratar om från 2006 och 2007, som en del redan har sagt. Vi blandar den här debatten med dagsläget när man pratar om måltider. Det har faktiskt förbättrats på några ställen, men det har också försämrats på andra ställen.

Jag tänkte ägna någon minut åt det som Ewa Samuelsson sade om att man inte har gjort några besparing. Jag vill ge en liten bild från min stadsdel. Från ett minus på 45,6 miljoner 2007 har man kommit ned på ungefär minus 2,8 miljoner inför bokslutet här. Man har tagit 24 miljoner från förskolan till äldreomsorgen. Det har man rätt att göra. Vi ligger ändå 11 miljoner back på äldreomsorgen. Detta är siffror som talar om att det blev kraftiga förändringar förra året.

Vi har också, precis som Helen tidigare sade, brister i social dokumentation. Det visar också rapporten. Det finns fortfarande kvar 2008. Det finns brister i individuella handlingsplaner, och det finns fortfarande kvar 2008. Det finns ojämnheter i biståndsbedömningen. Där kan vi också ta min stadsdel som exempel. Vi har 4 procent i nivå 3 samtidigt som snittet i staden är 29 procent. Det finns väldigt mycket att göra. Vi vill naturligtvis också diskutera de här frågorna på ett vettigt och konstruktivt sätt så att det blir bättre för våra äldre i den här staden. Det är med spänning man ser framåt nu hur 2008 kan löpa och haka på 2007 och den rapport som vi pratar om i dag.

Det finns kraftiga neddragningar i staden. I min stadsdel säger de ansvariga i äldreomsorgen, när vi frågar hur man har tagit bort dessa miljoner, att det administration, vikarier och timanställda och att man har ett allmänt övertidsstopp. Det är klart att det märks i verksamheterna. Det blir färre händer och färre människor som är med våra äldre som har ett stort behov av både vård och omsorg.

Jag tycker att detta är en viktig fråga att ta upp så att man hör det direkt från vårdbiträden, undersköterskor och sjuksköterskor och inte i teoretiska formuleringar. Visst finns det mycket att göra. Du får bita i det sura äpplet, Ewa. Det är faktiskt så att det har dragits ned kraftigt. Det räcker inte ute. Jag tror att du sade i förra debatten när vi pratade att de faktiskt är ojämnt över staden. Östermalm och någon annan stadsdel har ett stort överskott, medan det är ett väldigt kraftigt underskott i

Hässelby-Vällingby och så vidare. Det blir intressant att följa uppföljningarna kontinuerligt.

Anförande nr 97

Borgarrådet **S a m u e l s s o n** (kd): Hävdar du, Berit, att minusresultat innebär att man har haft en god verksamhet, en effektiv verksamhet, och att om man förändrar verksamheten och går till plusresultat är det bara dåligt? Man måste väl följa upp verksamheten hela tiden och se om den sker så effektivt som möjligt.

Jag tycker att det är synd att du inte kan berätta om något plus där ute i Hässelby. Ni ska ju faktiskt öppna egen restaurang på Skolörten bara om någon vecka. Det är väl kul med en egen kock i den verksamheten?

Anförande nr 98

B e r i t K r u s e (s): Det var bra att du tog upp Skolörten. Det var ett initiativ från oss. Det får vi igenom nu. Det är väldigt kul. Jag ska gå dit och pröva den så kallade gourmetmaten. Det blir jätteskojigt. Visst kan man göra nedskärningar och förändringar om man ser att resultatet blir bra, men resultatet är inte bra hos oss. Vi hör det från olika håll. Vi hör det från personal, och vi hör det från anhöriga. Då måste jag stå fast vid och säga att nedskärningarna tyvärr har gjort sitt.

Anförande nr 99

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag måste få fråga om det inte var så att äldreomsorgsinspektörerna också lämnade en rapport när du var ordförande i Hässelby-Vällingby. Jag skulle också vilja fråga dig om du i så fall kommer ihåg vad som stod i den rapporten.

Anförande nr 100

B e r i t K r u s e (s): Vi diskuterar nu 2006 och 2007 och är på väg mot att diskutera 2008 samtidigt som vi är inne i 2009, Margareta. Den debatten tycker jag att vi tar nu. Visst är det så att ni i tidigare majoritetssits och vi i tidigare majoritetssits kunde ha gjort mer än vad vi gjorde. Vi kan ju backa ytterligare en mandatperiod så kommer vi in på borgerligheten.

Anförande nr 101

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Du var ju ansvarig ordförande i Hässelby-Vällingby under den förra mandatperioden, Berit. Då fanns det inte något överskott av resurser. Ni fattade bland annat beslut om restriktivare biståndsbedömning fast biståndsbedömningen ska vara lika över staden och utgå ifrån de äldres behov. Vi har varit oerhört kritiska emot att man har gjort olika biståndsbedömningar i Stockholm och väldigt hårda sådana i Hässelby-Vällingby. Nu har vi äntligen fått en rapport som visar att så ser det ut. Nu kommer vi att åtgärda detta på en gång, och du vet att vi gav ett sådant uppdrag i nämnden också direkt när den här rapporten. Det här ska åtgärdas omedelbart. Våra äldre ska ha en rättsäkerhet i vård, omsorg och biståndsbedömning oavsett var man bor i staden.

Vi vill också vara säkra på att de insatser som är beslutade också verkligen utförs. Det har inte heller varit fallet. Det har sett väldigt olika ut. Det här tar vi tag i nu, och det är vi stolta över. Det gjorde inte ni när ni satt i majoritet.

Anförande nr 102

B e r i t K r u s e (s): Minnet är kort ibland, Helen. Vi i den förra majoriteten i Hässelby-Vällingby fattade beslut om att vi inte skulle ha den restriktivitet som hade varit. Jag kan visa dig det i svart på vitt. Det är inget att snacka om. Det är så. Det tog väldigt lång tid för våra tjänstemän att vända detta. Det är fortfarande så att det är restriktivitet som gäller i Hässelby-Vällingby. Jag är överens med dig om att det vidtas åtgärder. Vi har faktiskt arbetat lite tillsammans om detta i nämnden.

Anförande nr 103

S t e l l a n H a m r i n (v): Herr ordförande! Det är flera som har påpekat att det finns brister i analysen här. Jag tycker att det också gäller sättet att redovisa. Här finns ganska mycket material, och man hade kunnat göra mer av det. Vi hoppas att man gör det till nästa gång.

Det finns två saker som jag har sett. Den ena gäller figurerna på s. 11 och 12. Där kan man titta på den kommunala och privata hemtjänsten. På den över halvan, de som är bra, är det precis likvärdigt i kommunal och privat hemtjänst. Men tittar man på den nedre halvan, de som är dåliga, är det på varenda enskild punkt sämre i den privata än i den kommunala verksamheten. Det är lite anmärkningsvärt. Jag är övertygad om att om ni låter era statistiker titta på detta blir det en mycket höggradigt signifikant skillnad mellan den privata och den kommunala vården. Det har det varit värt att åtminstone kommentera lite grann, vilket man inte har gjort.

Sedan ser man också att ett privat bolag ligger extremt dåligt till. Det kan man hitta på s. 62. Det är Curo hemtjänst AB. De har tydligen saknat chef under hela året. Det har lett till brister avseende mål, ansvar, delaktighet, samverkan, utveckling och uppföljning. Det här var redan 2007, och det finns över huvud taget ingen information om huruvida det här har förbättrats. Man skriver att de bör göra en del saker, men om detta har skett har vi ingen som helst aning om. Det hade också varit intressant att veta.

Jag hoppas att man till nästa gång går igenom det här lite noggrannare än vad man har gjort nu. Man kan möjligen misstänka att det är lika svårt för förvaltningen och andra att analysera detta som det är för oss, och att man därför kanske inte utnyttjat det här materialet ordentligt.

Anförande nr 104

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Vi har redan beklagat oss över att ärendet kom sent och att det har tagit lång tid. Efter det att ett sådant här material har tagits fram ska en åtgärdsplan tas fram. Det måste naturligtvis göras och har också gjorts under tiden. Skulle vi dessutom invänta att åtgärdsplanen var åtgärdad hade vi fått vänta ytterligare innan vi hade kunnat ta upp det här ärendet.

Du jämför privata och kommunala utförare. Jag kan berätta för dig att i den brukarundersökning som vi redovisade för någon vecka sedan när det gäller vård- och omsorgsboenden var det väldigt lika mellan de privata verksamheterna och dem i egen regi. Det gäller rakt igenom alla frågor som ställdes. Det en viss skillnad när det gällde utevistelse där de privata var lite bättre än våra egna, men i övrigt låg det väldigt jämt.

Anförande nr 105

S t e l l a n H a m r i n (v): Det vore intressant att höra vad som har hänt med den här Curo hemtjänst eftersom den är så extremt dålig. Är de fortfarande utan chef?

Anförande nr 106

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande, fullmäktige! Trots att vi kommer med en del hårda ord mot varandra tycker jag ändå att vi verkar vara väldigt överens om vissa saker i det här ärendet. Det har framkommit att vi kan vara överens om detta med valfrihet. Vi är rörande överens om att uppföljningar är väldigt viktiga även om inte alla enheter har lämnat in uppgifter. Det här ändå skett väldigt mycket sedan 2006 och 2007. Så småningom kommer vi också att få se en mycket färskare rapport. Jag tror också att vi är väldigt överens om att det är de äldre som ska vara i centrum och inte några andra. Vi är överens om att det finns vissa utvecklingsområden, men för att vi ska kunna komma till rätta med dem krävs det också en viss infrastruktur när det gäller till exempel datorer på våra äldreboenden för att kunna skriva in det som krävs enligt olika lagar. Där har vi funnit att det finns stora brister på våra vård- och omsorgsboende. Det har också funnits brister vad gäller de datasystem som vi nu håller på att implementera.

Men vi kan bara ta ett steg i taget för att förbättra äldreomsorgen. Det är också viktigt att säga att vi i alliansen inte tycker att man ska mörka de problem som finns. Vi tycker tvärtom att det är viktigt att lyfta fram dem för att också påpeka att vi måste gå vidare och förbättra detta, allt för våra äldres skull.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 107

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Ordförande, ledamöter, åhörare! Jag håller med om det sista du sade. Man ska inte mörka med någonting, Margareta. Det är självklart. Vi slänger oss med väldigt många siffror. Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg att inom ramen för det satsningar som har gjorts har också väldigt många kostnader lagts ut på stadsdelsnämnderna när man har gjort förändringar inom äldreomsorgen. Vi har ännu inte sett konsekvenserna av allt det som är utlagt på privata utövare. Vi kan se att man har påvisat att det är fler personer som har försvunnit från staden. Vad innebär det i äldreomsorgen med färre händer och så vidare? Vi har tidigare sagt att vi är oroliga. Var ska de privata bolagen hämta hem sina vinster om inte just genom neddragningar av personal?

Låt mig återgå till vikten av att ha ordentliga verksamhetsuppföljningar. Jag hoppas att det verkligen kommer att bli bra. Det är viktigt att sådant finns med redan från

början och att man inte lappar och lagar. Innan man sätter i gång och gör stora förändringar ska man också ha klart för hur man ska följa upp dem.

Anförande nr 108

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag måste få fråga dig, Margareta, om inte du tycker att det avtal som man ingår med en privat utförare ska följas till exempel när de gäller bemanningen. Det är min första fråga. Tycker du att man ska följa avtal. Min andra fråga är: Kan du förklara för mig skillnaden mellan vinst i ett privat bolag och överskott på en kommunal enhet?

Anförande nr 109

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Självklart ska man följa avtal. Du vet ju också att det inte alltid sker. Då måste man kunna gå in och åtgärda. Det är viktigt hur man skriver avtal. Tyvärr har vi erfarenheter av att även om man försöker ingripa i vissa fall går det inte därför att avtalet inte har skrivits på rätt sätt.

Vinst i ett privat bolag kan innebära att man delar ut pengar till ägarna. Ett överskott i en kommunal del innebär många gånger att om har en resultatenhet kan man föra över det överskottet till nästkommande år.

Anförande nr 110

O l l e A n d r e t z k y (m): Ordförande, ledamöter! Som alltid, upplever man här i salen att det pratas om allting annat än det ärende som är uppe till behandling. Det är naturligtvis svårt att förstå det ibland. Det tar en evinnerlig tid, och man känner igen argumenten från gång till annan.

Jag hade däremot tänkt hålla mig till ärendet. På s. 31 kan ni se att det står om uppföljning av ramavtal om enstaka platser. Borgerskapet har bra struktur med regler och riktlinjer som hela tiden finns tillgängliga för personalen. Pensionären sätts hela tiden i fokus, och dennes önskemål är det som styr verksamheten. Det är ett boende med individualisering och hög integritet som anpassar personalstödet efter den enskildes behov. Så ska det se ut.

Anförande nr 111

B i r g i t M a r k l u n d B e i j e r (s): Herr ordförande, fullmäktige! Jag vill understryka hur viktigt det är med sådana här uppföljningar, men jag kan inte låta bli att säga att jag tycker att det är väldigt synd att det är en sådan eftersläpning att vi nu ska ta ställning till uppföljningen från 2006 och 2007.

Förra veckan hade vi på Östermalm ett antal uppföljningar som gällde 2008. Det ska ju vara så att kommunfullmäktige ska få rapport vartannat år. Vi borde alltså ha haft en rapport för 2006 förra året. Jag vill samtidigt säga att Östermalm har bra verksamheter, men visst finns det brister på olika områden.

Jag vet inte riktigt hur åtgärdsplanerna ska se ut. När man tittar i den nya uppföljningen framgår det inte hur förbättringar har skett. Det man kan utläsa handlar om

utbildningen. Inom hemtjänsten verkar man ha lägre utbildning och andra anställningsformer än vad man har i boende. Det skulle vara väldigt intressant att se om det är så över hela staden. Inom den privata hemtjänsten på Östermalm verkar man också ha något lägre utbildning än i verksamheten i egen regi. Det vore också intressant att få sådana delar belysta.

Bifall till Socialdemokraternas reservation!

§ 19 "Peng" inom dagverksamhet för äldre (utl. 2009:11)

Anförande nr 112

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag hade inte hunnit vara äldreborgarråd många dagar förrän jag blev kontaktad av anhöriga, och i första hand var det anhöriga till personer med demenssjukdom som var beviljade dagverksamhet men där man inte kunde tillgodose de behov som just de personerna hade eftersom verksamheten på dessa ställen var ganska ensidig. Det gjorde att vi gick vidare för att se om det inte gick att möjliggöra också en valfrihet inom dagverksamheterna för att de äldre skulle kunna få verksamheter som passade bättre för de enskilda individerna.

Därför är det väldigt glädjande att vi i dag ska ta ställning till det här ärendet om valfrihet också inom dagverksamheterna så att de äldre, ibland med hjälp av anhöriga, ska kunna välja och inte begränsas till dagverksamheter inom den stadsdel där man själv bor. Liksom när det gäller vård- och omsorgsboenden säger vi också att man ska ha möjligheter att ställa sig i kö till dagverksamheter om det inte finns plats på det ställe som man i första hand önskar.

När man har räknat ut och sett över ersättningssystem har man kommit fram till att det vi ska använda två olika nivåer. En för dagverksamheter av social karaktär, och en för dagverksamheter som behöver lite högre kompetens när det gäller demenskunskap. Vi räknar med att detta ska kunna göra verksamheterna effektiva fortsättningsvis också.

Jag önskar att vi redan nu hade kunnat gå vidare och se på mer flexibla öppettider när det gäller de här verksamheterna, men det är någonting som vi får ta ställning till lite längre fram. Det efterfrågas också att man ska kunna ha öppet på helger till exempel då behovet av hjälp och stöd hos de anhöriga kan vara stort.

Jag ser fram emot att det här ska få genomslag runt om i staden och yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 113

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Herr ordförande, ledamöter, åhörare! Ett nytt kösystem är nu på väg att inrättas innan vi har sett en utvärdering av rätten att ställa sig i kö till ett vård- och omsorgsboende. Varför så bråttom? Oavsett vad jag tycker om förslaget vet jag att det är viktigt att ta med sig erfarenheter av både det som är bra och det som är dåligt innan man går vidare.

Rätten att välja vilken dagverksamhet som man vill ha borde vara en självklarhet. Men ska den möjligheten innebära att man åker kors och tvärs genom staden? Att tillsammans med de äldre i ett område utforma en dagverksamhet som passar flertalet borde inte vara svårt. Verksamheten kan också vara föränderligt utifrån nya krav och nya deltagare. Det kommer säkert att finnas någon som ändå vill välja någonting annat. Det önskemålet kan man tillgodose genom att teckna ramavtal för köp av enstaka platser.

Det finns uppenbara risker i det nya systemet. Det handlar om de ökade kostnader för resor som ska betalas av stadsdelsnämnderna. Kommer de att kompenseras för den kostnaden att fullt ut? Om inte, vad kommer det att innebära för den kommunalt drivna dagverksamheten? Någonstans måste man ändå hämta hem en eventuell kostnadshöjning. En tänkt kvalitetshöjning kan bli en sänkning i stället.

Låt oss i stället satsa de pengar som finns, och gärna lite till, på att öka kvaliteten och möjligheten att få ett biståndsbeslut för att få dagverksamhet. Det ska finnas tydliga kvalitetskrav. Riktlinjerna måste förtydligas så att äldres möjligheter att faktiskt beviljas plats i en biståndsbedömd dagverksamhet ökar. God dagverksamhet ska finnas nära så att den äldre inte behöver utsättas för arbetsamma resor.

Jag yrkar bifall till den gemensamma reservationen från s, v och mp.

Anförande nr 114

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Bästa Margareta! Vad är det som hindrar att dagverksamheterna utvecklas i närområdet och att vi får en god kvalitet så att de äldre slipper resa. Det finns inget som hindrar det. Det är bara att se till att vi har så bra verksamheter att de äldre väljer dessa och får sitt behov tillgodosett. Jag kan inte förstå ditt resonemang i det här ärendet. Det vore väldigt bra om valfriheten fanns i närområdet.

Anförande nr 115

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Herr ordförande! Jag ser klara risker med att man smetar ut detta och tror att man kan få bra verksamheter genom att ställa sig i kö och ha en massa olika aktörer. Delaktighet och att vara med och utforma en verksamhet tror jag kan ske på ett alldeles ypperligt sätt med de möjligheter vi har i dag. Jag ser stora risker med resandet och de kostnader som kan komma med det. Man kan inte gardera sig och säga att man tror att de äldre kommer att välja det närmaste alternativet. Vad är det för konstig tanke? Varför ska man genomföra detta om man tror att de kommer att välja det som är närmast?

Anförande nr 116

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Vi vill inte ha någon stadsdelsarrest. De äldre ska själva kunna välja vilken dagverksamhet de vill ha. Så fort vi pratar valfrihet brukar ni i Vänsterpartiet alltid säga att vi har för bråttom. Det har vi inte alls. De äldre borde ha haft mycket mer valfrihet mycket tidigare.

Anförande nr 117

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Vad är valfrihet? Vi pratar om innehållet i verksamheten. Det är den verkliga valfriheten enligt vårt sätt att se det hela. En bra verksamhet som verkligen stimulerar och avlastar de anhöriga – det handlar ju även om det – är jätte viktigt.

Om man inför saker slag i slag utan att ha dragit erfarenheter av det som man har gjort tidigare finns det alltid en risk att man tar med sig sådant som inte är så bra i

bagaget. Här hastar man fram väldigt fort. Vi hinner inte med att titta på vad som har hänt i det nya kösystemet. Vi har inte sett något om vilka nackdelar som kan finnas, och det kan vara fördelar också.

Anförande nr 1

O l l e A n d r e t z k y (m): Ni är motståndare till allt vi gör, och därför vill man yrka på moratorium när det gäller sådana här saker. Då kastar man bollen framför sig. De personer som ni pratar om är sådana som är ganska sjuka, funktionsnedsatta och demenssjuka. Om jag förstår livet rätt, med de erfarenheter jag har, åker man inte särskilt långt då. Men det måste finnas en valfrihet i alla fall, om det skulle vara så att dagverksamheten man går på inte är bra. Då måste man kunna välja någonting annat.

Jag tror inte att vi ska överdriva det här med att det blir ett resande kors och tvärs över staden. De flesta kommer, som Ewa sade, att söka sig till de bra dagliga verksamheter där de själva bor.

Anförande nr 118

M a r g a r e t a J o h a n s s o n (v): Vi säger inte nej till allting bara för att ni säger det, Olle. Men vi har olika syn på vad valfrihet innebär. Är det att kunna välja olika ställen att gå till eller är det att få en bra verksamhet att gå till?

Precis som du säger är många av de här personerna i väldigt dåligt skick. Det är också anledningen till att vi svarar på det sätt som vi gör. Vi vill värna möjligheten till en bra verksamhet nära dem den berör. Jag tror inte att det här med kösystem löser någonting, utan jag tror att man måste koncentrera sig på det man har och utveckla det.

Visst är det alltid så att vissa människor har speciella önskemål om att träffa en särskild grupp och så vidare. Men man har ju möjligheten att skriva ett sådant avtal om att få komma till ett sådant ställe.

Också tidigare har man kunnat ändra sig om man har en biståndsbedömare som man har god kontakt med, Olle.

Anförande nr 119

E i v o r K a r l s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Självfallet ska äldre kunna välja biståndsbedömd verksamhet inom ramen för rimliga kostnader. Vi ser därför fördelar med ett enhetligt pris för likartade inriktningar oavsett vem som driver verksamheten, vilket bör kunna ordnas utan pengsystem. Ersättningsnivåerna bör inte sänkas i förhållande till dagens. Ett problem är reskostnaderna, som har sagts här tidigare. Man ser det utifrån att de faktiskt kan överstiga kostnaderna för själva platsen. Med lägre reskostnader skulle de äldre kunna beviljas fler timmar på själva platsen. Därför är det viktigt att dagverksamhet av god kvalitet finns i varje stadsdelsområde.

Staden får gärna inrätta en kö, men vi vill gärna att de äldre får dagverksamhet som är av god kvalitet i närheten av sitt hem. Därför bör antalet platser byggas ut. För det ändamålet bör stimulansbidrag införas. Dagverksamhet av god kvalitet bör finnas i varje stadsdel.

Men kärnfrågan är inte om verksamheten drivs i egen regi eller som upphandlad verksamhet. Det allra viktigaste är möjligheten till en generös biståndsbedömd verksamhet i den omfattning som den äldre önskar. Resursbristen inom äldreomsorgen har tyvärr tvingat fram en destruktiv biståndsbedömning där äldre har fått sina biståndsbeslut nedskurna och blivit hänvisade till den öppna verksamheten.

Det är viktigt att det finns tillräckligt med sociala mötesplatser för alla äldre, men de kan inte ersätta biståndsbedömd verksamhet för den som behöver sådan, till exempel dementa. Det måste också finnas tillräckligt med medarbetare i de öppna verksamheterna. Staden bör därför förtydliga sina riktlinjer så att äldres möjlighet att faktiskt beviljas plats i tillräcklig omfattning i en biståndsbedömd verksamhet ökar.

Vi anser att en utvärdering av det nya pengsystemet inom vård- och omsorgsboende ska redovisas innan ytterligare ett system införs enligt samma modell. I takt med att allt fler äldre bor kvar hemma enligt kvarboendepincipen och i stor utsträckning också vårdas av anhöriga när biståndsbedömd hemtjänst inte ger tillräcklig hjälp behövs det fler platser i biståndsbedömd verksamhet med olika inriktningar.

Med detta yrkar jag bifall till s, v:s och mp:s gemensamma reservation i kommunstyrelsen och i äldrenämnden.

Anförande nr 120

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! De äldre måste få veta vad Miljöpartiet egentligen tycker. Du har nu alldeles nyss i talarstolen stått och sagt att det inte spelar någon roll om det är en privat eller kommunal utförare. Men i er reservation står det tydligt att de befintliga dagverksamheterna ska finnas kvar i kommunal regi för att säkra valfriheten och att vi inte ger någon garanti om detta. Det finns inga skäl att konkurrensutsätta väl fungerande kommunala verksamheter annat än ökad vinst för vårdföretagen, skriver ni. Önskemål om privata utförare kan tillgodoses genom ramavtal, står det också. Här säger du i stället att det inte spelar någon roll, men ni skriver att ni vill ha kvar allt i kommunal regi.

Anförande nr 121

E i v o r K a r l s s o n (mp): Vad jag vill säga är att vi principiellt inte är emot privatiseringar. Allt ska inte vara i kommunal regi. Det är vad vi säger. Jag kan läsa samma ord för dig – jag uteslöt dem på grund av tidsbrist: Den befintliga dagverksamheten ska finnas kvar i kommunal regi för att säkra valfriheten. Det finns ingen anledning att konkurrensutsätta väl fungerande kommunala verksamheter. Men vi är inte generellt emot att det finns privatiseringar.

Anförande nr 122

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Först när man ger de äldre möjlighet att välja har man säkrat valfriheten. Vi började med att införa den självklara valfriheten. Sedan har vi sett undersökningar och rapporter om detta. Det har då visat sig att det har en enorm popularitet. Stockholmarna vill ha valfrihet. Nu har vi gått vidare och infört valfrihet i vård- och omsorgsboenden. Det är en naturlig del att man ska kunna välja också i dagverksamheterna, just för att man inte ska behöva sitta kvar i sin egen stadsdel om man vill gå i en dagverksamhet på andra sidan gränsen. De gränserna ska bort. Den äldre själv ska välja var man vill gå och vilken inriktning man vill ha.

I verksamheten ska det finnas god kvalitet, och man ska utgå från de önskemål och behov som varje person har. Först då kan vi erbjuda en bra kvalitet för våra äldre. Då har de det inflytande som är så oerhört viktigt.

Varenda gång valfrihetsdebatten kommer upp blir jag konfunderad över hur man kan jobba emot valfrihet. Det ska vara självklart att man oavsett ålder ska kunna styra i fråga om sitt eget liv. Det här är något helt självklart som borde ha införts för länge, länge sedan.

Jag vill också understryka att vi måste följa upp det här ärendet. Det måste man alltid göra, som vi har pratat om tidigare i dag. Uppföljning och kvalitetssäkring är A och O om vi ska kunna erbjuda en bra och god vård och omsorg. Dagverksamheten är en oerhört viktig verksamhet för våra äldre när det gäller att de ska få ett innehåll i vardagen som passar var och en som människa.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 123

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Det finns uppenbarligen en övertro på den borgerliga kanten på att införandet av pengsystem, olika nivåer och olika köhanteringssystem skulle leda till valfrihet för äldre. Det finns ingen rak koppling mellan valfrihet och det ärende som vi kommer att ta här i dag.

Dessutom drar föredragande borgarråd slutsatsen att ärendet leder till högre kvalitet, inflytande, individualisering och även trygghet. Det om något är att dra växlarna lite väl långt i ett ärende som handlar om att inrätta en kö och sedan fastställa ersättningsnivåer till utföraren.

Det jag tänker på när jag ser ärendet och det som står i det är vad äldreforskarna har sagt i Kommunaktuellt när det gäller de valfrihetssystem som borgerliga företrädare ofta vurmar för och inför är att det är ett politiskt utanverk som inte handlar någonting om äldres vardag. Det handlar inte om valfrihet i vardagen. Det är ett politiskt system för att stå i kö som ersätter dem som utför verksamheten. Det handlar mycket lite om de enskilda äldres vardag och verklighet.

Det är nämligen så att det även fortsättningsvis kommer att vara biståndsbedömningen som är grunden när det gäller om en äldre får komma till en dagverksamhet eller inte. Vi vet hur det ser ut. Vi har flera ärenden aktuella, till exempel på

äldrenämnden i förra veckan, där man slår fast att stadsdelsnämnderna gör biståndsbedömningen olika. Man tillämpar riktlinjer olika. Det är stora skillnader när det gäller hur man bedömer individernas behov av insatser både när det handlar om boende och hemtjänst. Följaktligen gäller det också framöver behovet av dagverksamhet. Detta är de verkliga problem man måste fokusera på.

Det handlar om valfriheten, självbestämmandet, trygghetsfrågorna och individualiseringen samt även kvalitetsfrågorna. De systemförändringar som ni föreslår kommer liksom inte åt de frågeställningarna över huvud taget. Vi tror inte att de äldre vill stå i en kö. Vi tror att de äldre vill ha en plats i en dagverksamhet, och att det helst också ska vara nära. Jag tror att frågeställningen om kostnaden för resorna som togs upp är ett riktigt skarpt problem som måste följas nogsamt.

Vi tar upp två saker i vår reservation, som vi hoppas att ni ändrar uppfattning utifrån. Det ena är att vi tycker att man borde utvärdera de system man redan har infört. Nu har vi fått svart på vitt att våra farhågor när det gäller vård- och omsorgsboendena, valfrihetssystemet och ersättningsnivåerna har slagit in – det har gått snett i Hässelby-Vällingby. Men det gäller också andra delar runt om i staden. Det borde föranleda att man utvärderar den verksamheten innan man inför en ny köhanteringsmodell.

Det andra är att vi tycker att det är fel att överlämna åt tjänstemännen och stadsdirektören via kommunstyrelsen att hitta på en modell för kösystem och hantering av kösystemet. Vi tycker att det ska vara ett politiskt beslut i den här församlingen och att det också är här vi ska följa upp kösystemet och hur det ser ut.

Vi tycker om valfrihet, men den ska innebära en reell valfrihet och inte bara ett politiskt utanverk.

Anförande nr 124

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Du säger att ni gillar valfrihet. Vi konstaterar att ni säger det igen. När det gäller hemtjänsten var ni ju emot det. Sedan när vi väl införde den och det visade sig att stockholmarna ville ha det vände ni på klacken. Nu kommer nästa valfrihet. Då är ni emot den igen.

När det gäller olika typer av bedömningar över staden har vi varit otroligt kritiska mot det. Biståndsbedömningen har varit olika när det gäller vilka insatser man har utfört och så vidare. Därför har vi tillsatt den här rapporten och fått svart på vitt på detta, och nu ska det åtgärdas. Det får inte förekomma sådant här. De äldre ska ha rättssäkerhet. Det ska vara lika och rättvisa bedömningar i staden.

Anförande nr 125

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande och fullmäktige! Som nämns här finns det en mängd problem som man inte kommer åt med de här föreslagna åtgärderna över huvud taget.

På s. 92 finns det, till skillnad från i det förra ärendet när det gäller valfrihetssystem inom vård- och omsorgsboenden, en konsekvensbeskrivning av effekter av det

föreslagna avgiftssystemet och ersättningsnivåerna. Jag skulle vilja fråga hur ni ser på att det kommer att bli oerhört svårt att driva dagverksamhet för dementa med färre än tio stycken som går i verksamheten. Det som ni tar i dag, utan att utvärdera det förra systemet, kommer att slå mot befintliga dagverksamheter. Man kommer att få en lägre ersättning i hälften av de dagverksamheter som finns beskrivna i ärendet.

Vi tycker att man borde utvärdera de stora förändringar ni har gjort i kösystemen innan man går in och gör ett nytt kösystem. Det är ganska stora konsekvenser som påverkar möjligheterna för de enskilda äldre att få dagverksamhet. Det handlar ju om pengarna för dem som ska utföra det. Det är pengarna som styr.

Anförande nr 126

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Leif! Du sade i början av ditt anförande att vi i alliansen är stora ivrare för att genomföra olika pengsystem. Tycker du då att vi är för ivriga just inom äldreomsorgen, eller menar du också pengsystem inom förskola och skola? Det undrar jag.

Anförande nr 127

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande och fullmäktige! Jag tror att Margareta Björk har öppnat något slags frågelåda. Hon har inte gjort annat än ställt frågor under de senaste fullmäktigemötena.

Den borgerliga politiken vilar på tre ben. Det ena är skattesänkningarna, det andra är privatiseringarna och det tredje är att hitta på olika kösystem. Alla tre åtgärder skjuter förbi målet att skapa verklig valfrihet för stadens äldre. Det är ett politiskt utanverk som inte handlar någonting om äldres vardag och verklighet. Det kan vara svårt att vara emot en sådan sak, men vi tycker att man åtminstone borde utvärdera de tidigare kösystemen innan man hittar på nya, framför allt utifrån att det nu kommer fram att det finns brister i dem.

Ersättningsnivåerna slår mot verksamheterna. Så var det när det gäller vård- och omsorgsnivåerna. Man drog ned dem från nio till tre. Vi har fortfarande inte fått se någon utvärdering av vad som har hänt i verksamheterna annat än i Hässelby-Vällingby där man faktiskt har gjort felaktiga biståndsbedömningar. De äldre har drabbats, och utförarna får inte pengarna. Det kan hända i det här systemet också. Sansa er lite, stanna upp, ta reda på fakta och utvärdera systemen innan ni hittar på nya!

Anförande nr 128

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Ordförande! Som vanligt är man ledsen för att man inte har gått före och ordnat de här möjligheterna för de äldre tidigare. Då måste man i stället gå ut och säga att det är dåligt. Så är det för er. Men vi märker att de äldre efterfrågar det här. De vill ha valfrihet.

Precis som Helen sade här alldeles nyss vet vi vad som hände förra mandatperioden när ni ville ta bort valfriheten i hemtjänsten. Det var de äldre som gick ut och sade: Gör oss inte denna björntjänst! Det var pensionärsorganisationerna som sade: Vi vill

ha valfrihet! Valfriheten sporrar en utveckling av verksamheterna. Det är bra med konkurrens. Jag har sagt det förut. Jag var med om det när jag jobbade i skolan som rektor när friskolorna började dyka upp runtomkring. Det sporrade oss i de kommunala skolorna. Det gjorde att vi ville stå på tårna för att förbättra verksamheten i jämförelse med andra. Dessutom kunde vi se, vilket vi ibland var avundsjuka på, att de privata utförarna ofta hade kortare beslutsvägar och därför ibland snabbare kunde utveckla sin verksamhet.

Min bestämda uppfattning är att om våra verksamheter i kommunen är så kvalitativt bra så kommer de äldre naturligtvis att välja dem. Jag fattar inte vad ni är rädda för. Se i stället till, när ni är ute och pratar med våra utförare i vår egen regi, att de utvecklar verksamheten! Se till att de sporras så att de äldre vill vara i de verksamheterna!

Det är naturligtvis löjligt att säga att kösystemet skulle vara ett mål i sig. Det är en möjlighet för de äldre som inte kan få sitt förstahandsval ögonblickligen. Då ska de ändå veta att det finns möjlighet att ställa sig i kö. Pengsystemet gör att pengarna följer den äldre, och då kan man bestämma var man vill att pengarna ska landa någonstans.

En så stor undersökning som den vi har låtit genomföra inom biståndsbedömningar har aldrig skett tidigare. Över 20 000 biståndsbedömningar har gått igenom. Man har tittat på kön, man har tittat på ålder, man har sett på ADL-behov och så vidare. Detta är nu underlag för en utveckling av äldreomsorgen där den enskilda äldre är i fokus. Ni kan inte komma och säga att det är dåligt. Detta har aldrig skett tidigare. Sedan kan man inte knäppa med fingrarna och tro att bara denna undersökning gör att äldreomsorgen förändras till det bättre i morgon dag. Men den ger oss underlag för att gå vidare och utveckla äldreomsorgen.

Du pratar om skattesänkning, Leif. Ni höjde skatten med 50 öre och drog bort 76 miljoner de tre sista åren ni var vid makten. Ni hade det precis som vi så att det blev en mindre andel äldre äldre. Ändå kunde ni säga att ni höjde skatten och gjorde en bättre verksamhet. Så såg det inte ut. Vi har tillfört mer pengar trots att vi har sänkt skatten. Det är det som är verkligheten.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 129

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Höjden av valfrihet i det borgerliga samhället är att kunna stå i kö. Till vård- och omsorgsboendena är det tre köer man kan stå i. Nu kommer man att kunna stå i kö även till dagverksamheterna. Vi tycker att det är viktigt att se till att det finns plats för dagverksamhet – både kommunal och gärna en mångfald av andra entreprenörer. Men då måste det finnas pengar till det också.

Jag ställde en fråga förut. Den kanske Ewa Samuelsson kan svara på. Vad kommer att hända med hälften av alla verksamheter som finns befintliga i dag, oavsett driftsform, som får en lägre ersättning i det nya systemet? Kommer inte det att innebära att de drar ned på verksamheterna med risk för att färre får en dagverksamhet? Kommer inte risken att vara stor att om reskostnaderna ökar – det är nämligen

det enda som borgarrådet tänker följa upp – får man dra ned på antalet äldre som får beviljat bistånd till dagverksamhet?

Detta är frågor som det här ärendet handlar om och som inte finns besvarade i det. Vi tycker att man ska skynda långsamt – utvärdera först och sedan genomföra förändringar. Och det är den här församlingen som ska fatta det politiska beslutet. Det är inte kommunstyrelsen och sedan stadsdirektören. Det är att avhända sig makten och ansvaret.

Anförande nr 130

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Nej, i er värld ska man buga, bocka och tacka för det man blir erbjuden, Leif. Man ska inte kunna få påverka var man vill komma på dagverksamhet, vilket vård- och omsorgsboende man ska ha eller, för den delen, vilken hemtjänstutförare man vill ha som ska komma hem i det egna hemmet.

Vi kommer naturligtvis att följa upp alla delar i det här ärendet. De beräkningar som är gjorda i ersättningsnivåer kommer också att följas upp. Du behöver inte vara orolig; det är inte några likamedtecken mellan en hög ersättning och bättre verksamhet. Så är det inte alltid. Det är detta vi ska följa upp nu i förhållande till hur det har sett ut tidigare.

Anförande nr 131

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande och fullmäktige! Jag hade inte tänkt gå upp i debatten, men när jag får höra att det visst finns möjlighet för den äldre att välja dagverksamhet om man har en biståndsbedömare som man har god kontakt med kunde jag inte låta bli. Det kan väl inte vara på de premisserna man ska få en biståndsbedömd dagverksamhet? Jag hoppas att vi kan vara överens om att det är de riktlinjer som finns som ska gälla, och inte om man har god kontakt med en biståndsbedömare. Då har man helt missförstått detta med myndighetsutövning.

Vi får ofta höra orden verklig valfrihet. Jag är nyfiken på att få veta vad verklig valfrihet är. För mig finns bara valfrihet, och det är att man får välja själv.

Vi hörde att det var tråkigt att vi har ändrat antalet nivåer från nio till tre. Jag tror att det är bra att vi minskar administrationen för biståndsbedömarna och i stället satsar på att de ska få mer tid för att göra uppföljningar av biståndsbesluten. Vi har i dag 18 nivåer på hemtjänsten. Det är alldeles för många nivåer, och det tar alldeles för lång tid.

Vi kommer att följa reformen noga. Jag tror inte att vi behöver vara oroliga för det här, för det ligger i allas intresse – framför allt för våra äldres skull – att se till att en ny reform också fungerar i verkligheten.

Bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 132

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Jag blir fundersam när Margareta säger att det här ska följas noga, för det finns ingenstans beskrivet i ärendet. Vi har tagit upp det här tidigare. När det rörde vård- och omsorgsboendena krävde vi en uppföljning, men den avslog ni. Vi har fortfarande inte sett någon uppföljning av hur ersättningsnivåerna sammantaget har slagit när man gjorde en sänkning. Man måste följa upp ärendena, och det finns inte formaliserat.

I det här ärendet skjuter ni till och med ifrån er bestämmanderätten för utformning av köhanteringssystemet till kommunstyrelsen för att sedan skicka vidare till stadsdirektören, som ska hitta på en modell och ett system som inte behöver återredovisas till den här församlingen. Det finns inte heller angivet något annat sätt som det ska återredovisas på. Frågan är hur den processen ser ut.

När det gäller valfrihet i vardagen, som vi ofta pratar om, handlar det för oss om att äldre ska kunna bestämma själva vad som ska göras, när det ska göras, hur det ska göras och av vem det ska göras. Ni är bra på att hitta på när det gäller möjligheten till *vem* som ska göra det. Men när det gäller de andra delarna – inflytandet i vardagen och självbestämmandet – är ni inte speciellt duktiga.

Anförande nr 133

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Jag tror att Leif glömmer bort att det finns genomförandeplaner för var och en. Den genomförandeplanen ska också den enskilde vara med och utforma.

När det gäller uppföljningen finns det i dag möjligheter att se till exempel hur många olika vård- och omsorgsboenden som har olika nivåer. Det har varje stadsdelsförvaltning, och jag tror inte att det är så svårt att få fram detta. Det kommer självfallet också att finnas med i våra bokslut eftersom vi har ett antal nyckeltal i dem.

Anförande nr 134

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Den beskrivning som Margareta ger nu är den bästa av världar. Vi har i förra veckan tagit ett ärende i äldrenämnden där man svart på vitt med en docents hjälp har fått fram att biståndsbedömningen inte fungerar på det tänkta sättet. Den är inte rättssäker. Det ser olika ut. Man hanterar riktlinjer olika. Genomförandeplanerna, som du tar upp som en självklarhet, är någonting som kom fram i den förra rapporten. De finns inte i verksamheterna i den utsträckning som vi gemensamt har bestämt i den här salen. I den bästa av världar vore det här jättebra. Men nu fungerar det inte så.

Då är frågan: Löser ett nytt pengsystem och ett nytt valfrihetssystem, där man kan ställa sig i kö, grundproblemen? Vårt svar är nej. Det löser inga grundproblem att man fokuserar på nya valfrihetssystem och sedan säger att vi har uppnått valfrihet i den här staden. Då måste man tränga djupare ned i sakfrågorna. Det är det vi tycker att ni missar varje gång.

Jag har inte fått något svar på frågan om ersättningsnivåerna. Det står i ärendet att hälften av samtliga befintliga dagverksamheter i dag, både på den privata utförarsi-

dan och i de kommunala verksamheterna, kommer att få neddragen peng. Vad får detta för konsekvenser för dem som dagverksamheterna är till för? Kommer de att få sina dagverksamheter? Och vad händer när pengarna inte räcker när ni nu drar ned i ersättningssystemet till utförarna? Kommer det att bli större enheter så att det blir grupper om 30 dementa? Jag tror inte att det är speciellt bra för dagverksamheten som sådan om det leder till större grupper av dementa som ska träffas på dagarna. Den gruppen om någon är en grupp där man behöver vara färre till antalet och ha lugn och ro omkring sig. Men vad leder ersättningssystemet till?

Det är detta vi pekar på i vårt förslag till beslut. Man borde utvärdera de tidigare systemen med fokus på ersättningsnivåerna för att ta reda på effekterna och ta med sig det in i det här ärendet. Man borde också fatta beslut i den här församlingen och inte lämna över till tjänstemännen och stadsdirektören att själva hitta på ett ersättningssystem och ett köhanteringssystem som sedan inte återkommer. Det är precis så det står i ärendet.

Anförande nr 135

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Herr ordförande! Det är jättebra att det ärende vi hade uppe på äldrenämnden i förra veckan kommer fram, Leif. Vi har vågat ta tag i den fråga som ni nekade till fanns: Det finns olika biståndsbedömningar och det finns olika värderingar.

Nu har man gjort en kartläggning som det visserligen finns en del brister i, men de ska rättas till. Detta visar att det behövs mycket mer utbildning av våra biståndsbedömare för att vi ska få en rättssäker biståndsbedömning för våra äldre. Vi vågar visa det som vi behöver utveckla. Det gjorde inte ni.

Anförande nr 136

L e i f R ö n n g r e n (s): Herr ordförande! Jag ber så mycket om ursäkt om det här svävar ut lite vid sidan av ärendet. Det vi hade på äldrenämnden handlade inte om att ni hade tagit tag i sakfrågorna från den borgerliga sidan och äntligen gjort något åt. Det var en anonym anmälan från en anställd på ett kommunalt boende som hade uppmärksammat att de äldre inte fick den hjälp de hade rätt till. När man gjorde efterforskning konstaterade man att biståndsbedömning inte skedde på rätta grunder, att bedömningen var godtycklig och att man inte hade någon dokumentation som man byggde biståndsbeslutet på. Det kom inte fram tack vare att ni i den borgerliga majoriteten har agerat. Det kom fram tack vare en anonym anmälan till tillsynsmyndigheten, och det är väldigt stor skillnad.

Anförande nr 137

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Men de andra 20 600 ärendena vid sidan om det som du relaterar till som våra handläggare nu har gått igenom var tydligen inget värda. Plötsligt är det ett ärende i Hässelby-Vällingby som du fäster så stor vikt vid. Det var vi som tog initiativet till ett biståndsbedömningskansli där vi skulle gå igenom det som vi redan hade fått höra från de äldre. Vi lyssnade på de äldre, som sade att biståndsbesluten ser olika ut i olika stadsdelar. För att kunna gå vidare gjorde vi den här stora undersökningen.

Du ska hela tiden invänta saker. Till skillnad från dig utvecklar vi saker samtidigt som vi följer upp och tillrättalägger sådant som vi ser är fel. Vi stannar inte upp och står stilla och stampar i avvaktan, utan vi både gasar och bromsar.

Anförande nr 138

L e i f R ö n n g r e n (s): Jag har inget körkort, men gasar man och bromsar samtidigt flyger man all världens väg. Det är väl det ni gör.

Man måste använda den kunskap vi nu har fått genom ärendena om biståndsgranskning och annat. Poängen med det jag sade inledningsvis är att grunden för valfrihetssystemet även fortsättningsvis är biståndsbedömningen. Den ser väldigt olika ut över staden. Här fattar ni nu ett beslut som innebär att hälften av alla dagverksamheter kommer att få ersättningen för det arbete de utför neddragen. Det finns svart på vitt i ett tjänsteutlåtande från stadsledningskontoret.

Jag har frågat flera gånger: Vad kommer att hända i de här verksamheterna? Vad händer med de enskilda äldre som har en biståndsbedömning som säger att de ska gå i en dagverksamhet? Är det större grupper av dementa vi kommer att få se framöver för att få ekonomi i verksamheterna, eller vad är det för effekter? Ni är inte pigga på att granska era egna system. Det var därför ni avslag vårt förslag om en granskning av vård- och omsorgsboendenas ersättningssystem. Nu kommer det fram att det finns brister. Vi hade kunnat ta hänsyn till dem redan innan systemet infördes om man hade varit lite förutseende och inte skyndat på. Det är oklokt.

Anförande nr 139

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): Det vi pratar om är våra äldre. Det är våra äldre som ska kunna välja och påverka sitt eget liv. De ska kunna ha den livskvalitet de själva har valt. De ska kunna välja den dagverksamhet som passar var och en bäst. Det är det vi pratar om – den enskilda äldre. Naturligtvis ska de äldre också ha valfrihet som alla vi andra har i våra liv. Det är detta ärendet handlar om och ingenting annat.

Du tar upp det här med olika biståndsbedömning i olika stadsdelar igen. Det satt ni verkligen fast i när ni satt vid makten. Vi var kritiska och vi framförde kritiken gång på gång, men ni gjorde ingenting åt det. Direkt när vi tillträdde satte vi till rapporten. Vi tog också upp ärendena när ni satt i majoritet, men ingenting hände. Nu har vi verktyg. Nu kan vi gå vidare. Det är inte acceptabelt att det är olika biståndsbedömningar i staden. Nu ska det åtgärdas.

Anförande nr 140

L e i f R ö n n g r e n (s): Ordförande! Nu hörde vi återigen om förra mandatperioden och så vidare. Man kan väl säga att man borde ha gjort mer. Det kan man alltid säga när man sitter i majoritet. Man borde ha gjort mer mycket oftare och mycket bättre dessutom.

Men Helen svarar inte på frågan. Hur blir det nu då om man pratar om den enskilde äldre och valfriheten, som du nämnde tre gånger? Hur blir det för de enskilda äldre i

de dagverksamheter som nu får sin ersättning neddragen därför att ni inför ett nytt system? Vad händer med de enskilda äldre som går i de verksamheterna? Blir det större grupper av dementa? Blir det 15, 20 eller 30 stycken i verksamheterna? Eller är det så att färre kommer att få biståndsbedömning därför att pengarna inte räcker till att ge det?

Om man pratar valfrihet måste man också prata om förutsättningarna för valfrihet. Här är det biståndsbedömningen och pengarna till den verksamheten. Ni drar ned på den i det här beslutet. Jag skulle gärna vilja ha ett svar. Hur blir det för de enskilda äldre när det gäller valfriheten och möjligheterna att få dagverksamhet när ni nu sänker ersättningsnivåerna för hälften?

Anförande nr 141

H e l e n J ä d e r l u n d E c k a r d t (fp): De äldre slipper nu stadsdelsarrest. Det är jättebra. De äldre kan nu själva välja vilken dagverksamhet de vill gå på. När man inför ett nytt system ska det göras en kontinuerlig uppföljning, som det också står i ärendet. Det kanske du har sett. Vilket system man än inför är det naturligtvis väldigt viktigt att man gör en uppföljning.

§ 20 Personalpolicy för Stockholms stad (utl. 2009:12)

Anförande nr 142

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Vårt gemensamma uppdrag är ett Stockholm i världsklass. Det är just detta den samlade personalpolicyn ska vara ett verktyg för att nå fram till – arbetet för ett Stockholm vars service, vars verksamheter och vars åtaganden utförs på ett sätt som är i världsklass.

Personalpolicyn förenar två perspektiv, och det måste den också göra. Det ena perspektivet är förstås vårt uppdrag: stockholmarnas förväntan på bra service, bra omsorg och bra skötsel av vårt gemensamma Stockholm. Det andra perspektivet är personalens förväntan på en bra arbetsplats, en bra arbetsgivare och ett utvecklande arbete.

Låt mig, herr ordförande, nämna fem punkter ur den samlade personalpolicyn som jag tycker är viktiga och som belyser själva idén med personalpolicyn.

Det första ledordet är delaktighet. Man ska inte behöva vara chef i Stockholm för att känna delaktighet och ha ett medinflytande i sitt arbete. Vi har under många år arbetat för att ta bort hierarkier och minska antalet mellannivåer i våra verksamheter. Vi har kommit långt med detta. Det är viktigt att man som anställd i Stockholm känner delaktighet i sitt arbete.

Det andra ledordet är lärande. Lärandet är viktigt för att utveckla kvaliteten i verksamheterna. Lärandet är också viktigt för den enskildes utveckling, för att man ska känna att man växer i sitt arbete, att man hänger med i de nya rön, kunskaper och metoder som kommer och att man därför också känner sig anställningsbar även om man har jobbat länge. Även om det yrke man en gång gick in i har förändrats mycket ska man också under sin yrkestid, förstås genom sitt arbete men också genom ett aktivt program för lärande, ha kunnat utveckla sig själv.

Det tredje ledordet är våra mål. I dag tycker jag att vi har blivit allt bättre från politikens sida på att formulera målen för verksamheten – det som vi vill genomföra. Det gäller både portalmål och nedbrutet i olika delmål som vi följer upp på olika sätt. Målen måste vara kända av stadens anställda. Stadens anställda måste veta vad fullmäktige har ställt upp för mål, vad vi vill få ut av verksamheten och vilken kvalitetsnivå som ska råda.

De fjärde och femte ledorden är jämställdhet och mångfald. Här måste vi vara föregångare. Jag tycker att vi också här har kommit långt på väg. Stockholm är en stor arbetsgivare med över 40 000 anställda. Självfallet ska vi på olika sätt visa att vi ligger långt framme både när det gäller jämställdhet och mångfald. Jämställdheten handlar inte bara om att vi har bra könsfördelning när det gäller chefer. Men det är en väldigt viktig del. Här har vi fortfarande mycket kvar att göra i en organisation som ju är kvinnodominerad när det gäller anställda men som länge inte har varit det när det gäller cheferna. Här finns fortfarande mycket kvar att göra.

Det sjätte ledordet är arbetsmiljön. Arbetsmiljön är förstås viktig för att man ska klara sitt arbete och för att det ska vara rimligt. Den är också viktig för att man ska känna trivsel och må bra och kunna utveckla arbetet på ett bra sätt för stockholmarna.

Den samlade personalpolicyn underlättar nu sammanförandet av de här olika ledorden och målen till ett bra arbete. Den gör det både lättare för medarbetarna att ta del av fullmäktiges förväntningar och lättare för oss själva, herr ordförande, att följa upp personalpolicyn och hur den fungerar.

Jag förmodar, herr ordförande, att oppositionen i kväll inte kommer att fokusera på det som förenar. Det brukar inte vara så i fullmäktigedebatterna. Jag vill dock säga att jag när jag läser reservationerna kan se att det ändå finns en gemensam syn och samsyn på personalpolicyn. Det tycker jag är väldigt viktigt. En personalpolicy måste kunna kännas långsiktig, stabil och accepterad av många. Jag tycker att vi har kommit en bra bit på den vägen. Även om man har funnit för gott att reservera sig på några punkter finns det mycket som samlar.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 143

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag börjar med att tacka finansborgarrådet för ett fint anförande. Vi instämmer i mycket av det du säger; stadens anställda är den allra viktigaste resurs som staden har. Utan dem kan vi inte leverera det vi faktiskt är valda att göra, nämligen en bra välfärd för stockholmarna.

Det är också därför utgångspunkten för staden måste vara att fungera som en mönsterarbetsgivare som sprider inspiration och goda idéer. Vi tycker att ambitionen att förena ett antal policyer till en är god. Vi tycker till och med att det är ganska bra. När man gör det kan det hela spridas på ett mycket bättre sätt. Fler anställda kommer att kunna ta del av den, och det kommer inte att bli så spretigt.

Men det finns också en uppenbar risk. Policyn kan, åtminstone i vissa delar, bli så intetsägande att den förlorar sin funktion. Jag vet inte hur många av er som faktiskt har tittat på personalpolicybilagan. På många ställen känns den ganska urvattnad. När det till exempel gäller tillkomsten av den alldeles strax, efter det att vi har fattat vårt beslut här i dag, upphörda arbetsmiljöpolicyn kritiserade Arbetsmiljöverket staden för att vi saknade en separat arbetsmiljöpolicy. Och nu tar vi bort den! Just det avsnittet kan kännas som en av de ganska urvattnade delarna i policyn.

När det gäller lönesättningen är det en typ av prestationsbaserad lön som beskrivs. Den är varken möjlig eller önskvärd för många av stadens anställda. Det hela borde rimligen vara formulerat så att det omfattar samtliga och inte bara några få. Vi vill också se att rätten till heltid slås fast i stadens personalpolicy. Deltidsarbete ska vara en möjlighet för dem som vill, men i grunden ska alla anställningar vara heltid.

Ambitionen är som sagt god, men risken är att policyn till stora delar blir urvattnad. Å andra sidan kanske det inte spelar så himla stor roll för majoriteten, för om man tittar på vad som har hänt under den här mandatperioden och på de prognoser som

kommer ser man att det försvinner anställda från staden i en rasande takt. Det handlar om ungefär 2 000 per år. På det spåret kommer vi inte heller att ha några anställda 2030, och då kanske det inte spelar så stor roll hur omfattande en personalpolicy är och vad den faktiskt innehåller och betyder.

Jag yrkar bifall till den socialdemokratiska reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 144

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det började så bra, Teres Lindberg, och så slutade det så tråkigt. Det är klart att det inte kommer att inträffa att vi inte har några anställda. Den personalminskning som tas upp nu igen och som Socialdemokraterna har vevat ut i ett pressmeddelande på förmiddagen och ett på eftermiddagen under de senaste veckorna handlar om att vi har handlat upp vissa verksamheter. I vissa fall är även ni socialdemokrater med på upphandlingarna. Hur som helst är de väl kända av fullmäktige. Det handlar inte om någon allmän personalavveckling. Det är viktigt att slå fast detta. Verksamheterna finns kvar, men med annan huvudman.

Anförande nr 145

T e r e s L i n d b e r g (s): Herr ordförande! Det är ändå så att det hela tiden försvinner anställda. 2007 försvann till exempel 460 personer i äldreomsorgen som inte kan härledas till några avknoppningar. De bara försvann. Det minskar i princip hela tiden. Vi ligger långt under det antal anställda som till exempel Göteborg har, och där är det ändå bra mycket färre medborgare än här.

Det är dålig argumentation borgarrådet har, och jag tycker att det är tråkigt att man inte vågar se de siffror som faktiskt finns. Antalet anställda minskar i en rasande takt, och det handlar faktiskt om 2 000 personer per år i runda slängar. Det är till och med något fler, så jag är lite snäll mot finansborgarrådet nu. Jag tycker att det här är tragiskt, och man blundar för det från majoritetens sida.

Anförande nr 146

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Stockholms stad är en av landets allra största arbetsgivare med många arbetsplatser och många olika slags arbetsuppgifter. Som medarbetare på en arbetsplats i Stockholm är man en del av hela stadens verksamhet. Det är tillsammans som bättre förutsättningar att leva, bo och arbeta i Stockholm skapas. Utveckling och lärande är viktiga för att det uppdrag som man har ska kunna utföras med kvalitet och effektivitet. Just därför är kompetensutveckling så viktig.

Alla arbetsplatser ska präglas av jämställdhet och mångfald. Det är viktigt att vi har en rekryteringsprocess som säkerställer den enskildes kompetens och att diskriminering inte förekommer. Arbetsmiljön ska vara god på alla arbetsplatser, fri från kränkande särbehandling och sexuella trakasserier. Arbetsskador vill vi aktivt förebygga. Målet om att sänka sjukfrånvaron är precis lika viktigt för den enskilde individen som det är för staden i stort.

Vi som sitter här i staden är inte bara KF-ledamöter. Vi är också helt vanliga stockholmare. Vi är föräldrar i förskolan och skolan. Vi är barn eller anhöriga till någon i äldreomsorgen. Listan kan göras jättelång. Jag tror att vi precis alla har erfarenhet av att verksamheterna kan variera en hel del trots att de har likvärdiga förutsättningar. Vi tycker helt enkelt att de är olika bra. Vi upplever dem som olika bra. Det kan handla om bemötande, om hur lokalerna används, om hur man upplever trygghet och om hur snabbt något blir åtgärdat.

En bra chef är nyckeln. Det ska vara en chef som ser till att stötta medarbetarnas egen förmåga till problemlösande, till ansvarstagande och till utveckling och som höjer kvaliteten tillsammans med sina medarbetare. Då får man också medarbetare som trivs bra på jobbet.

Ordförande, fullmäktige! Det är ett otroligt viktigt beslut vi fattar i dag. Över 40 000 anställda finns i Stockholms stad. Den personalpolicy som vi beslutar om i dag anger den inriktning och de gemensamma ramar som ska vägleda medarbetare och chefer i staden. Det här är en bra personalpolicy.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 147

Borgarrådet L i v h (v): Ann-Katrin! Jag vill fråga dig någonting om det du sade om att ni ska minska sjukfrånvaron. Det vill vi ju alla göra. Men när jag har varit ute i stadsdelsförvaltningen upplever man det här med stor oro. Det beror inte på att man inte vill minska sjukfrånvaron utan på att detta faktiskt är ett sparbetning. Om ni verkligen vill satsa på personalen – varför låter ni då inte de pengar man lyckas spara genom att minska sjukfrånvaron gå tillbaka till verksamheterna för att utveckla dem för personalen genom till exempel kompetensutveckling?

Anförande nr 148

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Kompetensutveckling ska vi ha i alla fall. Det ska inte vara villkorat till huruvida man minskar sjukfrånvaron eller ej. Man kan också se att på många ställen i staden, till exempel i min egen stadsdel Spånga-Tensta, jobbar man aktivt med de här frågorna. Det har lett till ännu mer aktivt jobb på varje arbetsplats och till en jämförelse. Man frågar sig hur det kommer sig att man på en arbetsplats har väldigt låg sjukfrånvaro och på en annan med likvärdiga förutsättningar har betydligt högre. Man har mycket att lära av varandra.

Cheferna har också börjat jobba mycket mer aktivt med detta. De ser sina medarbetare mycket tydligare. Man kanske inte når målet fullt ut första året, men viljeinriktningen är otroligt viktig. Den är allra viktigast för de människor som vi inte ska tillåta glida in i en långtidssjukskrivning som inte hjälper dem på något sätt, utan tillräcklig rehabilitering tillräckligt snabbt.

Anförande nr 149

A b d o G o r i y a (s): Ordförande, fullmäktige! Också jag ska börja med något som är positivt, Sten Nordin. Jag håller med dig om att personalen är oerhört viktig.

Men under valrörelsen 2006 lovade ni stockholmarna 10 000 nya jobb i offentlig sektor under mandatperioden. Vad har hänt därefter? Med facit i hand ser vi att personalstyrkan har minskat från drygt 47 000 år 2006 till 42 500, vilket motsvarar en minskning på cirka 10 procent. Om SLK:s prognos stämmer kommer vi att gå ned till 38 500. Konsekvenserna av detta är att barngrupperna i förskolan har blivit större i 11 av 14 stadsdelsnämnder. Personaltätheten i skolan har minskat. Antalet elever per lärare har ökat. I skolbarnomsorgen har antalet barn per grupp ökat från 14,2 till 16,6. Elevvårdsteamet i form av psykologer, kuratorer och skolsköterskor har minskat. Detta är något som belastar övrig personal med andra arbetsuppgifter som de saknar utbildning för.

Du pratade i din inledning om miljön. Jag tror att större arbetsbörda för personal leder till sämre miljö för personalen. Inom socialtjänstnämnden har personalstyrkan också minskat. Exempelvis i enheten för hemlösa och när det gäller försörjningsstöd hade varje anställd 39 ärenden under 2008. Genomsnittet i Stockholms stad låg på cirka 25. En biståndsbedömare arbetade i stället för tre under år 2008.

En anställd i verksamhetsteamet för stöd för kvinnor hade tårar i ögonen när jag träffade henne när hon berättade om den arbetsbelastning man har i det team hon jobbar med. Samma sak gäller verksamhetsteamet för stöd till män. I dag kommer vi att uppleva en personalminskning på HVB vuxna med cirka tio till tolv tjänster. Tycker du att det är en enig personalpolitik, som leder till bättre arbetsmiljö för den personal som vi har kvar i staden?

Anförande nr 150

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Abdo Goriya! Jag begärde ordet när du började tala om barngruppernas storlek i förskolan. Sedan hörde jag inte allt vad du sade, för det var mest bara siffror hela tiden. Om de siffrorna är baserade på samma sak som dem som gäller barngruppernas storlek är det fel. Det du säger är att det är fler stadsdelar. Ni tittar inte på att det är färre grupper som har färre barn. Däremot är de spridda över fler stadsdelar. Om din statistik på de andra områdena bygger på samma sak ger jag inte så mycket för den.

Anförande nr 151

A b d o G o r i y a (s): I din egen stadsdel, som du leder, har jag pratat med barn- och ungdomschefen för några veckor sedan. På två avdelningar har antalet yngre barn ökat, och likaså de äldre. I din egen stadsdel har ni halverat antalet fältassistenter med 50 procent från fyra till två. I din egen stadsdel har ni i ungdomens eget hus, Blå huset, infört inköpsstopp. Där finns också en vakant tjänst som inte har blivit tillsatt. Sitt inte här och säg något annat än den verklighet som råder just i din egen stadsdel!

Anförande nr 152

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag kanske inte kommer att börja med att vara så där trevlig och tillmötesgående som Sten uttryckte en förhoppning om i början av sitt tal. Jag tycker nämligen att det finns en stor motsättning i det som du säger, Sten. Å ena sidan står du här och talar om personalen, kvaliteten och så

vidare och att vi ska måna om det. Å andra sidan är mycket av det budskap som går ut från det här huset till personalen att en avknoppad personal är en bra personal.

För att återgå till Ann-Katrins stadsdel kan jag berätta att jag har varit där på studiebesök. En förtvivlad chef sade: Vi har haft kurs efter kurs för personalen för att uppmuntra dem att knoppa av, och de vill inte. Personalen vill inte! Hur mycket kraft och energi lägger man på att få personal att knoppa av i stället för att förbättra för personalen?

För mig, ordförande och fullmäktige, är välfärd och personalpolitik två sidor av samma mynt. Det är inte olika mynt där brukarmyntet är mer värt än personalmyntet. Det går inte att ha en bra välfärdspolitik om man inte har en bra personalpolitik.

Jag tänker lyfta fram ett område där vi verkligen inte har en bra personalpolitik. Det är äldreomsorgen. I dina synpunkter säger du så här, Sten: Stockholmarnas välfärd är det övergripande målet för all verksamhet som bedrivs av staden. I äldreomsorgen kan bristande kontinuitet och hög andel tim- eller deltidsanställda innebära en känsla av otrygghet för brukaren. Så säger du själv, och vi vet att det faktiskt är så. Därför säger du att staden *där så är möjligt* arbetar för att ge en större del av medarbetarna heltidsanställningar. Där så är möjligt – skulle någon säga det på en manlig arbetsplats? Skulle man säga att där det är möjligt ska man få heltid? Absolut inte!

I äldreomsorgen arbetar mest kvinnor. Ingen kan leva på en deltid. Oro för privatekonomin gynnar inte arbetsglädjen. Rätt till heltid är väl den lägsta nivån hos en arbetsgivare som säger sig vilja vara en arbetsgivare i världsklass, Sten Nordin. Kvinnor ska inte själva behöva bekosta sin deltid genom lägre lön och lägre pensioner.

Vi ska ha en personalpolicy med en heltidsnorm och en arbetsmiljö som motverkar sjukdom och för tidig pensionering. Det bör framgå i den här personalpolicyn, och det gör det inte.

Bifall till Vänsterpartiets förslag!

Anförande nr 153

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Jag vill ta upp frågan avknoppningen. Jag tror inte alls att någon behöver vara förtvivlad för att man inte vill avknoppa verksamheter. Det kan också vara ett bra betyg till den kommunala verksamheten. Däremot ska man informera om möjligheten. Om personalen sedan vill knoppa av eller ej är en helt annan sak, tycker jag. Men man ska veta vilka möjligheter som finns.

Du tar upp personalen inom äldreomsorgen och pratar om de kommunala verksamheterna. Jag vill bara påminna om att det bästa avtal som har skrivits på väldigt länge för Kommunal har skrivits under en borgerlig regim.

Anförande nr 154

Borgarrådet L i v h (v): Jag har träffat en person som jobbade inom äldreomsorgen i din stadsdel som sade: Jag har aldrig känt mig så orolig som nu. Jag vågar inte satsa

på att köpa en bostad. Jag vågar inte göra en massa saker, för jag vet inte vad som händer med mitt jobb eftersom det är på väg att konkurrensutsättas. Jag vet inte om jag har något jobb kvar. Jag vet inte vad som kommer att hända.

Tycker du att det är ett bra betyg när man arbetar inom äldreomsorgen?

Anförande nr 155

Borgarrådet Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är ingen homogen personalstyrka vi har. Det hör jag det. Vi möter olika personer, och det är olika hur man ser på förändring och utveckling av verksamheten. En del välkomnar avknoppningar och andra är tydligen väldigt rädda.

Det är väldigt roligt att vi kan presentera den här personalpolicyn i dag. Det är en samlad personalpolicy i stället för alla olika dokument som vi haft bredvid varandra tidigare. Det underlättar arbetet för chefer och medarbetare eftersom det är mycket mer överblickbart att ha en personalpolicy.

Den anger inriktningen och gemensamma normer för det personalpolitiska arbetet. Den ger också möjlighet för våra verksamheter ute, stadsdelsnämnder och bolag i den mån det berör dem, att själva gå vidare och tydliggöra om man vill visa på angelägna åtgärder ute i stadsdelsnämnderna.

Precis som flera tidigare har nämnt utgår hela personalpolicyn från att stockholmarna är i fokus oavsett om det gäller förskolan eller äldreomsorgen. För att vi ska få den allra bästa miljön och det bästa arbetet ute är personalen, som många också redan har sagt, den viktigaste resursen. Men det gäller också att ord blir handling, och där är det viktigt att vi nu går vidare. De här två, stockholmarna i fokus och personalen och deras arbetsmiljö, går hand i hand.

Inte minst i äldreomsorgen behöver vi särskilt titta på personalsituationen. Jag är glad att detta med vikten av kontinuitet och att en hög andel timanställda eller deltidsanställda kan innebära en otrygghet lyfts fram. Vi ska också gå vidare och se om det finns möjligheter till heltidsanställningar. När vi i höstas följde upp dem som tidigare hade stämplat upp till heltid och erbjöd dem heltidsanställningar visade det sig att alla av dem inte var intresserade av heltid. Det är viktigt att säga att det ska vara en möjlighet för den som så önskar och att verksamheten ska ha ett behov av dessa anställningar.

Det är också viktigt hur chefer arbetar tillsammans med sin personal. Det är viktigt att man skapar den tillit som ska finnas där. Chefer anger en ton och bestämmer naturligtvis hur verksamheten ska bedrivas. När det gäller äldreomsorgen har vi ett viktigt uppdrag nu, och det är att följa upp hur många anställda som finns under cheferna ute i äldreomsorgen. På en del ställen har det framförts att det är för många anställda under en enskild chef. Det är väldigt viktigt att vi lyfter fram det nära ledarskapet. Det är någonting som jag kommer att följa upp tillsammans med övriga i alliansen.

Jämställdhetsarbetet och mångfaldsarbetet är också viktigt. Där arbetar vi tillsammans med länsstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting utifrån pengar som regeringen har tillskjutit. Vi har möjlighet att ta del av 120 miljoner.

Bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 156

Borgarrådet L i v h (v): Om du, Ewa, nu tycker att det är så positivt att det i borgarrådet Sten Nordins inledning står att man ska försöka att ge folk heltid – och du säger också att det är viktigt – varför står det då inte i personalpolicyn att de som vill ska ha rätt till heltid? Varför kan ni inte skriva det rakt upp och ned?

Anförande nr 157

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Därför att det finns en distinktion mellan rättighet och möjlighet. Vi ska se behovet utifrån varje situation ute på de olika arbetsplatserna och därifrån gå vidare med heltidsanställningar.

Anförande nr 158

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag vill passa på att upplysa borgarrådet om att om man tackar nej till en ökad sysselsättningsgrad blir man också av med sin a-kassa. Det är nog inte så många som gör det. Det stämmer nog inte så väl.

Grunden för en god personalpolitik är ju att det finns tillräckligt med personal. Bara under 2007 minskade personalen i äldreomsorgen med 468 personer. Hur tror du, Ewa Samuelsson, att arbetsbelastningen har förändrats sedan valet 2006?

På Vintertullens äldreboende på Södermalm fick 26 personer sparken när den nya entreprenören tog över. Blev kvaliteten bättre av det, Ewa Samuelsson?

Anförande nr 159

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det som ni i oppositionen inte vill ta till er är att människor faktiskt vill gå i pension eller följa med över till avknoppade verksamheter där personalen fortsätter att arbeta inom äldreomsorgen och gör ett jättebra jobb. För mig är det inte avgörande om personalen finns i kommunal regi eller i privat regi. Det viktiga är naturligtvis att de har ett arbete.

Anförande nr 160

S t e f a n N i l s s o n (mp): Fullmäktige, åhörare! Det är bra att samla flera policydokument till ett sammanhållet styrdokument, men det innebär också en risk. Om det blir alltför övergripande är det svårt att använda som ett styrdokument i praktiken. Vi tycker att det framför allt är skrivningarna om jämställdhet och mångfald som är alltför svepande.

Löneskillnaden mellan män och kvinnor i stadens verksamheter måste upphöra. För att uppnå det krävs handfast arbete med exempelvis analyser av lönekartläggningar och handlingsplaner. Blivande pappor måste uppmuntras att ta ut föräldraledighet.

Småbarnsföräldrar måste erbjudas möjlighet till distansarbete och flexibla arbetstider för att få ihop sitt livspussel. Det ska till exempel finnas riktlinjer om att man inte lägger möten tidigt på morgonen eller sent på eftermiddagen.

Vi menar också att en arbetstidsförkortning är angelägen både för personalens välbefinnande och för jämställdhetsarbetet i stort. Många arbetsplatser tillämpar i dag en kortare heltid än 40 timmar. Vi menar att det är hög tid att Stockholms stad moderniserar sitt sätt att se på sina medarbetares arbetstid och i ett första steg sänker arbetstiden till 35 timmar inom omsorgen om äldre och människor med funktionsnedsättningar.

Likaså är målet om en rökfri arbetstid viktigt för att få friskare medarbetare. Här har Östermalms stadsdel föregått med gott exempel. En rökfri arbetstid borde vara en självklarhet i alla stadens verksamheter. Det är viktigt för att nå målet att minska sjukskrivningarna till 5 procent.

Om vi i Stockholm menar allvar med att vara en arbetsgivare i framkant måste vi vara vassa i arbetet mot diskriminering. Här tycker vi att skrivningarna är alldeles för lama. Till och med stadens egen granskning gjord av konsulter på Ernst & Young visar att många jämställdhets- och mångfaldsplaner inte lever upp till lagens krav på innehåll och förankring. Alltså måste vi vassa detta arbete ytterligare. Ingen ska diskrimineras på grund av etnicitet, kön, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Staden personal behöver dessutom utbildas i HBT-kompetens.

Avslutningsvis vill vi i Miljöpartiet understryka att rätten till meddelarfrihet också måste finnas med som en tydlig del i dokumentet. All offentligt finansierad verksamhet, oavsett om det är i kommunens egen regi eller på entreprenad, måste ha samma villkor.

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 161

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Jag skulle vilja få ett klarläggande från Miljöpartiet och Stefan Nilsson när det gäller hur ni ska finansiera en generell arbetstidsförkortning till 35 timmar inom omsorgerna. Vi har haft en tidvis ganska het debatt, men trots att debatten är het finns det en enighet om det stora behovet av personalinsatser inte minst på de områdena. Vi har pratat om den brist på kontinuitet som kan drabba de äldre eller andra omsorgstagare.

Miljöpartiet föreslår då en generell arbetstidsförkortning till 35 timmar. Det kan vara förståeligt, men man måste också kunna finansiera sina förslag. Man måste kunna tala om vad föreslagen innebär för kvaliteten i verksamheten. Du kan också berätta för mig om ni är eniga inom oppositionen om det här förslaget.

Anförande nr 162

S t e f a n N i l s s o n (mp): Vår budget är ungefär en miljard större än den borgerliga budgeten. Det motsvarar den skattesänkning som Moderaterna och Folkpartiet har genomfört. Det innebär att vi har mycket mer resurser från början. Vi

tror att en sådan här arbetstidsförkortning framför allt leder till friskare medarbetare. Det i sin tur leder till större kontinuitet i verksamheterna och en högre kvalitet. Våldigt många människor använder den här typen av arbete som en genomgång. Alltför få satsar på äldre- och handikappomsorg. Det är inte tillräckligt många som gör det. Vi tror att med en större kontinuitet och friskare medarbetare har vi till stor del finansierat detta. Helt kostnadsfritt är det inte, men vi har också 1 miljard kronor mer i vår budget än vad ni har.

Anförande nr 163

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande, fullmäktige! De finns någon annanstans, säger finansborgarrådet, när vi talar om minskat antal anställda i kommunen. Stämningen blir nästan lite religiös, tycker jag. Jag som agnostiker känner att jag ändå vill komma med några små följdfrågor. Var finns då de kommunalanställdas Nangilima eller Nangijala som finansborgarrådet söker efter?

Om vi tittar på siffrorna kan vi se att mellan 2006 och 2007, enligt SLK:s egen statistik, blev det 1 927 färre kommunanställda. 33 av dem försvann på grund av avknoppningar. Mellan 2007 och 2008 blev det ungefär 2 500 färre anställda i den här staden. På några områden, och där är jag beredd att diskutera, är det svårt att se vart de anställda har tagit vägen och om det är en reell minskning av arbetskraften eller om folk har följt med i en avknoppning eller en upphandling, men på andra är det ganska enkelt. De har slutat, och de har inte ersatts. 1 000 personer i individ- och familjeomsorg, i utbildningssektorn, i handikappomsorgen, i fritids- och kultursektorerna har försvunnit och inte ersatts. De har inte avknoppats, de har inte upphandlats och de har inte bytt huvudman. De har försvunnit från verksamheterna. Det innebär att på den här tiden har ni summa summarum gett oss 2 000–3 000 färre arbetstillfällen i den offentligt finansierade sektorn i Stockholm.

Det här är en trend i det ni håller på med. Det är ingenting unikt för den här salen. Det ska medges. Det pågår i en sal lite längre ned på den här gatan också. 800 personer ska bort från Karolinska sjukhuset för att färre ska göra mer. Det kanske är bekant. De ska inte heller knoppas av. De ska skäras ned.

Antalet minskade arbetstillfällen på grund av er politik räknas i tusental i vår stad. Det sker på grund av era konkreta nedskärningar. Ingenstans är skillnaden så stor mellan vad ni har gjort och vad ni har lovat som på det här området.

Anförande nr 164

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Roger Mogert har inte höga krav på vad som skulle vara en religiös stämning. Det kan man väl ändå säga. Även om Roger Mogert nu ökar takten för pressmeddelanden till ett i timmen i stället för ett par tre om dagen om de här personalfrågorna kvarstår fakta. Det som det i huvudsak handlar om är, vilket vi har svarat hela tiden, inte att man försvinner, och framför allt inte till de ställen som Roger Mogert nämner eftersom man då inte finns kvar på jorden ens. Vi har upphandling och avknoppning. Det är nya huvudmän.

Sedan har det skett förändringar. Vi har minskat antalet stadsdelsnämnder från 18 till 14. Det har varit en medveten strategi att minska administrationen för vi ska ha mer

resurser över för verksamheterna. Jag vill minnas från den förra mandatperioden hur Annika Billström och Roger Mogert stolt talade om att man hade ett stort rationaliseringsprogram inom administrationen. Det har till och med Roger Mogert ägnat sig åt.

Jag beklagar, fru ordförande, att Socialdemokraterna gör hela diskussionen om den viktiga personalstrategin till en fråga om att vi tydligen ska frysa antalet anställda på ett visst års nivå.

Anförande nr 165

Borgarrådet M o g e r t (s): Finansborgarrådet lyckas med den spännande konsten att dels säga att antalet anställda ligger kvar på samma nivå men att man absolut inte ska frysa det på den här nivån. Jag vill att fullmäktige noterar den lilla men viktiga glidningen. Jag måste tyvärr konstatera att det inte finns något svar på frågan vart de här har tagit vägen i de områden där vi inte har upphandlat eller avknoppat. Är det 1 000 administratörer som har försvunnit från våra skolor, idrottshallar eller kulturanläggningar? Så är det inte. Ni lovade 10 000 nya jobb i den offentliga sektorn i Stockholm. Det har blivit 2 000–3 000 färre. Det är sanningen.

Anförande nr 166

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Att vi har en långsiktig och hållfast personalpolicy är, som jag sade inledningsvis, viktigt för stockholmarna, för deras krav på en bra offentlig service och för att våra medarbetare ska känna att det här är en trygg, bra och utvecklande arbetsplats.

Fru ordförande! Vi ska också komma ihåg de rekryteringsbehov vi har i framtiden även om Roger Mogert lyckas låta som om vi aldrig mer ska rekrytera någon. Det tänker vi göra, och vi tänker rekrytera väldigt många. Vi har behov av att rekrytera väldigt många. I de här tiderna när man talar om varsel och ökad arbetslöshet kan det vara lätt att glömma bort att vi i framtiden står inför ett betydande arbete för att rekrytera tillräckligt med personal till våra verksamheter, och det ska vara rätt utbildad personal.

Vi tänker i dag på den unga befolkning som vi har i Stockholm, men även Stockholm kommer med tiden att påverkas av den förändrade demografin, det som man kallar för den uppochnedvända julgranen där det blir allt fler äldre, allt fler som har pensionerat sig och allt färre i arbetsför ålder. Här gäller det att göra många insatser för att vi ska kunna locka personal till oss. Det ska vara intressant att bli anställd i Stockholms stad eller verksamheter som finansieras av Stockholms stad.

Det är också viktigt att vi arbetar för att vi kan behålla våra medarbetare längre. Många vill arbeta längre. Man vill inte säga tack och hej vid 65 eller 67. Man har så otroligt mycket kvar att ge. Man befinner sig där man har som bäst kompetens och som mest att ge med en stor erfarenhet.

Fru ordförande! Hur organiserar vi då arbetet så att man orkar jobba kvar? Kraften kanske inte är riktigt lika stor som den var när man var 35 men kompetensen är ännu högre. Det är sådana långsiktiga utvecklingsfrågor som jag tycker att vi borde

diskutera mycket mer här i fullmäktige, i nämnder och styrelser. Hur utvecklar vi personalpolitiken i staden? Vi kan inte liknöjt luta oss tillbaka och tro att vi hela tiden kommer att kunna rekrytera alla dem vi behöver om vi inte gör någonting utvecklande med detta.

Fru ordförande! Det är det som den här personalpolicyn lägger en grundsten för, nämligen det fortsatta arbetet för att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

Anförande nr 167

Borgarrådet M o g e r t (s): Finansborgarrådet efterlyste samsyn. Jag tänkte be att få bidra med det och säga att det finns mycket som vi är överens om i den här frågan. Det gäller inte minst rekryteringsproblematiken, vill jag betona, speciellt om man har ett något längre perspektiv än 18 månader.

Anförande nr 168

Borgarrådet L i v h (v): I teorin är vi nästan rörande överens, Sten. Vi ska satsa på personalen. Vi ska kunna rekrytera. Men vilka ungdomar i Stockholms stad tror du vill jobba inom äldreomsorgen? Jag tror inte att det finns några som vill det, förutom de som är tvungna till det, om man inte har en lön som man leva på, och om man inte vet att man kommer till en arbetsplats där man orkar jobba fram till pensionen. Det finns ganska intressanta siffror på medelåldern vid pensionering i den här staden. För undersköterskor är medelåldern vid pensionering 59 år. Vem drömmer om att få ett sådant jobb? Man måste faktiskt ändra arbetsförhållandena inom äldreomsorgen, och då är rätten till heltid ett av de allra viktigaste kraven.

Anförande nr 169

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är ingen slump att jag har tagit äldreomsorgen som ett av de viktiga exemplen i mina synpunkter, Ann-Margarethe Livh. Där finns fortfarande ett stort utvecklingsarbete att göra. Sedan är inte bilden så nattsvart som du vill måla upp den. Det finns tack och lov många som vill satsa på omsorgsyrkena. De ser att det finns en utvecklingsbar framtid där. Men vi har mer att göra, inte minst när det gäller hur man ska vilja och orka jobba kvar längre i äldreomsorgen än vad man gör genomsnittligt i dag.

Anförande nr 170

A b e b e H a i l u (s): Fru ordförande, kommunfullmäktige! Jag har en fråga till finansborgarrådet Sten Nord4in. I din föredragning av dina synpunkter skriver du att du vill utveckla hur du ser på vårt gemensamma uppdrag. Sedan står det att i vissa medborgarnära verksamheter, som exempelvis äldreomsorgen, kan en bristande kontinuitet och hög andel tim- eller deltidsanställda innebära en känsla av otrygghet hos brukarna. Därför arbetar staden där det är möjligt för att ge en större andel av medarbetarna heltidsanställningar.

Jag undrar om det är kopierat från socialdemokraternas policy. Majoriteten av äldreomsorgen i staden är upphandlad. Även om stadsdelarna säger nej tvångscentralupphandlar man. Det finns inte många kommunala verksamheter kvar.

Dessutom, borgarrådet Nordin, var de första som försvann när ni tog makten 2006 och i början av 2007 de timanställda och deltidsanställda. Och det var inte bara de, utan många av dem som är fast anställda har också blivit övertaliga. Vilka timanställda pratar du om? Var finns de? Hur många verksamheter blir kvar 2010? Ni har redan sagt att allt ska upphandlas. Är det inte lite tomma ord här i det du har skrivit?

Anförande nr 171

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! Det är verkligen inte tomma ord. Det här är ett mycket medvetet arbete för kvaliteten inom äldreomsorgen och andra omsorger. Där har såväl alliansen i det här huset som alliansregeringen tagit upp diskussioner om vikten av att som god arbetsgivare bland annat arbeta för fler heltidstjänster. Man ska kunna leva på sitt jobb, och det ska vara kontinuitet. Det här ingår långsiktigt i hela kvalitetsarbetet och kvalitetsutvecklingsarbetet.

Samtidigt vill inte vi förbjuda de som vill ha deltid att dela en tjänst på något vis. Jag tror inte att det långsiktigt är normalsituationen. Jag tror att heltidstjänster långsiktigt kommer att vara normalsituationen.

Anförande nr 172

A b e b e H a i l u (s): Hypotetiskt är det sant, finansborgarrådet Sten Nordin, men i verkligheten finns inga timanställda. Ni har redan avskedat dem för att sänka skatten när ni tog makten. Det finns varken deltidsanställda eller timanställda. Även tusentals av dem som var fast anställda inom äldreomsorgen har blivit övertaliga. Vad pratar ni om? Vad har du skrivit här? De finns inte.

Anförande nr 173

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Redan i förra årets budget skrev vi tydligt in att våra verksamheter ute i äldreomsorgen skulle minska antalet tim- och deltidsanställda för att öka kontinuiteten. Det var ett tydligt uppdrag i budgeten att det skulle vara på det sättet. Sedan kommer aldrig äldreomsorgen att klara sig helt utan timanställda eftersom verksamheten ser ut som den gör. Det som vi nu lyfter fram är att vi ska verka för fler heltidsanställningar och dessutom höja utbildningsnivån så att de som anställs på tillsvidareanställningar ska ha en adekvat utbildning.

Anförande nr 174

A b e b e H a i l u (s): Jag håller med borgarrådet Ewa Samuelsson om att vilken verksamhet som helst inom staden inte klarar sig utan timanställda eller åtminstone vikarieanställda. Innan ni tog makten sade ni att det inte ska finnas någon timanställd eller vikarieanställd och att ingen ska vara sjukskriven, ha barn och så vidare och sitta hemma. Det var då.

Här pratar vi om stadens personal, och inte om dem som är upphandlade, eller hur? Det finns inga timanställda i kommunala verksamheter. I min stadsdel, Rinkeby-Kista, var de första som slutade i slutet av 2006 och början av 2007 de timanställda och deltidsanställda. De finns inte.

Anförande nr 175

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Som vanligt har jag några funderingar. Det här är en fundering om detta med personalpolicy och de ord som används i det här huset och inom politiken. I personalpolicyn påpekas bland annat att jämställdhet och mångfald ska utmärka alla stadens arbetsplatser. Dessutom står det: Som chef i Stockholms stad ska du säkerställa att jämställdhet och mångfald blir en naturlig del i verksamheten.

Samtidigt påpekar Sten Nordin att det finns en ny lagstiftning angående diskriminering som omfattar alla diskrimineringsgrunder, kön, etnicitet, religion, funktionshinder med mera. Basen och grundtanken med den nya lagen är idén om allas lika värde och rättigheter. Jag har mina funderingar kring de här orden jämställdhet och mångfald. De upprepas i många sammanhang. I och med att vi har en ny lagstiftning kanske man borde bestämma sig för om jämställdhet och mångfald betyder någonting annat än lika rättigheter och möjligheter utan hänsyn till ovidkommande faktorer som kön, etnicitet med mera. Om de betyder någonting annat hoppas jag att man kommer att förklara för mig vad som är skillnaden mellan jämställdhet och mångfald.

Det är väldigt viktigt att man ser till att cheferna verkligen lever upp till en sådan här policy. En tanke i utvecklingen av det här arbetet är att skriva in i chefernas anställningsavtal att en faktor i deras fortsatta löneutveckling och deras fortsatta anställning som chef är deras förmåga att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter på arbetsplatsen.

Anförande nr 176

Borgarrådet S a m u e l s s o n (kd): Det är därför som vi tydligt har skrivit att det ska tydliggöras hur man som chef ska kunna arbeta med jämställdhet och mångfald på ett tydligt sätt. Det har tydliggjorts och skrivits in i planeringen av chefsutvecklingen.

Anförande nr 177

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag har inte hört att det har tydliggjorts i deras anställningsavtal att det är en faktor som kommer att påverka deras lön och fortsatta anställning som chef. Det är alltid ett problem att omvandla policyer. Vi har jättetrevliga policyer i den här staden, men det intressanta är omvandlingen till verklighet.

Anförande nr 178

Borgarrådet L i v h (v): Ordförande, fullmäktige! Jag tänkte ta upp en annan fråga som finns i den här personalpolicyn. När vi lever i en stad där, till exempel på Södermalm och andra stadsdelar, all verksamhet som kan konkurrensutsätts är det klart att det blir stor oro bland personalen. Det är självklart. En av de allra viktigaste aspekterna då är att det finns en fri och öppen debatt. När det gäller personalens yttrandefrihet, rättigheter och möjligheter att öppet kritisera och diskutera tycker jag att den här personalpolicyn är väldigt vag. I inledningen säger Sten att en öppen och

fri diskussion är en förutsättning för vår demokratiska verksamhet. Det är faktiskt inte speciellt starkt.

Jag har själv hört från facken om rädslan för den här tystnaden på arbetsplatserna. Jag vet att när vi styrde den här staden hade vi faktiskt i vår budget speciellt skrivit in det som garanterar personaler deras rättigheter och deras yttrandefrihet. Då stod det att de anställda har en självklar rätt att använda sin yttrandefrihet både när det gäller att föreslå förbättringar inom verksamheten och när det gäller att kritisera chefer eller politiska partiers agerande och att denna rätt ska utövas fritt utan repressalier.

Jag skulle vilja fråga er varför ni inte har en sådan tydlig skrivning om de anställdas rättigheter till yttrandefrihet i den här personalpolicyn.

Anförande nr 179

Z a i d a C a t a l á n (mp): Ordförande, fullmäktige! Jag tog med mig några siffror till den här diskussionen. Jag tycker faktiskt att det har varit för lite siffror här. De säger faktiskt ganska mycket, speciellt i en fråga som är väldigt viktig för mig, nämligen osakliga löneskillnader.

Låt oss titta på 2007. Då var löneskillnaden mellan män och kvinnor i den kommunala sektorn i Stockholm 1 000 kronor. En kvinna tjänade 23 200 och mannen tjänade 24 200. Om man däremot hade en treårig eftergymnasial utbildning skilde det ännu mer. Då hade män 26 800 kronor medan kvinnor 24 700 kronor i fickan varje månad.

Sedan kan vi sätta det här i relation till vem som jobbar deltid och vem som jobbar heltid. När det gäller människor mellan 30 och 34 år i Stockholm var 87 procent av dem som jobbade deltid kvinnor. Man kan fråga sig varför det ser ut så. Varför delar vi inte mer på föräldraledigheten? Varför ser lönerna ut som de gör?

En sak vet jag, och det är att Stockholms stad har makt och möjlighet att styra över det här. I det här dokumentet ser jag bara urvattnade försöka att upprätthålla detta. Var är de starka skrivningarna om jämställda löner? Var är handlingsplanen för jämställda löner? Var är handlingsplanen för det jämställda uttaget som stimulerar föräldrar som är hemma och föräldrar som arbetar. Som det ser ut i dag har vi en arbetsmarknad där kvinnor i slutändan blir lidande med mycket dåliga pensioner. De är speciellt dåliga om de är ensamstående vid pensioneringen och inte har en man att falla tillbaka på.

Det här är i det jämställda Sverige. Jag hoppas att Stockholm, som ändå har lite bättre statistik än vad andra kommuner i Sverige har, skulle kunna gå i bräsch och verkligen satsa på jämställda löner och jämställt uttag av arbetstid. Varför ser jag inte mer av det? Jag skulle gärna vilja att Sten Nordin svarade på det.

Anförande nr 180

Borgarrådet N o r d i n (m): Fru ordförande! För det första är meddelarfriheten självklar. Rätten är självklar. Den är fäst i våra lagar. Den gäller. Det är vi helt tydliga med. Som anställd i staden har man en självklar rätt att ha sina uppfattningar

och ge uttryck för sina uppfattningar. Ingen ska mobbas för sina uppfattningar. Oavsett om man är kritisk mot den politiska ledningen, om man är aktiv moderat på en vänsterdominerad arbetsplats eller vad det nu kan vara ska man vara respekterad för sina uppfattningar och ha rätt att uttrycka dem. Den saken gäller helt självklart.

Det är så lätt att säga att det ena eller andra målet är för luddigt uttryckt. Det verkar som om man inte vill lyssna när vi säger saker och slår fast saker om ett arbete för till exempel jämställdhet och mångfald. Det är väl ingen slump att Stockholm ligger före? De här frågorna har varit upp förut. Jag har varit personalborgarråd en gång tidigare i staden, 1998–2002. De här frågorna var i hög grad aktuella då. Vi har jobbat länge med dem i staden. Vi kan ha olika mening om hur vi jobbar med dem under olika majoriteter, men det är inget nytt i Stockholm. Det är ingen slump att vi ligger före. Vi ligger säkert före många kommuner där Miljöpartiet har haft ett större inflytande på styret än i Stockholm. Det skulle jag gissa. Det beror på att det nog finns en bred enighet om jämställdhet och mångfald, och jag tycker att det är en styrka.

Sedan kan vi gärna fortsätta att diskutera här i fullmäktige. Jag välkomnar det. Jag välkomnar en levande debatt om hur vi når dit. Jag tycker att det är positivt med Miljöpartiets engagemang i de här frågorna även om vi inte alltid möts i hur vi uppnår detta.

Däremot blir Miljöpartiet svaret skyldig när det gäller hur man ska klara av ekvationen att få bättre och jämställda löner samtidigt som man vill satsa stora resurser på en generell arbetstidsförkortning. Den ekvationen kvarstår för Miljöpartiet att förklara. Det urholkar trovärdigheten, fru ordförande, i den brinnande argumentation som man har i de här frågorna.

Jag kan också konstatera att det inte finns någon enhetlig personalpolicy från oppositionens sida. Här har man inte skrivit ihop en gemensam reservation. Det kanske är något som borde bekymra våra anställda mer än mycket annat. De som gör anspråk på att ta över styret i den här staden 2010 har inte en gemensam personalpolitik.

Anförande nr 181

Z a i d a C a t a l á n (mp): Fru ordförande! Det duger inte riktigt att säga att vi ligger först och hänvisa till det, finansborgarrådet. Hur kommer vi åt de osakliga löneskillnaderna? Det faktum att jag föds som kvinna innebär att jag får lägre lön. Det kvittar hur mycket mer jag utbildar mig, hur mycket mer jag jobbar och var jag jobbar. Jag kommer alltid att ha lägre lön. Det är ett statistiskt säkerställt faktum. Stockholms stad har makt att förändra detta. Jag skulle vilja se att finansborgarrådet tog det ansvaret, och för gärna samtal med oppositionen, om ni vill det.

Anförande nr 182

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag är alltid öppen för samtal. Det finns fortfarande kvar osakliga löneskillnader i vårt samhälle. Det gör det säkert också i delar av vår stad som vi inte har arbetat igenom. Jag säger inte att allting är perfekt på den

fronten, men jag säger att det inte är någon slump att Stockholm har nått längre än andra. Vi har jobbat med detta.

Jag tycker att en annan del i alliansens politik har bidragit till bättre löner för många kvinnor, och det handlar om att vi öppnar för att ska det finnas fler arbetsgivare att välja mellan och inte bara en arbetsgivare att gå till. Det ger styrka för kvinnor och män.

Anförande nr 183

Borgarrådet L i v h (v): Så där väldigt många gemensamma reservationer hade väl inte ni när ni var i opposition heller, Sten. Jag tror också att personalen minns hur vi, när vi styrde, satsade både arbetstidsförkortning, kompetensutveckling och en rad andra saker genom kompetensfonden.

Jag tycker att det du säger om meddelarfrihet är väldigt viktigt. När tidningen City ringde till en stadsdel här i Stockholm vågade ingen socialsekreterare kliva fram öppet och tala om hur jobbigt de hade det. Till slut vågade deras fackliga ombud sticka fram, och hon fick det inte så kul efter det, kan jag tala om för dig. Därför menar jag att om du verkligen menar det du säger är det oerhört viktigt att ni skriver in det i personalpolicyn enligt den modell som vi hade när vi styrde så att personalen kan känna sig trygg. Varför vågar ni inte göra det, om det är som du säger?

Anförande nr 184

Borgarrådet N o r d i n (m): Jag tror nog att det under olika majoriteter ibland har funnits personal som har tvekat om att gå ut i medierna av olika skäl, Ann-Margarethe Livh. Men det handlar inte om att vi har det synsättet att man inte får uttrycka sin uppfattning. Jag tycker att vi ska slå fast att detta är ett enigt synsätt. Det är väl det som kan ge vår personal mest styrka och trygghet när det gäller rätten att som medborgare alltid uttrycka sin uppfattning.

Anförande nr 185

J o n a s N i l s s o n (m): Fru ordförande! Jag måste säga att det inte går att bara slänga ur sig att ingen vågar uttala sig i medierna, Ann-Margarethe Livh. Jag var på en debatt i Kulturhuset. Där var det 100 socialsekreterare som jag och fru Johansson, Socialdemokraternas socialpolitiska talesman, hade en debatt inför och diskuterade med. Det fanns inga problem där. Vi var ganska överens om att situationen är tuff. Det är inte alltid fler problem. De är färre men större och allvarigare. Det är inte sant att socialsekreterarna skulle vara skrämde till tystnad. Det satt i alla fall 100 stycken och diskuterade med mig i Kulturhuset för bara några veckor sedan.

Anförande nr 186

Borgarrådet L i v h (v): Jag har besökt den stadsdelen. Jag har träffat socialsekreterarna och det fackliga ombudet. Det är ingenting som jag står här och hittar på. Om det är så att ni värnar om yttrandefriheten och pressfriheten, varför kan ni då inte skriva in i personalpolicyn samma tydliga formulering som vi hade så att personalen

känner det i ryggen? Det är uppenbart att väldigt många av stadens personal inte känner detta.

Anförande nr 187

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag har bara en snabb tanke. Detta med meddelarfrihet sägs vara en självklarhet. Det står i grundlagen och lite överallt. Det är en självklarhet att människor ska behandlas lika. Man ska inte diskriminera, men ändå skriver man in detta i personalpolicyn. Det kanske borde vara lika självklart att man skriver in idén om meddelarfrihet.

§ 21 Delegation av tillsynsbefogenheter enligt miljöbalken från Länsstyrelsen till miljö- och hälsoskyddsnämnden (utl. 2009:13)

Anförande nr 188

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Det här är ett ganska tekniskt ärende, så vi kommer kanske inte att behöva debattera det särskilt länge. Det var väldigt länge sedan det sist klagjordes mellan länsstyrelsen och Stockholms miljönämnd vem som har tillsynsansvar för många viktiga verksamheter i staden och regionen där tillsynen kan ske antingen hos länsstyrelsen eller delegeras till miljönämnden.

När man gör en sådan här avvägning borde vara det vara väldigt tydligt varför man förordar det ena eller det andra, det vill säga varför man förordar att vissa saker ska ligga på miljönämnden i stället för på länsstyrelsen. Den enda tydlighet som finns i ärendet är att det är ganska tydligt att miljönämnden inte vill utföra någon tillsyn som man inte kan ta avgifter för. Det är kanske inte det mest rationella, om vi tittar ur ekologisk synvinkel eller ur miljösynvinkel. Om det finns bra argument för att en lokal miljönämnd, som Stockholm som har en stor förvaltning och goda kunskaper, ska utföra den här tillsynen är det därför de ska ha tillsynen och inte för att man kan ta ut avgifter och därmed inte behöver lägga skattepengar på detta. Länsstyrelsen är faktiskt också skattefinansierad. Det är inte någon slags samhällsekonomisk syn man har här.

Jag tycker att det är tråkigt att ärendet andas detta. Det är därför det finns ett särskilt uttalande från Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, men annars yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

§ 22 Genomförandebeslut avseende upphandling av totalentreprenör av AB Familjebostäder för nybyggnad av kv. Lusten och Vålgången, Hornsbergsstrand, Kungsholmen (utl. 2009:14)

Anförande nr 189

T e r e s L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Man vet om man ska skratta eller gråta när man läser det här ärendet. Det är nästan parodiskt att läsa vad borgarrådet Larsson skriver när han stolt som en tupp proklamerar att nu minsann har han fixat 300 fler lägenheter i Stockholms innerstad.

Ni må tycka att jag är en gnällhöna, men det här är inte gnäll. Det här är allvar. Allmännyttan i innerstaden har för många varit den enda chansen att ta sig till Stockholms innerstad. Det handlar om unga människor som ska flytta hemifrån och gärna vill bo i innerstaden. Det handlar om studenter som vill bo i innerstaden. Det handlar också om segregation och de motsättningar som nu byggs som murar mellan olika stadsdelar i den här staden. Innerstaden blir ett reservat för dem som redan har det bra och för dem som har möjlighet att köpa sig en bostadsrätt.

Tre fjärdedelar av all allmännytta i Stockholms innerstad riskerar att vara ombildade när den här mandatperioden är slut. Eller, låt mig vända på det, 3 procent av antalet lägenheter i Stockholm innerstad riskerar att vara de enda som är allmännytta när den här mandatperioden är slut.

Hur kan du, Joakim Larsson, vara stolt över att du fixar fram 300 lyor när du och din majoritet, ni på den där högersidan, är ansvariga för att ha krängt 14 331 lägenheter under den här mandatperioden?

Anförande nr 190

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande! Egentligen skulle jag väl ha begärt en ordningsfråga här. Jag visste inte att det var bostadsrättsomvandlingar vi skulle prata om.

Nej, Teres Lindberg, jag tycker inte att du är en gnällhöna. Tänk om jag skulle ha sagt det här i talarstolen. Då hade jag varit ojämförbar, mansgris och allt möjligt. Du är en trasig vevgrammofon. Det finns inga argument i ärendet och då måste du dra till med de här gamla uppgifterna som ingen vet hur ni ens räknar ut. Ni tycks vara produkter av flumskolan allihop. Det finns inte en tillstymmelse till sanning i det du säger, åtminstone inte om man räknar på riktigt sätt.

Teres Lindberg, du har varit ordförande i flera bostadsbolag. Kom igen nu! Kom med riktiga uppgifter och inte de här gamla amsagorna! Eller ska du dra ett varv till på vevgrammofonen?

Anförande nr 191

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag står gärna och vevar i de här frågorna. Jag läste borgarrådets text, och han säger att man minsann vill bejaka att Stockholm växer. Eftersom många vill bo i innerstaden fixar man nu 300 nya lägenheter.

Det blir parodiskt. Det måste du ändå instämma i. Man säljer av tre fjärdedelar av alla lägenheter och ändrar upplåtelseform. Sedan står man här stolt och säger: Nu minsann fixar vi 300 nya lägenheter. Jag tycker att det är parodiskt. Jag kommer att fortsätta att upprepa det så länge ni inte visar en antydning till att skämmas över det ni håller på med. Skäms! Skäms, Björn Ljung! Skäms ni där på högern!

Anförande nr 192

A n d e r s B r o b e r g (kd): Med risk att få stå i raden med dem som blir "skämda" skulle jag vilja tala om att det finns minst 40 procent hyreslägenheter i innerstaden. Det tycker jag är en hygglig blandning. Det är inte 50–50 men ändå hyggligt. Då blir man lite lätt förvånad över att du blir så sur när det plötsligt byggs fler bostäder som dessutom råkar vara hyresrätter.

Anförande nr 193

T e r e s L i n d b e r g (s): Möjligen var det 40 procent hyreslägenheter. Det är inte det längre kan jag tala om för Anders Broberg. Så ser det ut när man ombildar i den rasande takt som ni faktiskt gör. Det finns ingenting som ni kan styra över när det gäller det privata beståndet. Det ombildas i en ännu högre takt än vad allmännyttan har gjort. Det vet vi av de utvärderingar som gjordes förra gången ni ombildade. Det har fortsatt precis lika hårt ända sedan dessa, det vill säga även när vi var i majoritet. Då ombildades ingen allmännytta, men man fortsatte att ombilda i det privata beståndet. Det kan vi inte styra över. Det finns ingen garant längre. Det finns ingen möjlighet. Det kommer inte att finnas någon möjlighet för vanligt folk att bosätta sig i innerstaden i den framtid som ni skapar.

Anförande nr 194

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det här faktiskt på många sätt ett trevligt ärende. Det är ett beslut om att investera för att bygga fler än 300 lägenheter. Det som är positivt är att det faktiskt blir hyresrätter. Ännu roligare vore det om man inte bara byggde nya, tyvärr kostsamma, hyresrätter utan även behöll innerstadens befintliga hyresrätter som har mer moderata hyror.

Det är bra att det finns gruppboende medplanerat i det hela. Det är en härligt låg p-norm. Det handlar inte om någon plötslig miljömedvetenhet från högern, utan det är snarare så att grundvattenytan ligger väldigt högt. Därför blir det svårt att bygga jättemånga parkeringsplatser. Men det finns redan nu en uppenbar brist på förskolelokaler och skollokaler i området som sådant. Det saknas tyvärr också hänsyn till barn- och ungdomsperspektivet i den här planeringen.

Miljöpartiet har ingenting emot ett höghus i det här läget. Det är ett bra läge för ett höghus. Det finns en sak som är lite tveksam. Det finns alltid särskilda aspekter när det gäller höghus. En sådan är att man måste vara medveten om att byggandet av

höghus alltid medför 20–30 procent högre kostnader. Det är alltså inte ett billigt boende som skapas. Stadsledningskontoret påpekade att 840 miljoner kronor kanske inte räcker. Det bör uppmärksammas. Vi får se vad det kostar.

En annan aspekt som jag hela tiden har tjatat om när det gäller det här bygget är att det finns vindar som går över vanlig bebyggelse, men sticker det upp en pinne dras höjdvindar ned. Det finns en stor risk att den här platsen blir ett nytt Åsö torg. Det här är ett fantastiskt läge med en enorm potential. Jag är väldigt orolig för att vi får vindar som går över Ulvsundasjön och sedan dras ned så att det blir virvelvindar kring basen på det här huset. Jag hoppas verkligen att man arbetar noga med detta så att vi får den fantastiska plats som detta skulle kunna bli.

En tanke är också att det ska gå en spårväg till området. Det vore väl jättetrevligt med en färja också som ansluter till den här bra kollektivtrafiken. Det puffar vi för. Se till att det blir en anslutande färjetrafik till spårvägen som kommer att landa där!

I övrigt instämmer vi i kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 195

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Jag noterar att vi har sett en förskjutning från oppositionens sida när det gäller synen på bostäder i innerstaden. Socialdemokraterna har talat väldigt tydligt i olika sammanhang om att man vill bygga, men under de senaste veckorna har man ändrat sig ganska radikalt i fråga om bullernivåer och synsätt på vilken typ av bostäder man ska bygga. Plötsligt ser vi att vi uppenbarligen kan hitta mer samstämmighet med Miljöpartiet. Det var intressant.

Här har vi ett projekt som är oerhört spännande. Det är ett ärende som handlar om en märkesbyggnad på västra Kungsholms strand som nu blir hyresrätter. Då får vi höra hur Teres Lindberg letar efter alla tänkbara argumenten för att dra ned majoriteten i någon sörja som jag rädd för att endast Teres Lindberg ser. Vi kan bara konstatera att Miljöpartiet har varit mycket kloka i sitt resonemang och försökt se det positiva i ett byggprojekt av det här slaget. Vi har framför oss ett ärende som glädjande nog också heter Lusten och Vålgången. Det handlar om en fantastisk märkesbyggnad som kommer att innehålla ett antal hyresrätter. Det är ingenting att vara ledsen över, Teres Lindberg. Det är någonting som är positivt.

Vi räknar med att kunna ta det här spadtaget i höst i en tid av finansoro. Byggandet har minskat totalt sett i hela landet, men nu kan kommunen med sina ekonomiska muskler hålla uppe takten i ett projekt som flera av oss har följt under flera år. Det är någonting positivt. Det behöver man inte försöka raljera över på det sätt som Teres Lindberg gör. Det är ytterligare ett exempel på att staden försöker bibehålla en hög takt i byggandet.

Sedan kan Teres Lindberg i olika sammanhang försöka blanda in andra diskussioner. Vi kan diskutera utbildningsfrågor och bostadspolitiken. Det tycker jag att vi ska göra. Vi ska ta den diskussionen, för vi har diametralt olika uppfattningar i mångt och mycket. Men snälla Teres Lindberg, försök glädja dig åt ett positivt ärende som handlar om genomförandet av en entreprenad.

Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 196

T e r e s L i n d b e r g (s): Fru ordförande! Jag kanske tog i lite för mycket. Jag tycker faktiskt att det här är ett ganska bra projekt. Jag har inget emot det här beslutet i sak. Men det är argumentationen omkring det som gör det hela lite jobbigt. Vi vill bygga bostäder. Vi har en ambition att göra Stockholm till en bättre plats för alla att leva och vara på. Då krävs det att man också vågar diskutera frågor om buller och så vidare.

Dilemmat med den här typen av ärenden, eller rättare sagt med den politik som förs på bostadsområdet, är att segregationen ökar, att uppdelning mellan fattiga och rika, mellan invandrare och svenskar blir större. Det här känner människor som bor och lever i Stockholm. Jag vet inte om borgarrådet vet det, men just nu pågår ett våldsamt upplopp i Tensta. Jag tycker att det är det vi ska oro oss för. Det är det vi behöver fokusera på när vi för politiken och Stockholm framåt. Det ni gör skapar nya motsättningar och fler motsättningar. Jag ogillar det mycket starkt.

Anförande nr 197

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Är det någonting, Teres Lindberg, som skapar motsättningar och känslan av utanförskap är det ett budskap som inte riktigt är förankrat i verkligheten hos oss beslutsfattare, om vi sitter och berättar om hur hemskt allting är och om hur segregationen ökar i ett samhälle där den faktiskt minskar. Vi försöker arbeta med utanförskap, vi försöker se till att människor hamnar innanför i stället för utanför. Då ska vi inte gå ut och argumentera på ett sätt som du gör. Du beskriver allt som ett elände i stället för att ta upp de frågor som vi är överens om. Ta upp det som du tycker är positivt och försök beskriva detta även i ett ärende som handlar om ett entreprenadavtal, och låt oss prata om den stora bostadspolitiska utmaningen i andra sammanhang.

När du tar i på det sätt som du gör skapar du förutsättningar för missförstånd tråkigheter också i den här salen, det kan jag lova.

Anförande nr 198

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag diskuterar gärna utanförskap och segregation och en hel del annat, men det trodde jag inte att det här ärendet handlar om.

Det som jag funderade på var Joakim Larssons påpekande att det är jättebra att Miljöpartiet i det här ärendet för en gångs skull kommer med kloka tankar. Problemet är att ni inte lyssnar, för Miljöpartiet brukar framföra kloka tankar just i byggärenden. Det vore bra om du lyssnade på vad som sägs i de olika ärendena.

Anförande nr 199

Borgarrådet L a r s s o n (m): Det är helt riktigt, Paul Lappalainen, att Miljöpartiet har många kloka synpunkter i många sammanhang. Det har kanske inte varit det parti

som framför allt har diskuterat hur man ska kunna expandera Stockholm mer som stad utan som fört en något återhållsam diskussion i fråga om byggande.

Hur som helst kan jag i detta ärende konstatera att ni har landat ganska så bra, även om jag har noterat i er reservation att ni är rädda för att 24 våningar må vara lite högt. Det tror jag inte. Jag tror att det är en ganska spännande höjd. Vi är väldigt glada att ni är med på det här projektet, och jag ser fram emot framtiden, för jag tror att ni mer er inställning kommer att kunna vara med i ännu fler liknande projekt.

Anförande nr 200

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är ett väldigt trevligt ärende. Jag minns hur vi för ganska länge sedan, dåvarande vd:n i Familjebostäder och jag, satt i hans rum och pratade om bolaget och byggande och kom fram till att vi kanske skulle kunna bygga ett riktigt högt hus i Stockholm någonstans. Då var Nordvästra Kungsholmen ett riktigt bra läge. Nu äntligen är vi framme.

Vi får fram lite för få bostäder, och egentligen borde det här nya huset vara högre än dessa 24 våningar. Vi är lite för rädda i Stockholm, vi törs inte ta i ordentligt. Söderns torn är ett exempel. Det är inget höghus, och det hela är en tråkig historia. Vi skulle ha kunnat göra det här huset betydligt häftigare. Men det här blir riktigt bra och roligt. Jag gläds verkligen åt att detta nu genomförs.

När jag läste Yvonne Ruwaidas särskilda uttalande i det här ärendet kunde jag konstatera: Men snälla någon, vi är ju överens! Det är nämligen så att färjeförbindelse är någonting som Folkpartiet lokalt på Kungsholmen har drivit väldigt hårt och funderat på hur det ska se och hur vi ytterligare kan utveckla sjötrafiken, kanske inte i form av vackra Waxholmsbåtar utan mer i betydelsen snabbgående båtar över sjön, precis som man har i andra städer där vatten skiljer de olika stadsdelarna. I New York och Vancouver finns färjor mellan den ena och den andra stadsdelen. Det är så vi ska jobba också i Stockholm. Dessutom kan man köra de här båtarna med biogas, så idén om färja är jättebra. Det är bra att vi kan ta upp det i samband med att vi har uppe annat symbolärende, nämligen höghuset. Det är bra att det lyfts fram.

Precis som borgarrådet Larsson i sitt anförande säger tycker jag att vi ska vara glada för att vi nu ska få det här höghuset på Kungsholmen med ytterligare 300 bostäder i innerstaden.

Anförande nr 201

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är trevligt att vi är överens om att det vore jättebra att ansluta kommande spårväg till färjetrafiken. Det vore kul om det blev också verkstad och inte bara en massa tomma ord.

När får vi kollektivtrafiken på vattnet? Det vill vi verkligen få genomfört. Björn Ljung, verkställ!

Anförande nr 202

B j ö r n L j u n g (fp): Men bästa, Cecilia Obermüller, vi har umgåtts ganska länge i fullmäktigesammanhang, och jag tycker tyvärr inte att ni har varit några entusiaster i de här frågorna. Ni borde ha tryckt på lite hårdare i er majoritet. Tyvärr får jag säga som så att det var den tidigare partiledaren i Folkpartiet Bengt Westerberg som lade fram en utredning redan 1978 om ytterligare kollektivtrafik på sjön i Stockholms stad. Jag tycker också att det går alldeles för långsamt, men med lite gemensamma krafter kan vi kanske få det till stånd utan att det behöver ta så himla lång tid.

Anförande nr 203

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Vi tillstyrker det här förslaget, och såvitt jag förstår är vi alla partier eniga i det här ärendet. Jag tycker att det är bra att ni fullföljer planen som började med en markanvisning 2003. Planen antogs 2005. Det var under den förra mandatperioden. Jag tycker att det är bra att man stannar vid 24 våningar. Det finns ganska många komplikationer, både miljömässiga och sociala, med väldigt höga hus i inne staden.

Vad som skorrar lite falskt och som åstadkommer den här debatten är att ni använder det här konceptet till att beskriva vilken fantastisk bostadspolitik ni har. Ni fullföljer bara den plan som redan är antagen. Ert sätt att vara aktiva fastighetsägare innebär mest att sälja. Sanningen när det gäller er bostadspolitik är att aldrig har antalet hyresrätter minskat så mycket, och aldrig har andelen nybyggda hyresrätter varit så liten som nu. Då hjälper det inte så mycket med ett och annat projekt även om det i sig är bra.

Jag konstaterade tidigare i ett annat ärende att skillnaden mellan er retorik och politik är ganska stor. När ni själva, i samband med att ni lyfter fram det här ärendet, säger att ni håller hög och jämn byggtakt tycker vi att det skorrar lite falskt. Det blir lite ironiskt.

Sedan finns några bra saker, tycker jag, och det är att ni nu lyfter fram de kommunala bostadsbolagen och säger att de har en väldigt viktig roll i Stockholm. Det är intressant. Ni säger att det beror på att nu är det vikande konjunktur, nu finns det inga andra aktörer som är intresserade av att bidra till bostadsproduktionen. Det är nu som ni lyfter fram de kommunala bostadsbolagen. Det har låtit annorlunda tidigare.

Jag tycker att det är lite intressant. Det är lite grann så överallt i världen just nu att det är det allmänna som ska ta vid när marknaden sviker. Jag undrar om och hoppas att ni tar med det här i stadens övriga verksamhet. Det är faktiskt som allmännyttan som kan bygga, inte privata aktörer, när det är kris. Så är det i världen, och så är det också i Stockholm.

Anförande nr 204

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tänkte att vi kanske efter inledningen med Teres Lindberg skulle diskutera den här frågan sakligt och fundera över hur vi kan utforma olika trevliga bostadsprojekt i Stockholm. Men ack vad jag bedrog mig, för Ann Mari Engel kommer med det ena efter det andra.

Jag får det inte att gå ihop. Hon anklagar oss för att vi kommer med några små projekt, hörde ni det, några små projekt? Jag tror att vi ska komma ihåg det i fortsättningen. När vi kommer med 300 nya bostäder i ett jättehäftigt läge i innerstaden då är det ett litet projekt. För Ann Mari Engel duger inte detta.

Jag kan undervisa lite kort i realekonomi. Det vi gör i Sverige, i regionerna och i Stockholms stad är att driva klassisk keynesiansk politik, det vill säga att nu i lågkonjunktur stötta från det offentliga. Det har visat sig mycket framgångsrikt i andra sammanhang, men inte hos socialisterna förstås, men det är en annan sak.

Anförande nr 205

A n n M a r i E n g e l (v): Jag berömde ju er för den här politiken och sade att det var jättebra att ni använde allmännyttan. Det är väldigt bra att ni tillstyrker Keynes. Men det är inte det som brukar vara er politik, och ni gör det så att säga under galgen naturligtvis. Det är jättebra att ni bejakar att det är det allmänna som tar ansvar och att det är att lita på. Det är alldeles utmärkt.

Sedan sade jag inte små projekt, utan jag sade att det var ett av projekten som påbörjades av oss. Ni ska inte skyla över er katastrofala bostadspolitik med det här. Ni kan inte dölja hela bristen på hyresrätter genom att säga att ni bygger. Det är jättebra att ni bygger, men det är er argumentation i ärendet som jag vänder mig emot. Ni säger: Titta här vilken fantastisk bostadspolitik vi för!

Anförande nr 206

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Jag begärde replik när Ann Mari Engel säger att hon hoppas att vi hade lärt oss någonting av det faktum att kommunen går in och allmännyttan tar sitt ansvar. Som Björn Ljung var inne på vore det väldigt bra om ni lärde er av det som sker och det vi ser just nu. Det är inte bra att kommunen hela tiden oavsett konjunkturläge alltid är expansiv, alltid ska köpa, köpa, köpa, vilket är er politik. Ibland är det rimligt att kommunen går in och gör köp, tar vid när andra inte klarar av att färdigställa till exempel byggprojekt. Då är det viktigt att kommunen använder sina ekonomiska muskler till att se till att entreprenörer och annat är på en sådan nivå att vi slipper arbetslöshet. Då är det viktigt för stockholmarna att kommunen tar sitt ansvar. Men när det är högkonjunktur finns det inte någon stor anledning för kommunen att göra det som du eftersträvar.

Anförande nr 207

A n n M a r i E n g e l (v): Kanske du och Björn Ljung kunde på ett seminarium, för ni verkar ha väldigt olika syn på det här. Björn Ljung menar att det är det allmännas roll, medan du säger att ja, de ska kunna ta vid när de privata sviker. Det är ganska intressant.

Du sade att när det är högkonjunktur och gå bra ska inte allmännyttan bygga eller köpa. Vi vill inte att de ska köpa, vi vill att allmännyttan ska bygga, bygga, bygga. Vi tycker att det behövs väldigt mycket mer hyresrätter i Stockholm, och vi tycker att

de inte bara ska göra det när de privata sviker. Vi tycker att det är deras uppdrag, och det ska de göra i alla konjunkturen.

Anförande nr 208

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Jag är ledsen att besvära fullmäktige denna sena timme, men jag reagerar på en del ord och formuleringar. Borgarrådet Larsson pratar om en sörja som endast Teres Lindberg ser, och Björn Ljung säger: Det här är siffror som Teres Lindberg hittar på. Så är det inte, det vet ni. Även om Teres Lindberg har tendens att kanske köra skivan på 55 varv – det kan jag hålla med om – har hon rätt. Det är koncernens egna siffror, och det vet du.

Det blir komiskt när du säger att ni är glada för att det blir flera nya hyresrätter i city när ni ägnat två år åt att minska antalet hyresrätter i city. Det går faktiskt inte att se det på något annat sätt. Det är lite komiskt.

Det blir riktigt märkligt när Björn Ljung först kallar koncernsiffrorna för fria fantasier och sedan själv hänvisar till USK-siffran från december 2006 för att med utgångspunkt i USK-siffran från 2006 säga att det är en bra blandning av hyresrätter och bostadsrätter i Stockholms city. Ni kanske inte skulle ha dragit i gång de här två årens försäljningar om det hade varit bra siffror.

Toppen blir nådd när vi plötsligt får höra att det är klassisk keynesianism som vi sett. Under två år är allting är till salu och ska säljas, och man stimulerar utbudet ändå tills det kraschar för att sedan när det har brakat ta fram det kommunala kortet. När det upphöjs till klassisk keynesianism är det många keynesian som vrider sig i sin grav.

Anförande nr 209

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Ärendet handlar om en entreprenad som är av en sådan storleksordning att det behövs antas i fullmäktige. Det är kanske tur att inte alla entreprenader ska diskuteras här med tanke på att vi flaggar för ett ganska stort antal politiska moment. Men jag kan konstatera en sak i ombildningsfrågan. Ni diskuterar i dessa termer utifrån att det som ni ser är hyresrätterna och att vi ser dem som bor i dessa hyresrätter. Det är på något sätt konklusionen av ditt resonemang.

Vad vi har gjort är att vi har sett till att de hyresgäster som bor i allmännyttan har fått möjlighet att lämna in en intresseanmälan om de vill ombilda till bostadsrätt. I de hyresrätter där folk inte vill ombilda har man inte behövt göra någonting. Vi har bostadsbolag som är i bästa klass och är mycket goda fastighetsförvaltare, och det tänker vi fortsätta med. Vi ser människorna, inte bara hyresrättsformen.

Anförande nr 210

Borgarrådet M o g e r t (s): Fru ordförande! Det här är ett ärende om hyresrättsproduktion som har kommit upp till kommunfullmäktige. Vi gläds naturligtvis alla åt det. Joakim Larsson oroar sig för att det skulle bli för många debatter om många sådana här ärenden. Vi kan säga att frågan om hyresrättsproduktion hittills inte har varit något stort problem i fullmäktigesalen.

Om vi nu bara ser till boendeformer, varför gläds ni nu åt att det blir fler hyresrätter? Varför gläds ni specifikt åt det och säger att ni är stolta över det? Varför har ni i så fall ägnat två års politik åt att minska antalet hyresrätter? Finns det inte ett litet glapp mellan de här två synsätten?

Anförande nr 211

T e r e s L i n d b e r g (s): Jag ska hålla mig till det som var tänkt, den text som borgarrådet har skrivit med anledning av mina synpunkter och i förhållande till vad som har sagts av ansvarigt borgarrådet i talarstolen. Jag blir lite trött när motsättningarna mellan stockholmarna i förort och innerstad på något sätt skylls på mig av borgarrådet här. Det är det här som blir hela det stora dilemmat och är grunden till vår frustration. Man säger stolt: Ja, vi fixar minsann 300 nya lägenheter i innerstaden. Samtidigt har man under mandatperioden ombildat och omöjliggjort för mängder av stockholmare att välja sin bostad. Man skapar en motsättning mellan människor.

På samma sätt som högerpolitiken har sett till att man sållar småbarn redan i förskolan och skapar en elitskola har man sett till att föräldrarna till ungarna ute i Tensta, Rinkeby eller Skärholmen har lämnat a-kassa därför att avgifterna är för höga och föräldrarna har hamnat i fattigfälla. Det är klart att det skapar stora motsättningar. Därför kastar kids där ute i Tensta just nu sten på brandbilar. Polisen är där och försöker återställa lugnet.

Ombildningen är naturligtvis med att bidra till detta. Det handlar om alla dessa orättvisor som tillsammans skapar en frustration. Där har vi en oförenlig samhällssyn. Det måste vara min fria rätt att kritisera den samhällssyn som ni bär och som jag inte har. I det här ärendet ser jag ett uttryck för er vilja att inte se de problem som vi har i den här staden.

Detta gör mig mycket frustrerad. Jag tycker att det är skandalöst att ansvarigt borgarråd inte är det också. I samma andetag säga han att segregationen i staden minskar. Jag måste ändå få svar på frågan: Vad menar du, Joakim Larsson, när du säger att segregationen minskar? På vilket sätt gör den det? Visa mig fakta och statistik på det! Vad jag hittills har sett och vad som har hänt under den här mandatperioden har det gått i precis motsatt riktning.

Anförande nr 212

A n n a L ö v h e i m (m): Jag måste säga att jag blir totalt förvirrad av den här diskussionen. Jag har aldrig tidigare gått upp i talarstolen, men jag tänker på alla de människor som eventuellt försöker lyssna på debatten. Vad är det egentligen vi debatterar? Varför sitter vi här egentligen? Vi ska försöka föra en konstruktiv debatt kring de sakfrågor som vi har på vår ärendelista. Nu känns det som att vi har diskuterat allt ifrån skola till ombildningar och jag vet inte vad. Jag är alldeles snurrig i huvudet.

Det vore väldigt bra om alla vi som sitter i den här salen tar ett mycket större ansvar för att hålla sig till saklighet i debatterna. Det är ändå trots allt väljarna som ska få

klart för sig vad det är för olika synpunkter vi har och var vi står i de olika partierna för att de ska veta vem de ska rösta på i slutändan.

Anförande nr 213

T e r e s L i n d b e r g (s): Det kan ibland vara svårt att förhålla sig vad saker och ting handlar om. Men vad det faktiskt handlar om är att man från majoritetens sida stolt proklamerar att man tar fram 300 lägenheter samtidigt som man säljer 14 000 i ungefär samma område. Det handlar om den dubbelmoral som präglar den här salen. Jag tycker att det är viktigt att stockholmarna och väljarna får veta om vad det är som pågår. Det är det den här debatten handlar om.

Anförande nr 214

Borgarrådet L a r s s o n (m): Fru ordförande! Det går faktiskt inte att förbereda sig för den här typen av debatter. Det bara sprutar ut spännande argument och spännande siffror från Teres Lindberg. 14 000 lägenheter skulle ha vi sålt på Kungsholmen! Jag har aldrig någonsin hört att det har funnits så många lägenheter i området. Jag har för mig att det var 6 300 lägenheter totalt som har sålts i hela staden, inklusive ytterstaden där intresset var stort, totalt var det 14 000 intresseanmälningar i ytterstaden. Du kanske har blandat ihop siffrorna, Teres.

Hur som helst låt oss hålla oss till ärendet. Jag är ledsen, fru ordförande, att mina synpunkter i detta ärende har skapat denna förvirring och denna totala frustration hos den socialdemokratiska sidan i första hand. Jag är ledsen för det. I sak är vi tydligen positivt inställda till detta stackars hus på 24 våningar som ska byggas. Vi gillar ju huset.

Mina synpunkter har fått er att fullständigt explodera, och det är jag ledsen över. Jag läste dem snabbt igenom, för ärendet var ganska enkelt, och jag kan fortfarande inte riktigt se vad det är som har retat upp er så flagrant. Det uttalande som ni har lagt har ni lagt tidigare. Jag känner igen det. Det har ni nämligen lagt tidigare under den senaste månaden. Om ni ska fortsätta med det ärendet då kanske det inte spelar någon roll vad jag har för synpunkter. Då är det inte de som döms. Snälla ni, försök se ärendet, var positiva till att vi faktiskt fortsätter med den idé som lanserades i fullmäktige för väldigt länge sedan.

Redan i slutet av 90-talet började vi prata om västra Kungsholmen, och nu kommer vi att få en märkesbyggnad som kommunen kommer att uppföra, vilket är väldigt positivt. Vi gör det i en tid när företag av olika skäl har svårigheter att fullfölja projekt. Det är positivt att vi kan genomföra dessa projekt. Det är positivt att vi har ekonomiska muskler, och de musklerna har vi fått genom den politik som vi har fört, med de försäljningar som har skett till företag och bostadsrättsföreningar som nu äger sina lägenheter och fastigheter. Det ger de pengar med vilka vi just nu kan hålla uppe byggtakten. Det är en politik som ni är emot. Tänk på det lite innan ni vävar om hur väldigt annorlunda mina synpunkter är i detta ärende.

Anförande nr 215

T e r e s L i n d b e r g (s): Det är ju kul att du drar tillbaka dina synpunkter och ber om ursäkt för dem. Det är lite märkligt att du säger att du läste dem här i salen, jag trodde att du var ansvarig för dem och lade fram dem i borgarrådsberedningen redan från början.

Jag vill passa på att be om ursäkt. Även om jag inte tror att jag sade 14 000 lägenheter på Kungsholmen ber jag om ursäkt ifall jag gjorde det. Det gäller 14 000 lägenheter i innerstaden. Det var väl en freudiansk felsägning.

Vad det här handlar om är att man försöker göra politik av att man bygger 300 lägenheter när det i verkligheten är en jättestor andel hyresrätter som försvinner. Då är 300 just ingenting. Man blir alldeles frustrerad över detta. Precis som jag började med att säga: Man vet inte om man ska skratta eller gråta.

Anförande nr 216

Borgarrådet L a r s s o n (m): Jag rekommenderar dig att skratta, Teres Lindberg. Det är alltid roligare, synnerligen när det gäller sådana här fina projekt.

Ha klart för dig en sak, och det är att det finns gott om hyresrätter i Stockholms innerstad. Det finns gott om hyresrätter i Stockholms ytterstad. I innerstaden är det dock en fördelning som ligger på ungefär 50 procent vardera, beroende på var det är. På Södermalm är det strax övervägande del som är hyresrätter. Totalt sett innanför tullarna är det ungefär 40 procent hyresrätter, men allmännyttans del är inte så stor som du önskar. Du skulle vilja att dessa 40 procent hyresrätter var just inom allmännyttan. Där ser vi skillnaden i politiken.

Nu får vi en liten andel ytterligare lägenheter inom allmännyttan, i det här fallet Familjebostäder, som vi hoppas ska vara en riktigt bra värd i framtiden. Jag hoppas att de hyresgäster som flyttar in i den här byggnaden kommer att få en riktigt bra bostad i ett bra skött företag. Jag hoppas att du kan yrka bifall till det när vi kommer till spadtaget.

Anförande nr 217

A n n M a r i E n g e l (v): Du sade tyvärr inte att du var ledsen över dina synpunkter, utan att du sade att du var ledsen över att de hade väckt debatt. Men det är klart att när man gör en politisk deklaration får man räkna med en politisk debatt. Jag tycker inte att det är så konstigt att vi i en politisk församling diskuterar politik. Du sade att vi bara skulle diskutera sakfrågor, men det är just politiska ställningstaganden som styr sakfrågorna.

Du sade att det är så bra att allmännyttan kan bygga nu när företagen av olika skäl inte kan bygga. De här olika skälen är väl ganska väl kända för de flesta. Det är en världskris för marknaden, och det är inte någon vacker bild man får av bostadsmarknaden i världen.

Vad du också sade var att det var ni som hade sett till att allmännyttan hade resurser. Då måste jag fråga: Det var väl ändå din majoritet som ett tag tillbaka i tiden dels

hindrade allmännyttan i två hela år från att bygga någonting alls, dels plundrade dem på 3,7 miljarder kronor som man förde bort från deras kapital. Man tyckte att det skulle ligga i stadens kassa. Kom inte och säg att det är ni som har givit allmännyttan resurser!

Anförande nr 218

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (mp): Det är positivt, Joakim Larsson, att vi kan genomföra det här, men märk väl att kostnaden för att bygga ett höghus är 20–30 procent högre. Vi får alltså 20–30 procent färre lägenheter i ett höghus för samma kostnad. Det ska man vara medveten om.

Helt uppenbarligen finns det ett uppdämt behov av att debattera bostadspolitik och byggande. Jag vill påpeka att om lite fler stadsbyggnadsärenden skulle tas upp, antaganden av detaljplaner, i kommunfullmäktige skulle vi ges en chans och möjlighet att debattera den typen av ärenden. Senast i torsdags antogs ett väldigt stort detaljplanärende på delegation i stadsbyggnadsnämnden, 450 lägenheter alldeles nästgårds. Ibland tycker jag att det faktiskt vore bättre att föra upp det till fullmäktige för debatt om de konkreta byggnadsprojekten. Det sker i det tysta i stadsbyggnadsnämnden i dag.

Anförande nr 219

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Vad jag tänkte säga är att Roger Mogert och Teres Lindberg har roat sig, som de tycker kungligt, fast de nog inte är kungliga, snarare republikaner, på min och andras bekostnad under debatten. För eventuella åhörare vill jag säga att jag inte har för avsikt att fullfölja debatten på den nivå som de så småningom drog ned den till. Den debatten ska vi ta vid ett annat tillfälle.

Nu är det ett ärende som jag verkligen tycker att vi ska vara glada för, och vi ska skratta. Vi bygger ytterligare 300 lägenheter i innerstaden i ett nytt häftigt hus som kommer att ge ett nytt arkitektoniskt märke i Stockholms stads byggnadshistoria. Det är väl verkligen något som vi ska glädjas åt.

I stället för att tycka att det är trist att vi ska bygga detta hus kan vi väl glädja oss åt att vi får nya 300 nya lägenheter i innerstaden. Det gläder i alla fall jag mig åt.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag inklusive Joakim Larssons alldeles utmärkta text.

Anförande nr 220

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är naturligtvis ledsen om jag drog ned nivån på debatten. Jag är naturligtvis ledsen att jag behövde påpeka att Björn Ljungs påstående att Teres Lindbergs siffror var påhittade inte stämde med verkligheten. Jag är naturligtvis ledsen över att jag behövde påtala att Björn Ljungs siffror om situationen i innerstaden var hämtade från två år sedan. Jag ska aldrig mer påpeka fel i Björn Ljungs påståenden.

Anförande nr 221

B j ö r n L j u n g (fp) Ordförande, fullmäktige, åhörare! Då nödgas jag igen ägna mig åt sifferexercis, och jag hävdar fortfarande hur fel ni har. En felaktighet blir fel även om man upprepar den, Roger Mogert.

Jag tittar i det som är den senaste utgåvan av Statistik årsbok för Stockholm. De här siffrorna säger: 55 procent bostadsrätter och 45 hyresrätter i innerstaden. Det är per 2007-12-31. De här siffrorna släpar ett år. Därför tror jag att den siffran mer stämmer som Anders Broberg, inte jag, sade. Ni tog fel på person till och med i hastigheten. Anders Broberg sade nämligen att det var 40 procent hyresrätter i innerstaden och Joakim Larsson likadant. Då tror jag att det är 40 procent, kanske inte exakt som det står i Statistisk årsbok. Men den boken är ganska bra att citera ur. Det gör vi ofta, många av oss. Därför kan jag säga att jag har nämnt rätt siffror.

Anförande nr 222

A n n M a r i E n g e l (v): Jag förstår, Björn, att du inte tycker om våra åsikter. Du tycker inte om att vi talar om hur mycket allmännyttan har minskat. Det var vad jag förstår allmännyttan du pratade om förut. Men det är lite mycket begärt att vi ska skratta också. Du säger att vi borde skratta.

Vi tycker att det är positivt med det här förslaget, vi är ju eniga om det. Men när folk får höra om hyrorna tror jag att det är ganska många stockholmare som kommer att kunna hålla sig för skratt.

Anförande nr 223

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Borgarrådet Engel vill alltså börja en debatt om hyresnivån i det hus där vi ska fatta beslut om Familjebo-städer över huvud taget ska ges rätt att investera i objektet. Jag tror att ordföranden under ett antal tillfällen under denna debatt sagt att vi ska hålla oss till ämnet. Anna Lövheim, som inte har varit uppe i talarstolen tidigare, tyckte att det var rätt anmärkningsvärt. Men nu i slutändan tar borgarrådet Engel upp en helt ny debatt. Kära vänner, detta är makalöst!

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 224

S t e l l a n H a m r i n (v): Fru ordförande! Björn Ljung ville prata om hyresnivån. Jag tänkte prata om vattennivån. Det gör jag därför att sådana här ärenden inte kommer upp så ofta, och jag vet att en del andra kolleger på högerkanten har pratat vattennivå i olika nämnder men faktiskt aldrig i fullmäktige. Det finns också en koppling till politiken som kanske för en del är svår att se. Det är faktiskt så att vattennivån stiger för att klimatanpassningen inte funkar riktigt bra och att vi förstör miljön med bilvägar och leder runt Stockholms stad som gör att det blir ännu värre. Effekten blir hur som helst att havsytan stiger.

Det står inget om hur man har projekterat i det här ärendet. I alla detaljärenden som jag har sett har man använt 1,65 meter över havsytan som en planeringsnivå. Det

gäller bland annat Hammarby Sjöstad. Det räcker inte så långt. Ska de här husen stå i hundra år och man bygger ett hus med 24 våningar är det bra om de står på torrland och inte någon annanstans.

Allting talar för att om 50 år kommer havsytan att vara åtminstone en halv meter högre än vad den nu är. Med bra mer än en meters högvattennivå ovanpå detta kommer alla de här byggena att stå i vattnen. Nu framgår det som sagt inte hur man har projekterat här, men ni som ansvarar för detta kan väl kolla i detaljplanerna och se att det inte är 1,65 meter i det här fallet. Annars blir det riktigt besvärligt, och det inte alls särskilt långt framöver.

Det kan vara bra att komma ihåg inför framtiden att man borde se över alla de planer där det verkligen är 1,65 meter. Det krävs både 2 meter och lite mer än 2 meter för att de här husen ska stå på en någorlunda vettig grund också när de som nu flyttar in en gång flyttar ut. Det är bra om det kan bli på det viset.

Anförande nr 225

B j ö r n L j u n g (fp): Tack, Stellan Hamrin, för en vetenskaplig synpunkt i den här annars rätt så röriga debatten! Det är väl bra om man lyssnar till Stellan Hamrins sakkunskaper i de här ärendena. Det är ingenting vi kan göra just vid detta tillfälle i detta ärende i fullmäktige i kväll. Däremot är det någonting som detaljplanerare och andra bör tänka på i framtiden.

Men fortfarande är det fråga om Familjebostäder ska få investera i det här huset eller ej, och jag tror att du och ditt parti är positiva till det här investeringsbeslutet.

Anförande nr 226

S t e l l a n H a m r i n (v): Jag vill åter poängtera att i alla ärenden som jag sett har man räknat på alldeles för låg vattennivå. Jag tror att vi generellt bör fundera över hur vi ska göra med sådana här ärenden. Många ärenden är ganska gamla, och där ligger nivåerna kvar. Det håller inte, utan det måste ändras även i sådana ärenden där besluten är tagna.

Anförande nr 227

A n n M a r i E n g e l (v): Ordförande, fullmäktige! Jag ska inte börja en ny debatt. Jag ska bara tacka Björn Ljung för att oppositionen fått åtminstone två nya borgarråd i kväll, och det kan vi behöva.

Sedan vill jag markera varför jag något ville dämpa din otroliga skrattlust i det här projektet. Vi tycker att det är ett bra projekt, och vi har tillstyrkt det, men jag menar med tanke bland annat på de hyresnivåer som kommer att bli att detta inte är hela lösningen på de jättestora bostadsproblem som vi har i Stockholm, vilket skrivningen i mina synpunkter antyder. Det är därför som jag har väckt de här frågorna. Vi ser att det finns väldigt många och väldigt stora utmaningar i bostadspolitiken i Stockholm just nu, och jag önskar att ni kunde ta dem på lite större allvar.

§ 23 Motion om trafikmiljöplan för Hornstull (utl. 2008:57)

Anförande nr 228

Å s a R o m s o n (mp): Kära fullmäktige! Den här motionen har varit bordlagd länge, och jag trodde att den skulle bli bordlagd även i dag, men jag är väldigt glad att nu äntligen två år efter det att jag skrev den få debattera den. Det är, som jag skriver, ett angeläget ärende som inte bara handlar om Hornstull, även om det kan verka så först när man läser rubriken, men ni läser naturligtvis mycket mer än så.

Hornstull är ett område som har många likheter med andra områden i Stockholm. Det är mycket som är på gång där, mycket som planeras i många olika projekt. Det är också väldigt attraktivt, inte minst bland unga och barnfamiljer och bland småföretagare inom olika branscher. Det är också väldigt trafikstört av både inkommande trafik från andra delar av staden och från innerstadstrafiken, det vill säga den biltrafik som man själv genererar. Man har dessutom ett enormt behov av gångtrafik och cykeltrafik. Det är oerhört trångt vid rödljusen och vid cykelbanor, de få som finns, och vid övergångsställena.

Jag såg hur flera planer ploppade upp. Det planeras ökade kommersiella lokaler i samband med omformningen delvis vid tunnelbanan, omformning av det centrala torget, omformning av en gammal taxifil framför Systembolaget och ett nytt bostadshus precis när det är mest trafikstört och dålig luft. Det planerades ett stort underjordiskt garage, ett kommunalt projekt, under Högalidsparken.

Jag ser alla de här planerna och ser samtidigt det här områdets behov av en utveckling som passar den nuvarande befolkningen och kanske den framtida, som är mer anpassad till hur man ska få området att hänga ihop i framtiden med alla de olika krav på ytor som kommer att finnas. Bilinnehavet ökar jättemycket. Två undersökningar är nedlagda eftersom varken den förra socialdemokratiska majoriteten eller den nuvarande vill göra undersökningar för att se hur bilinnehavet ser ut i innerstadens olika delar. I den här delen var det för mindre än tio år sedan 0,29 bilar per hushåll, nu är det betydligt större.

Det här ökar också ytanspråken väldigt mycket, inte minst från barnfamiljerna som väljer att stanna kvar i området trots att det är väldigt mycket små lägenheter. Deras barn har inte i så stor utsträckning plats att leka på de små gårdarna eller i de små lägenheterna, utan de behöver plats ute på de publika områdena för att leka. Det finns väldigt många behov, och det hela skulle kunna planeras samordnat. Med erfarenheter från andra städer i Sverige och från andra ställen är att det mer generella, att ta ett helhetsgrepp, i planeringen har varit någonting som har fungerat ganska bra.

Därför tycker jag att det här måste vara någonting för Stockholm, men så misstar man sig. Det här är någonting som den nuvarande majoriteten inte alls är intresserad av. Trots att flera nämnder är ganska positiva till att planera på det sättet är man i praktiken inte intresserad. Anledningen är naturligtvis att det går emot en del andra krav vi har, att saker och ting ska gå snabbt och lätt. Om stadsbyggarna har en liten plan gör de den ännu mindre. Det gjorde man senast i förra veckan. Då tog man den

redan lilla detaljplanen från det ena lilla projektet för torget och snappade av cykelbanan för att göra en glasarkad.

Man snuttifierar projekten, missar helhetssynen och framför allt missar man att utveckla området på dess egna premisser. Ni håller på att snuttifiera hela planeringspolitiken till att uppfylla många byggherrars önskan. Nu är det en byggherre som vill göra en glasarkad – ja, då ska han få det direkt, pang.

Det är ingen helhetssyn, ingen helhetskänsla. Hade det inte varit bra om ni haft en arbetsmetod som hade kunnat appliceras på ett sådant område där man ändå har fler olika projekt på gång? Det hade varit bra om man verkligen tittat på trafiksituationen och inte bara gjort som det skrivs, att allt ska lösas bara vi bygger förbifarten. Men det är inget svar. För det första sker det ju inte i morgon, och det tror jag att vi alla kan vara överens om. För det andra finns det inga undersökningar som visar att förbifarten skulle lösa problemen vid Hornstull. Varför antar ni inte en arbetsmetod som ger möjlighet att utveckla inte bara vid Hornstull utan som faktiskt kan vara en metod att använda även i andra delar?

Jag yrkar bifall till Miljöpartiets skrivning i kommunstyrelsen.

Anförande nr 229

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Som vanligt undrar man vad som ligger bakom en sådan här motion. Är det verkligen så att man vill ha en trafikmiljöplan, eller är det någonting annat? Man blir lite misstänksam när man läser i motionen att om nya affärslokaler ska tillkomma i Hornstull får det inte generera mer biltrafik. Hur ser sådana affärslokaler ut som tillkommer och som medverkar till att få bort biltrafik? Hur ska man tolka den här typen av skrivningar? Vad är det man vill ha – en stor bilcross eller ättestupa för bilar? När man åker över Liljeholmsbron åker bilarna ut i vattnet eller någonting. Man undrar alltså.

Sedan påstår man att planerna vid Hornstull inte är samordnade. Jag tycker att det finns någon typ av spontan ordning vid Hornstull. Det finns för få parkeringsplatser, och det har funnits ett behov av Högalidsgaraget i fem år. Det har överklagats i fem år, och det finns en stilleståndskostnad på Högalidsgaraget på ungefär 3 miljoner kronor. Det vet Åsa Romson mycket väl om eftersom hon har varit med och överklagat det. Äntligen börjar man nu bygga garaget så att vi kommer att få fler parkeringsplatser.

Det finns inte tillräckligt med vettiga affärslokaler. Därför tittar vi bland annat på en lösning med en galleria. Det finns för få bostäder. Hornstull skulle inte må helt fel om det skulle förtätas, men det måste följa sin egen process naturligtvis.

Motionären vill ha en utredning och analys av hur boenden reser i dag, om de äger bilar, hur företag äger bilar och vad för slags behov som företagen har, och så vidare. Det är säkert lovvärt att man vill utreda och analysera. Om inte annat blir en månghövdad skara av byråkrater väldigt glada över detta, men väldigt lite blir gjort.

Jag misstänker att det inte bara handlar om att man ska utreda, utan man vill bromsa all typ av utveckling vid Hornstull. Det tycker jag är väldigt tråkigt som boende i Hornstull.

Vad säger remisserna som har tittat på motionen? Stadsledningskontoret säger att det inte behövs någon utredning, men de understryker att vi behöver Förbifart Stockholm. Likaså understryker trafik- och renhållningsnämnden samma sak. Miljö- och hälsoskyddsnämnden påpekar att när Essingeleden har störningar och Centralbron och Söderledstunneln stryps blir situationen värre, inte bara vid Hornstull utan i hela Stockholm. Det kan man lugnt se som ett indirekt stöd till Förbifart Stockholm. Men här är Miljöpartiet också emot Förbifart Stockholm. I princip är Miljöpartiets paroll: Ge mig en flaskhals, och jag lovar att jag ska täppa till den om jag bara får.

Jag yrkar avslag på motionen.

Anförande nr 230

Å s a R o m s o n (mp): När man har sådana kommunfullmäktigekolleger som läser motioner på det sättet förstår man att man behöver fila pennan lite. Det är väldigt svårt att skriva att man vill ha en miljötrafikplan om den som läser den tänker: Det är en miljöpartist som skriver det här, så någon miljötrafikplan vill hon inte ha, hon vill ha en ättestupa vid Liljeholmsbron. Det vill vi absolut inte ha.

Jag vill ha en bra utveckling för Hornstull och andra liknande platser i Stockholm. Jag tycker att det är tråkigt att du menar att allt utredningsarbete kring hur det befintliga skulle kunna förbättras i fråga om trafiksituationen är någonting som föder byråkrater. Du är helt ointresserad av.

Jag tycker att det säger någonting om hur kortsiktigt man vill se på utvecklingen av en stad som faktiskt år efter år ska, och har gjort det i hundratals år, stå på de här platserna. Då vill man fixa något lite på den platsen, något lite på en annan plats. Vi är inte emot att det är fler kommersiella lokaler vid Hornstull, men vi är emot köpcentra som gör att man tar in en massa biltrafik dit. Det är inte Hornstull som är platsen för ett externt köpcentrum. Jag är ledsen.

Anförande nr 231

J o n a s N i l s s o n (m): Om man nu ska analysera och utreda så hemskt mycket vore det väl bra om även Åsa Romson kunde ta till sig lite kunskap. De senaste undersökningar som gjorts, bland annat på MIT i USA, visar att 70 procent av alla utsläpp från bilar kommer från söktrafik. Det här är någonting som man inte visste om för fem år sedan när man började överklaga byggandet av Högalidsgaraget. Men det är ändå kunskap som sprider sig. Jag tycker att det vore jättefint om man kunde ta till sig detta.

Vi har haft ett garagebygge vid Hornstull som har tagit fem år längre med en stilleståndskostnad på 3 miljoner kronor. Det är Åsa Romson djupt ansvarig för.

Anförande nr 232

Å s a H a g e l s t e d t (v): Jag kände på mig att det skulle bli något roligt när Jonas Nilsson begärde ordet. Vi har faktiskt bott vid Hornstull samtidigt och rört oss på gatorna, du och jag, men vi har väldigt olika bild av stadsdelen. Vi har uppenbarligen inte upplevt samma stadsdel. Jag måste säga att för mig är Hornstull paradiset på jorden, men det finns ett stort problem, tycker jag, och det är just biltrafiken. Men det som Jonas Nilsson verkar värna allra mest om är vart bilarna ska ta vägen vid Hornstull.

Problemet är att det är otroligt mycket trafik på Långholmsgatan, att det gör att det är svårt att ta sig över, att luften är dålig, och så vidare.

Jag vet inte hur du tänker när du säger att det är svårt att förstå det Åsa Romson skriver i sin motion om hur man ska kunna ta sig till butiker utan bil. Det är inte särskilt svårt när man bor i Stockholms innerstad. Det bygger på att man kan gå men också på att vi har en väl utbyggd kollektivtrafik. Där vill jag se att vi i stället för högre trängselavgifter för att stoppa bilarna har en tvärbana från Liljeholmen över Västerbron.

Den här myten om att förbifarten ska leda till mindre trafik fattar jag inte var man får den ifrån. Ni vet att när man bygger nya vägar blir det mer trafik. Vill man satsa på att folk ska ta annat än bil måste man i stället satsa på billigare och bättre kollektivtrafik och se till att det blir dyrare och krångligare att köra bil.

Nej, vi vill inte ha fler gallerior. Vi vill ha ett Hornstull där det kan finnas butiker utan gallerior, så den där visionen om bilar och gallerior vill i alla fall inte jag vara med om.

Bifall till Vänsterpartiets förslag.

Anförande nr 233

E i e H e r l i t z (mp): Ordförande, fullmäktige! Det är märkligt, men det är ett slags patentlösningar som man slänger fram som ska kunna lösa alla problem. Det ser man ofta i politiska debatter. Jag vet inte vad det beror på, om man har en osofistikerad syn, svårt att se alla olika beståndsdelar eller hur de hänger samman. Ofta löses ett problem med många olika åtgärder.

Jag tittar på ärendet och ser att det står om förbifarten lite titt som tätt. Det är som att den skulle lösa alla möjliga problem och även problemen vid Hornstull. Det tror jag inte alls på. Jag har varit med om andra trafikdebatter tidigare där man också har diskuterat sådana här förbifarter i stället för att trafiken ska gå närmare de centrala delarna. En gång i Västerås var det precis tvärtom. Folk ville ha förbifart, de ville inte att trafiken skulle gå genom staden. Men då blev genast argumenten precis tvärtom, att det bara är 5–10 procent av trafiken som är förbifartstrafik. Resten av trafiken tar mål i själva staden, så det är meningslöst, menade man då.

Där gällde det att stoppa en trafikled in i staden, men då var det inte populärt att ta till förbifart, som folk ville ha. Men när man här talar om hur trångt det är i

innerstaden tror man, verkar det så i de här papperen, att den här förbifarten ska kunna lösa alla problem.

Jag tror att den viktigaste åtgärden i den här frågan är att minska trafiken till innerstaden ännu mer både genom bilavgifter och genom en verkligt bra kollektivtrafik. Jag förstår inte varför man inte kan bygga den tänkta linjen 4 som en ringlinje runt stora delar av innerstaden. Varför kan man inte få den snabbt till stånd? Den skulle verkligen kunna avlasta Hornstull en del och minska bilismen.

Det visar sig att Essingeleden inte är en ren förbifart den heller. Väldigt mycket av trafiken, en stor andel, ska till innerstaden. Det gör att minskar vi behovet bilismen i innerstaden minska trafiken också på Essingeleden, och det kommer att räcka till mer för sådan trafik som är ren genomfartstrafik.

Förbifarten behövs inte.

Anförande nr 234

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Herr ordförande! Jag vill invända mot när Eie Herlitz säger att vi bara ha ett förslag till lösning i det här ärendet. Det är inte korrekt. Vi lyfter fram förbifarten, och det är helt riktigt att göra det. En viktig del i att slippa trafik in till staden är att man kan åka den här tvärleden. Det kommer att avlasta Västerbron och flera delar av Hornstullsområdet, det är jag helt övertygad om. Men det är också så, och det framgår tydligt av ärendet, att man kommer att jobba med en trafikplan för det här området. Det har trafikkontoret i uppdrag att göra, vilket också framgår.

Det finns flera olika delar som vi jobbar med för att förbättra situationen. Och precis som flera har varit inne på händer det otroligt mycket på det här området. Därför är det viktigt att få saker och ting på plats innan man börjar jobba med en sådan här miljötrafikplan.

Anförande nr 235

E i e H e r l i t z (mp): Det som präglar det här utlåtandet är att man bollar hela tiden hit och dit med de nya affärerna vid Hornstull, som inte kommer att öka trafiken, säger man. Så kommer alltid slutsatsen att det hela måste lösas i ett större sammanhang och med avseende på hur trafiken ska fördelas i hela innerstaden. Då och då dyker förbifarten upp också.

Jag tror att man måste gå direkt på sanningen och säga att felet är att vi har för mycket biltrafik i innerstaden och även i andra delar av staden. Därför säger jag som Åsa Romson, att det här ärendet verkar vara ett slags modell för liknande situationer på många ställen i innerstaden.

Jag tror att det viktiga är att verkligen ta itu med trafiken som sådan. Måltrafiken i innerstaden bör föras över till kollektivtrafik.

Anförande nr 236

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande, fullmäktige! Som så ofta spretar det lite i era inlägg. Åsa Romson anklagar oss för att det är ad hoc, lite här och där. Eie anklagar oss för att vi vill göra det i ett större sammanhang. Hur ska ni ha det? Är allting fel, vare sig vi gör det snabbt eller om vi gör det i större sammanhang? Det blir lite konstigt.

Åsa tog upp att barnen måste ha någonstans att leka på. Det verkar som att du inte riktigt känner till området, för det finns parker precis runt om där om du vill vidga vyerna lite utanför bakgårdarna. Det finns många möjligheter.

Det är lite konstigt att ni ideligen tar upp att förbifarten förvärrar situationen i området och i andra områden. Tänk om Västerbron skulle byggas och man sade: Nej, nej, nej bygg inte Västerbron, för det kommer att förvärra situationen i Gamla stan. Eller om man skulle bygga Essingeleden: Nej, nej, nej, bygg inte Essingeleden, för det kommer att förvärra situationen på Västerbron och i områdena i Hornstull. Nej, nej, nej, bygg inte förbifarten, för det kommer att förvärra situationen vid Hornstull och på andra platser. Blir det inte lite konstigt? Eller om vi skulle bygga ett nytt Göteborg på 30 år och det inte skulle få byggas en enda ny väg, inte en enda gata, inte en enda annan möjlighet att ta sig fram. Blir det inte lite konstigt att bygga en ny stad utan några nya vägar?

Hur många är det som ska förbi? Men håll med om att vi har Mälaren – det har ni kanske konstaterat. Den är jättetrevlig och fantastisk, men den är också en barriär mellan de norra, västra och södra delarna. På något sätt bör man kunna ta sig över den, inte bara de som ska upp till Norrland från de södra delarna av Sverige utan också de från ytterstaden.

Miljöpartiet säger i vissa sammanhang att ni vill ha en tät och sammanhållen stad, men likadant som i förra ärendet säger ni: Men inte här och inte där, för det ställer till problem. Säg som det är: Ni vill inte ha en större stad över huvud taget. Ni vill inte att Stockholm ska utvecklas. Men som vi konstaterat många gånger förut: Det som inte utvecklas avvecklas. Det är kanske dit ni vill komma.

Det är väldigt många som vill ha en röd liten stuga vid Nybroplan och ingen trafik utanför eller motsvarande. Men det är inte så lätt att åstadkomma, man får ta det ena med det andra.

Bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 237

E i e H e r l i t z (mp): Det var väldigt annorlunda på 30-talet när Västerbron skulle byggas. Då var alla för att bilismen skulle få öka i Stockholms innerstad. Det var inte så mycket bilar på den tiden. Då fanns en medveten strategi för att öka framkomligheten för bilarna och tillåta fler bilar i staden. Men nu under de senaste 20—30 åren tror jag inte att det funnits något parti som säger annorlunda än att trafiken ska minska. På 70-talet sade man att den skulle dämpas. Sedan sade man att den ska minskas.

I dag har vi en situation där det är för mycket bilar i staden. Det är för dåliga luftkvaliteter, det är hotfullt för fotgängare. Då måste bilismen, precis som alla möjliga politiker har sagt, minskas. För att minska bilismen ska man inte bygga jättestora leder som går vid sidan av staden i områden där det inte finns en direktförbindelse. Det kommer bara att skapa ny trafik.

Anförande nr 238

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Har du någon gång sett på nyheterna när någonting har hänt på Essingeleden? Har du märkt att det är en massa mer trafik vid Hornstull och Västerbron? Har du inte hört talas om det i Radio Stockholm? Det kanske hade varit bättre om de hade kört på en förbifart. Då förvärrar det naturligtvis situationen vid Hornstull och Västerbron, inte förbättrar den, därför att man inte har något alternativ. Jag tycker att du och Miljöpartiet ska vara väldigt glada för att vi planerar förbifarten.

Dessutom satsar vi, till skillnad från er, på olika trafikslag – kollektivtrafik, bilism, banor för cyklister och fotgängare. Men ni är lite enögda. Det är det som är den stora skillnaden.

Anförande nr 239

Å s a H a g e l s t e d t (v): Jag vet inte om det är jättesvårt att förstå vad vi tycker på den här sidan. Vi tycker inte att bilarna ska flytta från det ena stället till det andra. Vi tycker att de ofta män som sitter ensamma i bilarna ska åka kollektivt. Vi pratar om Stockholms innerstad. Det handlar inte om att flytta på bilarna runt om inom staden, det handlar om att flytta på människorna som sitter i dem och få dem att använda ett miljövänligt res sätt. Det är så vi tänker på den här sidan. Bor man vid Hornstull har man att välja på att ta en väg och riskera att bli påkörd eller gå under vägen, där det antingen luktar piss eller man känner sig orolig som kvinna för att bli våldtagen. Vi tycker att vi förtjänar någonting bättre utan bilar. Tänk lite nytt!

Anförande nr 240

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Jag tror att är det några som tänker nytt är det vi. Vi bejakar nya trafikslag, utveckling av bilarna, vi vill uppmuntra till nya drivmedel i bilarna. Miljö- och trafikborgarrådet invigde nyligen stolpar för el för att ladda bilar. Varför gjorde inte ni det när ni hade majoritet? Varför tänkte ni inte nytt? Varför var inte ni framåt?

Ni är så mycket för att förhindra, försvåra, fördyra, försena. Vi vill underlätta, förnya, utveckla och ge möjligheter. Har ni någon gång hör talas om vilka enorma summor det kostar när bilarna inte kommer fram, när personer måste sitta i köer i timmar, när transporter måste köa i timmar när de ska till butikerna och folk ska till butikerna?

Anförande nr 241

Å s a R o m s o n (mp): Det är roligare att säga ja, och jag hade hoppats att ni skulle säga ja till den motion som ändå tar upp positiva utvecklingstendenser som

just handlar om att utveckla en urban miljö för dem som har behov av att transporteras vid Hornstull på ett sätt som gör att alla får plats, även barnen. Precis som min namne pratade om är barriäreffekterna för barnen i Hornstull fruktansvärda. Du står och fokuserar allt på hur bilarna ska komma fram och hur bra och viktigt det är att de kommer fram.

Vi måste göra en avvägning som politiker när det gäller ens behov att ta sig fram. Många bilister har andra alternativ i innerstaden i form kollektivtrafik, men barn har inget alternativ när de ska gå över vägen. Jag tycker att vi har ett moraliskt ansvar att höja blicken lite och titta på olika människors behov. Det finns planeringsunderlag, det finns möjlighet att göra det här.

Jag blir glad när jag hör Ulla Hamilton säga att trafikkontoret ska jobba med trafikmiljöplan. Jag blir lite orolig när hon säger att allting ska finnas på plats först, och sedan ska man ha planerna. Då känns det att vi är tillbaka i det gamla tänket att man ska planera när hela strukturen redan är där. Hur kan vi på ett bättre sätt möta transportbehovet hos befintliga boenden i de befintliga husen – utan så mycket trafik, utan med fler bilpoolsplatser till exempel, mer samåkande till affären – genom att bygga affärer?

Jag skulle önska att 95 procent av dem som kommer för att handla vid Hornstull kommer med kollektivtrafik, gående eller med cykel. Problemet är att kommer man gående eller med cykel är man diskriminerad i det här sammanhanget. Man blir ganska motarbetad, kan man säga, i den rådande stadsmiljön i Hornstull, och det tycker jag är fel.

Jag tror att de flesta som bor vid Hornstull ser att det är fel att bli motarbetad när man åker kollektivt. Då hamnar man i underjorden, inte ovanjorden. Man blir motarbetad som cyklist därför att man inte har cykelbanor, man blir överkörd av antingen bussar eller bilarna. Nu flyttar ni bort ytterligare en cykelbana och gör ett livsfarligt cykelfält på en av de farligaste gatorna. Som gångtrafikanter får man stå och vänta i flera minuter vid varje trafikljus i stället för att få företräde därför att man gör det mest miljöriktiga man kan göra i staden.

Det är det perspektivet vi måste ändra på. Vi måste få in det i planeringen.

Joakim Larsson var upprörd över överklagandet i fråga om Högalidsgaraget. Vi överklagar inte för att man bygger ett garage vid Högalidsparken utan därför att man tillför 200 parkeringsplatser utan någon som helst plan på hur det påverkar trafiksituationen i området. Varenda utredning visar på att det ökar trafiken i området. Hade man tänkt på en helhetslösning hade man flyttat parkeringsplatsen som ändå står i vägen vid Långholmsgatan så att vi kan utöka parken runt Högalidsparken och sedan byggt ett nytt garage i stället. Det är en bra lösning. Det är det vi skrev i det ärendet som vi överklagade.

Anförande nr 242

B e r t h o l d G u s t a v s s o n (m): Ordförande! Om du, Åsa Romson, har läst borgarrådets och mina synpunkter hade du sett att det står att området kommer att utvecklas till ett både trevligare och stadsmässigt mötesplats. I detta ingår eventuell

kompletterande bebyggelse för det slutna gaturummet och en upprustning av de underjordiska partierna med koppling till tunnelbana.

Du står här och säger att du inte tänker göra någonting åt det. En plan kommer att tas fram för hur trafiken ska passera platsen i framtiden, fortsätter vi.

Du pratar om barn, och någon annan pratade om att det finns risk för att bli våldtagen som kvinna, att barnen känner sig otrygga. Men vilka är det som har satsat pengar på att det ska vara tryggare, satsat på upprustning och bättre belysning för att det ska kännas bra? Vilka är det som har satsat pengar på att ta bort klotter, som väldigt många människor tycker skapar en känsla av otrygghet? Ni nästan uppmuntrar graffiti i andra debatter.

Anförande nr 243

Å s a R o m s o n (mp): Vi skulle kunna, Berthold, ha en väldigt lång debatt om graffiti, men jag ska avstå från det därför att jag skrev en motion som inte handlade om graffiti utan om miljötrafikplanering i ett trafikstört innerstadsområde. Det krävs annat än pengar till belysning för att skapa en atmosfär som gör att barnen i det här området har lättare access till sina lekplatser och parker och naturområden där de behöver få vara för att leka och där även vi vuxna mår bra.

Det behövs faktiskt en annan stadsplanering. Vi behöver en helhetsplanering, och där är det vi som tänker nytt och längre. Vi föreslår att ni ska anta den politiken. Varför säger ni inte ja till det?

Anförande nr 244

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Jag håller med Åsa Romson om att det inte är någon speciellt bra miljö vid Hornstull, och det är just därför som vi jobbar med många olika projekt för att förbättra situationen vid Hornstull. En sådan sak är att utveckla en kollektivtrafiknära galleria vid tunnelbanestationen, någonting som vissa motsätter sig. Men det är faktiskt ett väldigt smidigt sätt att utveckla området. Man kan åka tunnelbana för att handla. Det är precis det ni pratar om i det här sammanhanget.

Vi pratar också om att man ska se till att det finns flera olika möjligheter att ta sig fram – cykla, gå eller åka bil. Men det handlar också om att man hela tiden måste revidera de olika trafiksituationerna, för vi lever i en föränderlig värld. Därför jobbar trafikkontoret kontinuerligt med den typen av frågor.

Jag har ingenting som helst emot att man skulle inrätta en bilpool i det här området. Världen är fri att inrätta bilpooler.

Anförande nr 245

Å s a R o m s o n (mp): Det är bra att miljö- och trafikborgarrådet är så positiv till det här. Vi är också positiva till att man kan åka kollektivtrafik när man ska till olika ställen för att handla.

Vi har inte motsatt oss kommersialiseringen av fastigheterna. Det vi har motsatt oss är att man i tjänsteutlåtanden pratar om vilken parkeringsyta som krävs till platsen och då pekar på behovet av det underjordiska garaget. Då är man fel ute därför att då planerar man de facto för en galleria, ett kommersiellt hus dit man ska åka i bil i stället för att använda de platser vi har nu. Vill man bygga ett garage, visst, okej, men ta inte de platser på gatorna som behövs till annat, både till leveranstransporter och till cykel och gång inte minst. Trottoaren vid Långholmsgatan är en tiondel av utrymmet för bilar. De som går där är ganska många och trängs ut. Jag har många gånger varit med om detta. Det är inte tidsenligt att vi har på det sättet i ett sådant viktigt område i staden.

Anförande nr 246

J o n a s N i l s s o n (m): Herr ordförande! Jag tycker att man ändå ska skilja på saker och saker i Hornstull. Det ena är genomfartstrafiken. Det är infartsled vid just Hornstull, och det har inte så mycket med garaget att göra. Alla som bor vid Hornstull och har en bil, jag vet själv som bott där en gång i tiden, vet att det inte går att parkera där. Så fort man kommer hem på natten ser man trötta människor åka runt därför att det inte finns tillräckligt med parkeringsplatser. Det är helt uppenbart för alla som har varit där och bor där. Men det har inte så mycket att göra med själva infartstrafiken. Där borde man inte behöva argumentera mer för Förbifart Stockholm. Alla vet att om man stänger av Essingeleden är det helt kört vid Hornstull. Det borde även Åsa Romson veta.

Sedan behöver vi ha mer bussar, tunnelbana, mer cykelbanor, bättre gångbanor, fler tvärbanor och så vidare, men vi vill inte förbjuda bilism som ni.

Anförande nr 247

Å s a R o m s o n (mp): Det står inte i motionen att vi vill förbjuda bilismen, och det vill vi verkligen inte. Det är en omöjlighet.

Det jag vill göra är att underlätta för de stora massorna vid Hornstull som faktiskt använder miljövänliga icke-bilburna transportsätt, dem som ni missgynnar nu när ni tar bort cykelbanan framför apoteket, när ni planerar in en ytterligare parkeringsplats i stället för att planera det som Ulla pratar om, ett kollektivtrafikhärlig kommersiellt centrum.

Ni ökar ytterligare utrymmet för bilarna så att utrymmet blir mindre för gångtrafikanterna, och barriärerna för framför allt barnen blir enorma. Barnen kommer inte över till parkerna, de kommer inte ut till de gröna områdena därför att man inte har en helhetsplanering. Visst är det jättebra att allting ändras kontinuerligt, men om man inte lyfter frågan utan vi får den här snuttifieringspolitiken, som vi har sett i byggnadsnämnden – ni vill ju ta bort cykelbanor och göra en liten plan ännu mindre – missar ni det. Ni har inte incitamenten för att gynna en miljövänlig trafik. Det blir uppenbart i den här debatten.

Anförande nr 248

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är också bosatt vid Hornstullsområdet och har varit det väldigt många år. För åtta finansborgarråd sedan, jag räknade det i bufférummet, hade jag mitt första inlägg här i fullmäktige, och då talade jag om Långholmsgatan och trafikproblemen i Hornstull. Då var det fler än 30 000 fordon per dag som passerade där. Jag tror inte att det har blivit bättre.

Det är bekymmersamt med buller och den dåliga miljö som finns i det här området. Nu finns inte något ansvarigt borgarråd för stadsplansfrågorna här, men det skrevs fram av Mikael Söderlund. Stadsledningskontoret sade i sitt tjänsteutlåtande för över ett år sedan att man kunde lösa de här problemen genom lokala åtgärder. De fångas upp i samband med det pågående detaljplanarbetet i området. Så vill man att motionen om utarbetande av en trafikmiljöplan avslås.

Såvitt jag förstår pågår inte något detaljplanarbete i området. Eller när kommer den detaljplanen? Det tas upp av borgarrådet Söderlund i hans synpunkter att man kommer att ta fram en plan för hur trafiken ska passera platsen i framtiden. Men det står ingenting om när den planen ska tas fram över huvud taget. Det står om hur trafiken ska passera platsen i framtiden.

Då undrar jag: Finns det någon här – kanske borgarrådet Hamilton – som kan svara på: Pågår det ett detaljplanarbete så att miljöplanen är onödig? När kommer den här särskilda planen att tas fram som ska avhjälpa situationen vid Hornstull och få trafiken att passera platsen i framtiden?

Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 249

Borgarrådet H a m i l t o n (m): Catharina Tarras-Wahlberg kanske satt vid buffén när vi pratade om detta. Det pågår alltså ett detaljplanarbete i stadsbyggnadskontoret. Det är därför som det ännu inte från trafikkontorets sida har tagits fram en trafikplan. Men jag sade tidigare i debatten att det pågår ett arbete. Trafikkontoret kommer att jobba med trafikfrågorna i den här delen. Men man väntar på detaljplanarbetet ska bli klart.

Anförande nr 250

C a t h a r i n a T a r r a s - W a h l b e r g (s): Nej, jag satt vid buffébordet strax efter kl. 18, och då tror jag inte att frågan om Hornstull och detaljplanen diskuterades. Det var då jag räknade finansborgarråden.

Vet du när detaljplanen kommer?